

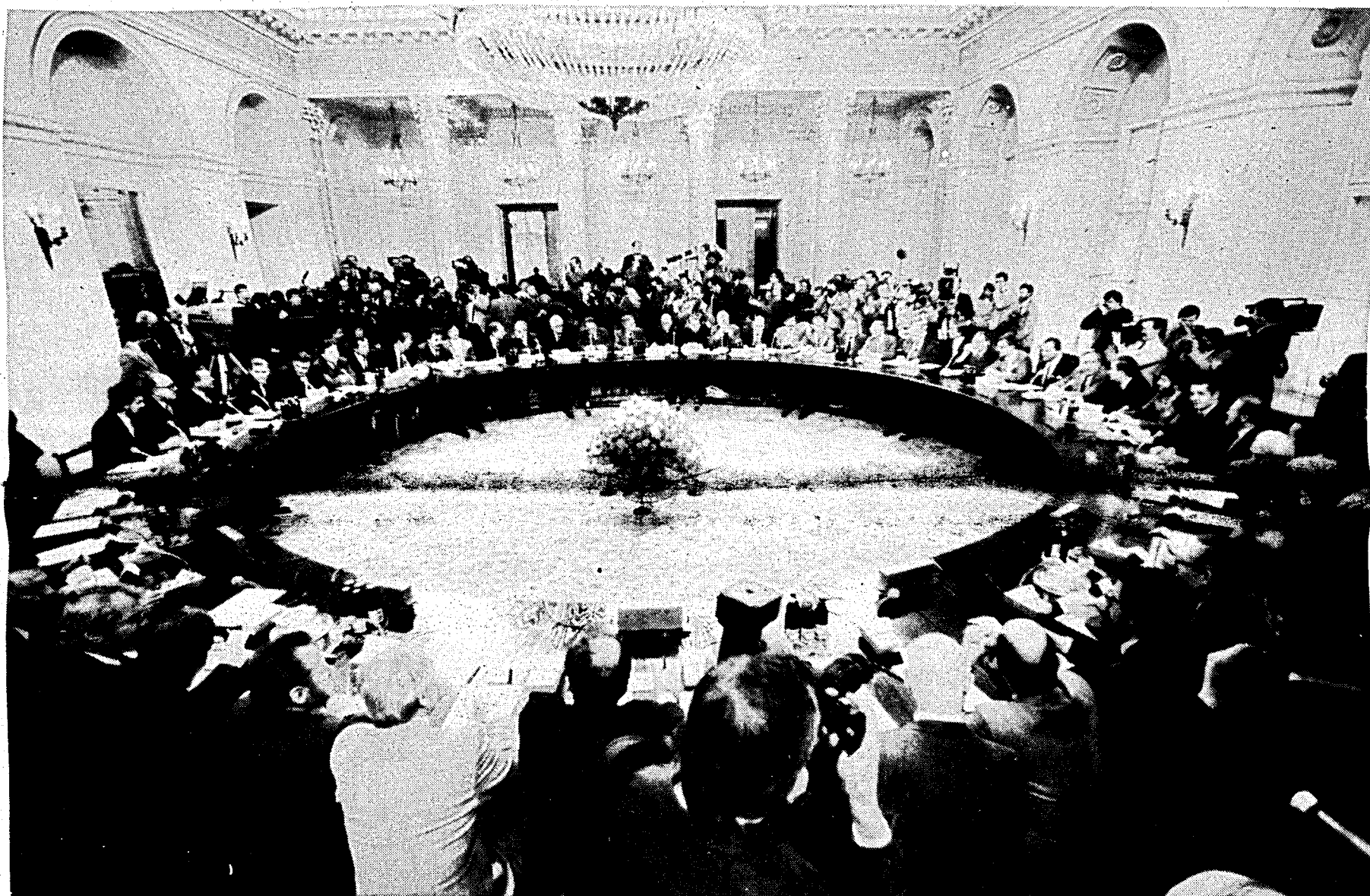
NO. 70 • 23.II.-1.III.89 • TORONTO • PISMO NIEZALEŻNE • PUBLISHED WEEKLY • \$ 1.25

ECHO-TYGODNIK POLSKI

40% miejsc w Sejmie dla "konstruktywnej opozycji" za poparcie reform gospodarczych PZPR

Pierwsza reforma - podwyżki !

Fotoreportaż: ZA STOŁEM - Str. 1-12-13

KATYŃ W 1940 ROKU SOWIECI PRZYNAJĄ SIĘ DO ZBRODNI

W ubiegłym tygodniu tygodnik "Odrodzenie" (organ PRON-u) opublikował obszernie fragmenty raportu 12-osobowej delegacji PCK biorącej udział w ekshumacji zbiorowych mogił w Katyniu w roku 1943.

Władze PRL zamierzają zmienić napis na pomniku katyńskim na cmentarzu powązkowskim w Warszawie. Jak powiedział 21 lutego rzecznik prasowy rządu PRL Jerzy Urban, nastąpi to w wyniku niedawnego opublikowania sprawozdania z Katynia, sporządzonego przez delegację Polskiego Czerwonego Krzyża, która udała się tam w roku 1943. Wspomniany dokument Polskiego Czerwonego Krzyża stwierdza, że zbrodnia katyńska została przeprowadzona w roku 1940. Rozgłoszenia moskiewskie omawiające sprawozdanie PCK uznała je za poważną poszlakę, że zbrodnia katyńska była dziełem sowieckich sił bezpieczeństwa, nie zaś hitlerowskich okupantów.

W czwartek, 16 lutego zespół do spraw pluralizmu związkowego okrągłego stołu (współprzewodniczą T.Mazowiecki i S.Ciosek) uznał za konieczne zniesienie ustawy zakazującej pluralizmu związkowego i zalegalizowanie ogólnopolskiego związku zawodowego "Solidarność". Związek będzie miał prawo zrzeszać wszystkich pracowników PRL oraz tworzyć struktury organizacyjne wedle potrzeb. Zespół ten wyraził również opinię, że nie ma zasadniczych przeszkód w legalizacji Solidarności Rolniczej. Rzecznik Solidarności J.Onyszkiewicz wyraził opinię, że Związek otrzymał duże uprawnienia organizacyjne. Ceną za legalizację Solidarności było udzielenie przez Solidarność poparcia reform gospodarczych i politycznych zaprojektowanych przez PZPR. Strona rządowa i społeczna oświadczyły, że osiągnęły porozumienie co do podziału miejsc w Sejmie - opozycja w tym i Solidarność ma mieć 40% miejsc poselskich, PZPR i partie sojusznicze 60%.

Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa powiedział, że Związek przyjął ten układ traktując go jako fazę przejściową. Na kon-

ferencji w Gdańsku, 17 lutego przyznał, że Polska nie jest jeszcze przygotowana do pełnej demokracji i różne fazy przejściowe są konieczne. Powiedział także, że może być ciężko z obsadzeniem 40% miejsc w Sejmie postami konstruktywnej opozycji, gdyż sama Solidarność widzi na razie odpowiednich kandydatów jedynie w kilkunastu województwach (na 49).

W piątek 17 lutego obrady toczyły się w trzech podzespołach okrągłego stołu: d/s środków masowego przekazu, d/s górnictwa i d/s rolnictwa.

K.Kozłowski, delegat strony społecznej do podzespołu środków masowego przekazu powiedział, że rząd nie zgadza się na osłabienie swego monopolu w zakresie radia i telewizji, zgadza się jednak na pewny rodzaj prasy opozycyjnej.

A.Pietrzyk powiedział, że domagał się dla górników o 5-dniowy tydzień pracy oraz o uregulowanie spraw górników ukaranych za udział w strajkach.

W ubiegłym tygodniu podczas obrad okrągłego stołu rząd wprowadził niezapowiedziane podwyżki mięsa, maki, prasy, oleju napędowego i innych produktów od 7% do 128%.

Lech Wałęsa wyraził 17 lutego opinię, że rozmowy okrągłego stołu mogłyby toczyć się szybciej. Dodał, że legalizacja Solidarności powinna złagodzić nastroje społeczne. Ostrzegł on, że kolejna fala strajków może wybuchnąć już w kwietniu br.

W Warszawie toczą się od 20 lutego obrady zespołu okrągłego stołu do spraw reformy prawa i sądów oraz podzespołu do spraw stowarzyszeń i samorządu terytorialnego.

W tym ostatnim podzespołe ze strony społecznej współprzewodniczył Zbigniew Bujak, ze strony rządowej Kazimierz Secomski. Na wstępie głos zabrał Kazimierz Secomski, który mówił o zamierzeniach strony rządowej, o podjętych ostatnio działaniach m.in. w kwestii samorządu terytorialnego i wprowadzeniu własności komunalnej, o wprowadzeniu majątku i samorządu terytorialnego. Powiedział, że kwestia samorządu terytorialnego jest procesem, że wiele jest przed nami, ale że kierunek zmian jest prawidłowy.

Swoje stanowisko reprezentowała następnie strona społeczna.

Dokończenie na str. 12-13

• **Prezydent Bush oświadczył, że Stany Zjednoczone będą nadal udzielać pomocy partyzantom w Nikaragui oraz w Afganistanie.**

• **Sowiecki minister spraw zagranicznych E. Szewardnadze odbył wizytę na Środkowy Wschód** w celu, jak to powiedział, szukania nowych dróg pokoju w tym rejonie świata. Odwiedził on Syrię, Jordan, Egipt, Irak i Iran. Spotkał się także z izraelskim ministrem spraw zagranicznych M. Arensem w Kairze oraz w tym samym mieście z przywódcą Organizacji Wyzwolenia Palestyny Y. Arafatem.

• **Chomeini nie przyjął przeprosin Rushdiego.** Przywódca Iranu ajatollah Chomeini odrzucił 20 lutego oficjalne przeprosiny pisarza Salmana Rushdiego i ponowił swój apel do muzułmanów na całym świecie o wysłanie Rushdiego do piekła. Chomeini powiedział, że dokonane przez Rushdiego zbezcześnie islamu i koranu jest niewybaczalne i nawet gdyby Rushdi stał się najbardziej pobożny na świecie, każdy muzułmanin powinien zrobić wszystko, aby go wysłać do piekła. W piątek 17 lutego prezydent Iranu Ali Khamenei oświadczył, że życie Rushdiego będzie uratowane, jeśli pisarz złoży

oficjalne przeprosiny i wyrazi skruchę. Rushdi uczynił to 18 lutego podkreślając, że jego książka "Satanic Verses" jest literacką fikcją i w żadnym wypadku nie było jego intencją obrażanie uczuć religijnych muzułmanów, a wiedząc, że tak się stało, szczerze z tego powodu ubolewa. Rushdi znajduje się pod 24-godzinną ochroną Scotland Yardu. Nagroda za jego głowę ustanowiona przez ajatollaha Chomeiniego i innych religijnych przywódców Iranu wynosi 6,2 mln dol. Kilka państw zachodnich, w tym RFN, zakazało wydania i sprzedaży książki Rushdiego, inne wskazując na wolność słowa i publikacji, m.in. Włochy i Kanada oświadczyły, że książka będzie w sprzedaży (nasz komentarz poniżej).

• **Policja południowoafrykańska prowadzi śledztwo w celu ustalenia roli Winnie Mandela w zamordowaniu 14-letniego chłopca w Soweto.** Policja twierdzi, że został on zamordowany przez członków drużyny piłkarskiej, mieszkających w domu Mandeli i pełniących rolę jej ochrony osobistej. 54-letnia Winnie Mandela widziała się ze swym mężem Nelsonem, który polecił jej usunąć wszystkich członków drużyny z jej domu. Utrzymuje ona, że jest niewinna. Niektórzy z piłkarzy zeznali, że zamordowali 14-letniego S. Seipei z polecenia Winnie Mandeli, która poinformowała ich, że jest on wraz z trzema innymi chłopcami kolaborantem i sypia z białym księdzem. Kilka czołowych organizacji antyapartheidowych w RPA, w tym także organizacje zrzeszające wyłącznie czarnych, oficjalnie odcięło się od Winnie Mandela.

• **Sirhan Sirhan zabójca Roberta Kennedy'ego w 1968 roku,** czołowego wówczas kandydata Partii Demokratycznej na prezydenta USA, powiedział w wywiadzie dla

telewizji amerykańskiej, że zamordował Kennedy'ego tylko dlatego, że przyrzekł on przekazanie Izraelowi 50 bombowców amerykańskich. Sirhan podkreślił, że fakt iż Kennedy zdecydował się pomóc Izraelowi i zaszkodzić tym samym Palestyńczykom był jedynym powodem, dla którego go zamordował. Pod każdym innym względem Kennedy był dla niego bohaterem, ale poczuł się zdradzony przez niego po raz pierwszy po wojnie arabsko-izraelskiej w 1967 roku, gdy Kennedy poparł Izrael. Sirhan, który z pochodzenia jest Jordańczykiem porównał swoje zamordowanie senatora Kennedy'ego do Żyda mordującego Hitlera. 44-letni Sirhan zaznaczył, że żałuje swego czynu, ale że po 9 odmowach jakie otrzymał na prośby o warunkowe zwolnienie, wie iż opuści więzienie jedynie w trumnie. Sirhan ponownie zaznaczył, że działał wyłącznie sam. Wyraził przypuszczenie, że powody polityczne decydują o tym, że władze nie przyznają mu warunkowego zwolnienia. Za zamordowanie Roberta Kennedy'ego w dniu 5 czerwca 1968 roku w hotelu Ambassador w Los Angeles Sirhan został skazany na karę dożywotniego więzienia.

• **Prezydent rządu komunistycznego w Afganistanie Nadżibullah wprowadził z dniem 17 lutego stan wyjątkowy na terenie całego Afganistanu.** Wojsko i milicja otrzymały szerokie uprawnienia m.in. w zakresie aresztowań, rewizji, kontroli zachowania tłumu i pojedynczych jednostek. Wewnętrzne instrukcje uczą, że w sytuacjach niejasnych, podejrzanych lepiej strzelić pierwszemu niż zostać zabitym. Nadżibullah zapowiedział także utworzenie rady wojskowej, która wkrótce zastąpi rząd.

• **Przywódcą ZSSR M. Gorbaczow wystosował osobisty list do prezydenta USA G. Busha, w któ-**

rym zaapelował o pomoc w zaprowadzeniu w Afganistanie pokoju na drodze politycznej.

• **W wyborach na wakuujące stanowisko do parlamentu stanu Louisiana zwyciężył były przywódca Ku Klux Klanu D. Duke.** 38-letni Duke, wyznający otwarcie, iż uważa, że w pewnych dziedzinach biali wykazują wyższość rasową nad czarnymi, zwyciężył w dzielnicy Nowego Orleanu zamieszkaną w prawie 100% przez białych. Gubernator Louisiany Buddy Roemer przed wyborami powiedział, że zwycięstwo Duke'a byłoby katastrofalne dla obrazu stanu. Prezydent Bush i były prezydent Reagan wyrazili publiczne poparcie dla kontrkandydata Duke'a w wyborach. Duke utrzymuje, że zerwał już od dawna z Ku Klux Klanem, ale jego przeciwnicy mówią, że to nieprawda i że utrzymuje on nadal ścisłe więzi z Ku Klux Klanem i białymi rasistami.

• **Anatolij Szczarański, były obywatel i dysydent sowiecki, więzioletni więzień polityczny w ZSSR, został powołany na stanowisko stałego przedstawiciela Izraela przy ONZ.**

• **Rehabilitacja sufragana ryskiego.** Biskup Kazimirs Dulbinskis, sufragan ryski, został zrehabilitowany przez władze sowieckie. Biskup Dulbinskis urodził się w 1906 r. na Łotwie. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1932 roku, a sakrę biskupią w 1947. Po raz pierwszy za obronę wolności religii został aresztowany w 1949 roku i zesłany na Sybir. W listopadzie 1955 roku powrócił na Łotwę, ale już po czterech miesiącach został aresztowany i na 2 lata zesłany na Sybir. Powrócił na Łotwę we wrześniu 1958 roku, ale władze nie zezwoliły mu na sprawowanie funkcji biskupich. W 1959 roku został ponownie aresztowany i deportowany na Białoruś. Na Łotwę powrócił w 1964 r., nie mógł jednak

aż dotąd spełniać swych funkcji biskupich i kapłańskich.

• **Generał Łuszew nowym dowódcą wojsk Układu Warszawskiego.** 65-letni generał Piotr Łuszew, Rosjanie, pierwszy zastępca ministra obrony ZSSR objął stanowisko dowódcy wojsk Układu Warszawskiego. Dotychczasowy dowódca marszałek Wiktor Kulikow ustąpił ze stanowiska, jak podała agencja TASS, na własną prośbę, uzasadniając ją chęcią podjęcia pracy na stanowisku inspektora generalnego przy sowieckim ministerstwie obrony.

Według dyplomatów zachodnich akredytowanych w Moskwie Kulikow podał się do dymisji na znak protestu przeciwko redukcji sił Układu Warszawskiego.

• **Ambasady zachodnie w Rangunie ostrzegły swych obywateli, aby nie korzystali z birmańskich linii lotniczych ze względu na niepewny stan techniczny maszyn i wysoki stopień zagrożenia lotów.** W ostatnich 20 miesiącach rozbiły się cztery duże birmańskie samoloty pasażerskie.

• **W ciągu 5 ostatnich tygodni zrehabilitowano w ZSSR ponad 25 tysięcy ofiar czystek stalinowskich,** a setki tysięcy przypadków jest w trakcie rewizji. W myśl okólnika Prezydium Rady Najwyższej z 16 stycznia z zarzutów będą oczyszczone prawie wszystkie osoby zgładzone lub zesłane do łagrów przez sądy specjalne od początku lat 30 do śmierci Stalina w 1953 roku. Masowa rehabilitacja nie dotyczy osób skazanych za zdradę i zbrodniarzy wojennych. Ponad pół miliona osób zostało zrehabilitowanych w ciągu 10 lat od 1954 roku w latach władzy Chruszczowa. Breżniew wstrzymał akcję rehabilitacyjną, którą wznowił ostatnio Gorbaczow.

GŁOWA ZA KSIĄŻKĘ

Wyrok wydany przez Chomeiniego na pisarza jest jednym z najsmutniejszych wydarzeń naszych czasów.

Oto głowa państwa decyduje się na tę ostateczną formę cenzury w celu poskromienia jednej z najbardziej podstawowych wolności - wolności słowa i wypowiedzi.

Oczywiście, muzułmanie twierdzą, że islam, Allah, prorok Mahomet, Koran i żony proroka zostały zbezcześnie, że grzechy Rushdiego są niewybaczalne i nieodwracalne.

Nie chcę z tym polemizować. Takie są

ich odczucia, taka jest ich religia i na to nie ma rady.

Ale jeśli rzeczywiście wierzą w swoją sprawę, w swoją religię, dlaczego aż tak obawiają się jednej książki, jednego autora. Czy ich wiara, ich religia nie wytrzymają wywołanego napięcia.

Wyrok śmierci wydany na Rushdiego przez Chomeiniego jest aktem najwyższego terroryzmu państwowego, gansteryzmu, przejawianego wcześniej w naszym wieku przez Hitlera, Stalina i kilku podobnych im władców państw totalitarnych.

Niejako normalna jest fanatyczna reakcja muzułmanów w świecie islamu, w samym Iranie, w Pakistanie, w Indiach. Ale zastanawia podobnie fanatyczna reakcja muzułmanów w krajach zachodnich, w Wielkiej Brytanii, Kanadzie, USA czy Francji. Smutne, że ludzie ci nie potrafili nawet przyznać, że skazanie na śmierć za książkę jest czymś nieludzkim, chorobliwym.

Smutne jest to, że żyjąc w wolności niczego się z niej nie nauczyli.

Może fundamentalny islamizm Chomeiniego jest tylko fazą przejściową - tak jak przejściowa była inkwizycja w chrześcijaństwie - może jednak oznacza pewną zasadniczą odrębność dwóch światów: cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamskiej, zwłaszcza zaś tego odłamu, w którym nastąpiło splecenie się życia państwowego z religijnym?

Niepokojąca jest mało stanowcza reakcja Zachodu wobec samego Chomeiniego. Przecież nie o samą głowę Rushdiego mu chodzi. Interesuje go przede wszystkim nowa fala terroryzmu muzułmańskiego na świecie, interesuje go wzniecenie gotowości bojowej muzułmańskich terrorystów, muzułmańskich bojowników świętej wojny z niewiernymi.

Odwolanie 12 ambasadorów i przedstawicieli dyplomatycznych z Iranu to wszystko na co stać Zachód?

Gdzie podziła się Żelazna Dama?

Wszak to człowieka z brytyjskim paszportem Chomeini chce zgładzić z tego świata.

Gdzie podziały się inne głowy państw? Wszak starzec z Teheranu zapowiedział rozesłanie po Zachodzie szwadronów śmierci.

Kanada natomiast na kilka dni, na skutek nacisku kanadyjskich muzułmanów, wstrzymuje import książki (w jakim kraju my żyjemy?) i jedyne co się o tym incydencie dobrego da powiedzieć to to, że trwał on stosunkowo krótko.

Gdy atakowana jest podstawa jakiejś cywilizacji - a wolność słowa i wypowiedzi jest podstawą zachodniej cywilizacji - chowanie głowy w piasek jest niepokojącym przejawem zaniku woli w sprawie zasadniczej. Najwyższa pora, aby z tym skończyć. Sprawa Rushdiego jest bowiem jednym z przejawów walki wartości cywilizacyjnych o panowanie nad światem.

ŚWIATOWIT

ECHO-TYGODNIK POLSKI - wydają: Grażyna i Zbigniew FARMUS

Adres pocztowy: 51A Thistle Down Blvd., REXDALE, Ont. M9V 4A6, TEL. 747 - 6034 FAX: 748 8046

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus; **Dyrektor działu reklamy:** Inż. Zdzisław Wójcik 891-1342; **Redaktorzy działów:** Świat, Kanada, Polska - Zbigniew Farmus; **Czytane między wierszami & Lekture nieobojętne:** Karolina Jankowska, **Korespondencje z dalekiego Kraju:** Bolesław Ślesieński; **Poradnia Zaufanie:** dr Zofia Bończa; **Pokochoć kapitalizm:** dr Krzysztof Ostaszewski; **Horoskop, Kalendarium, korekta:** Ewa Rewkowska, **Apteka Natury:** dr Zofia Górnicka; **Współpracują:** prof. dr Ewa Brantley, Leszek Szaruga, Wacław Liebert, dr Tadeusz Pruss, Wojciech Wojnarowicz, Bogusław Rzepecki, Andrzej Stawicki, Lech Jamka, Janusz Pietrus, Adam Tomaszewski, S. Cech, Iwona Majewska, Adela Dymska, M.M. Czyżycki, Nina Geysztor-Zawirska

Classified Ads: \$5 (up to 25 words), **Job Ads FREE**, **Special:** minimum 3 months' advertising (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$130.00, 2 x 3 inches: \$260.00, photo extra \$5.00.

SUBSCRIPTION/PRENUMERATA: PÓŁROCZNA \$25.00, ROCZNA \$50.00, dla nowo przybyłych wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna.

**KANADA POTEPIA
CHOMEINIEGO**

Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych C. Sarrazin powiedział 20 lutego, że ministerstwo poinformowało oficjalnie irańskiego przedstawiciela w Ottawie M.A. Mousavi, że Kanada potępia wydanie przez ajatollaha Chomeiniego wyroku śmierci na pisarza Salmana Rushdiego. Sarrazin oświadczył, że Kanada nie odwoła jednak swego przedstawiciela z Iranu i nie zawiesi wizyt w Iranie przedstawicieli rządu kanadyjskiego. 20 lutego państwa należące do EWG protestując przeciwko wydanemu na Rushdiego wyrokowi śmierci odwołały swych najwyższych przedstawicieli w Iranie i zawiesiły wizyty wysokiego szczebla do Iranu.

**KSIĄŻKĘ RUSHDIEGO
BEDZIE MOŻNA NABYĆ
W KSIĘGARNIACH**

17 lutego Urząd Celny zatrzymał na granicy transport książki Rushdiego "Satanic Verses". Krok ten był spowodowany naciskiem grup muzułmańskich w Kanadzie domagających się zakazu sprzedaży książki. Jednakże 20 lutego minister skarbu Otto Jelinek powiedział, że książka Rushdiego będzie mogła być importowana do Kanady i sprzedawana w księgarniach, gdyż nie podpada ona pod paragraf kodeksu karnego zakazującego propagowania nienawiści. Książka Rushdiego, podkreślił Jelinek, ani nie namawia do ludobójstwa ani nie krzawi nienawiści w stosunku do konkretnej grupy. Przedstawiciele społeczności muzułmańskiej w Kanadzie potępili decyzję Jelineka. Zapowiedzieli szereg protestów i demonstracji oraz złożenie odwołania do premiera Mulroney'ego. Imam meczetu Jami w Toronto A. Hakim podkreślił, że muzułmanie będą pro-

testować w sposób cywilizowany, ale dodał, że istnieją osobnicy i odłamy poza kontrolą, które mogą zdecydować się na niecywilizowane formy protestu.

**WYKONAWCA
CO NAJMNIEJ
60 MORDERSTW
OTRZYMAŁ AZYL
POLITYCZNY**

Zacarias Cruz, były żołnierz meksykańskich sił zbrojnych i wykonawca co najmniej 60 potajemnych wyroków śmierci, wydanych przez jego przełożonych, otrzymał azyl polityczny w Kanadzie. Według Cruza w latach 1977-82 był on członkiem 3-osobowego wojskowego, nielegalnego szwadronu śmierci, który wykonał około 20 masowych egzekucji zakapturzonych więźniów i zabił osobiście co najmniej 60 osób, a pomógł w zabójstwie około 150. Cruz oświadczył także, że w pięciu stanach Meksyku uczestniczył w transporcie zakapturzonych więźniów do bazy wojskowej na północ od Mexico City, która była miejscem tajnych egzekucji. Zdaniem Cruza mordowani osobnicy byli z jakichś powodów niewygodni dla wyższych dowódców wojskowych. Cruz przybył do Kanady w 1987 roku po 5-letnim nielegalnym pobycie w USA dokąd uciekł, aby nie uczestniczyć dłużej w wykonywaniu egzekucji. Ministerstwo Imigracji nie chciało mu przyznać azylu politycznego, powołując się na międzynarodową reputację Meksyku, iż jest to kraj, który generalnie przestrzega praw człowieka i obywatela. Prawnik 32-letniego Cruza, Stewart Istvanffy, składał w jego imieniu apelację. W roku ubiegłym Rada Apelacyjna d/s Imigracji przyznała Cruzowi azyl polityczny, wyrażając przekonanie, że

deportacja Cruza do Meksyku może oznaczać jego śmierć z powodu ujawnienia tajemnic o egzekucjach. Ministerstwo Imigracji złożyło apelację od tego wyroku do Sądu Najwyższego. Jednakże poinformowało ono obecnie Cruza, że postanowiło wycofać apelację, co automatycznie oznacza utrzymanie w mocy decyzji Rady Apelacyjnej d/s Imigracji. Istvanffy oświadczył, że ministerstwo wycofało apelację, gdyż wie, że Cruz mówi prawdę. Władze meksykańskie stanowczo zaprzeczyły informacjom podanym przez Cruza twierdząc, że stosuje on fortel mający mu umożliwić pozostanie w Kanadzie.

**QUEBEC
DYSKRYMINOWANY?**

Premier Quebecu Robert Bourassa podczas spotkania w Quebec City z provincialną radą ogólną Partii Liberalnej w Quebecu oświadczył, że czołowi biurokraci i technokraci federalni, m.in. minister finansów M. Wilson, dyskryminują Quebec na rzecz Ontario i innych prowincji kanadyjskich. Podając listę ostatnich większych inwestycji w Quebecu Bourassa podkreślił, że żadna nie wynika z federalnych subsydiów. Podał także listę dziedzin, gdzie, jego zdaniem, dyskryminacja rządu federalnego wobec Quebecu jest najbardziej widoczna: Bourassa potępił również prezydenta firmy Ingersoll-Rand W. Mallory'ego, który na znak protestu przeciwko zakazowi napisów i szyldów biznesowych w języku innym niż francuski postanowił zainwestować 30 mln dol. w budowę fabryki zatrudniającej 250 osób w Toronto, a nie jak pierwotnie zamierzał w Valleyfield w Quebecu. Mallory, który jest Amerykaninem mieszkającym w Quebecu od 1966

roku wystosował do Bourassa list, w którym nazwał decyzję o zakazie napisów i szyldów biznesowych w języku innym niż francuski dowodem dyktatury rodem z bananowych republik.

Bourassa odpowiedział, że fakt, iż Mallory może swobodnie powiedzieć, co mu się żywnie podoba łącznie z obrazą premiera i spokojnie chodzić po ulicy, świadczy o tym, że wolność słowa nie jest zagrożona. Mallory powiedział dziennikarzom, że nie wiadomo, czego się spodziewać skoro rząd potrafi wyeliminować jedną rzecz, jaka jest gwarancja, że nie wyeliminuje czegoś w przyszłości. Podczas dwudniowego spotkania delegacji odrzucili 400 głosami przeciwko 3 rezolucję domagającą się pewnych ograniczeń nowego prawa językowego w prowincji w rejonach dużej koncentracji ludności mówiącej po angielsku.

**POLAK ŻGINAŁ
W KOPALNI ŻŁOTA
W TIMMINS**

20 lutego o godzinie 12.28 po południu, w kopalni złota "Placer Dome" w Timmins zostali zasypani na głębokości 365 m trzej górnicy. Wszyscy ponieśli śmierć. Jednym z górników był Polak, 42-letni Olgierd Skrzydlewski, długoletni górnik Zagłębia Miedziowego w Lubinie; gdzie pracował 16 lat w PBKR Częstochowa, członek NSZZ "Solidarność". Olgierd Skrzydlewski przybył do Kanady z rodziną 3 lata temu. Zamieszkał w Timmins, podejmując pracę w kopalni złota "Placer-Dome", gdzie obecnie pracuje około 10 Polaków. Olgierd Skrzydlewski pozostawił żonę Jadwigę i osierocił 5-letniego Łukasza i 18-letniego Norberta.

**KANADA MARTWI SIĘ
O OZON**

Minister środowiska Lucien Bouchard oznajmił na międzynarodowej konferencji ochrony środowiska w Ottawie, że Kanada planuje wyeliminować z użycia i produkcji do roku 1999 wszystkie chemikalia niszczące warstwę ozonu nad kulą ziemską. Warstwa ta pełni wobec życia na Ziemi funkcję ochronną, zatrzymując niebezpieczne ultrafioletowe promieniowanie słoneczne. Zdaniem naukowców, chemikalia szkodliwe dla ozonu spowodowały już dziury w jego warstwie nad Arktyką i Antarktydą.

**KOBIETY BĘDĄ MOĞŁY
WALCZYĆ
NA PIERWSZEJ LINII
FRONTU**

20 lutego Kanadyjska Komisja Praw Człowieka nakazała siłom zbrojnym podjęcie zmian umożliwiających w ciągu najbliższych 10 lat włączenie kobiet do oddziałów pierwszej linii frontu. Trzyosobowa komisja orzekła, że praktyki rekrutacyjne kanadyjskich sił zbrojnych mają charakter dyskryminacyjny, zastrzegając sobie pewne pozycje w wojsku wyłącznie dla mężczyzn. Zdaniem komisji, kobiety mają takie samo prawo jak mężczyźni by m.in. walczyć na pierwszej linii frontu, pilotować samoloty, być inżynierami na okrętach wojennych. Komisja nakazała kanadyjskim siłom zbrojnym wyeliminowanie wszystkich dyskryminacyjnych praktyk w stosunku do kobiet w wojsku w ciągu 10 lat. Siły zbrojne mogą w ciągu 10 dni wnieść apelację od orzeczenia komisji. Jeśli tego nie zrobią, orzeczenie komisji staje się automatycznie prawem. Komisja wyeliminowała także minimalne normy stanowisk w wojsku przyznawanych wyłącznie mężczyznom. Komisja zgodziła się, że jedynym wyjątkiem od powyższych reguł mogą być łodzie podwodne, gdzie kobiety nie powinny być zatrudniane ze względu na brak prywatności. Lynn Kaye, przewodnicząca Krajowego Komitetu Działania na rzecz Statusu Kobiet, powiedziała, że kobiety przyjęły z zadowoleniem decyzję Kanadyjskiej Komisji Praw Człowieka, gdyż leży u jej podstaw założenie, że kobiety są jednakowo zdolne fizycznie i psychicznie do spełniania tych samych zadań co mężczyźni.

**20 MARCA WYBORY
W ALBERCIE**

Premier Alberty Don Getty ogłosił dzień 20 marca dniem wyborów do parlamentu prowincjonalnego w Albercie. Z sondaży opinii

KANADA

publicznej wynika, że Partia Postępowo-Konserwatywna, która sprawuje władzę w Albercie nieprzerwanie od 1971 roku, wygra wybory bez problemów. W ostatnich wyborach, w maju 1986 roku na 83 miejsca poselskie torysi zdobyli 61, socjaliści 16, liberałowie 4.

**SOCJALIŚCI WYGRALI
WYBORY W YUKONIE**

Nowa Partia Demokratyczna wygrała wybory do przedstawicielstwa terytorialnego w Yukonie. Socjaliści zdobyli na 16 miejsc 9, Partia Postępowo-Konserwatywna - 7. Przywódca NDP Tony Penikett wygrał z dużą przewagą w okręgu wyborczym Whitehorse West. Yukon Territory liczy około 30 tysięcy mieszkańców. Do głosowania uprawnionych było około 15 tysięcy osób. Frekwencja wyborcza była duża sięgając w niektórych okręgach wyborczych 90%.

**POLICJANT UJAWNIA
STATYSTYKĘ
PRZESTĘPCZOŚCI**

Szef 31 komendy policji w Toronto, sierżant Julian Fantino powiedział 16 lutego na spotkaniu dzielnicowego komitetu d/s komunikacji ras i stosunków etnicznych w North York, że czarni stanowią 6% mieszkańców regionu ulic Jane-Finch, ale w roku 1988 byli sprawcami 82% napadów rabunkowych, 55% wyrwań damskich torebek oraz 51% przestępstw związanych z narkotykami. Fantino podkreślił, że przestępstwa dokonywane przez czarnych są poważnym powodem napięcia pomiędzy policją a czarną społecznością. "Policja - kontynuował Fantino - ma nadmierną ilość negatywnych kontaktów z murzyńską młodzieżą. Nadmierna ilość poważnych przestępstw jest powodowana przez czarnych, zwłaszcza młodzież. Wieleż ofiar to także czarni obywatele". Przedstawienie przez Fantino statystyki przestępstw według kryterium rasowego spotkało się z ostrą krytyką m.in. społeczności murzyńskich w Toronto, przełożonych Fantino, w tym szefa policji Marksa oraz polityków (nasz komentarz obok).

"RASISTOWSKA" STATYSTYKA

Podanie przez komendanta Fantino informacji o wysokim wskaźniku przestępczości czarnych w rejonie ulic Jane-Finch w Toronto wywołało burzę krytyki i potępienia, a na głowę biednego policjanta spadły gromy z najwyższych stanowisk. Chcąc nie chcąc Fantino przybył 18 lutego na spotkanie lokalnej organizacji rejonu Jane-Finch, gdzie prosił Murzynów za podanie statystyki i wyraził ubolewanie z powodu szkodliwych konsekwencji, które jego postępek wywołał. Zapewnił jednocześnie Murzynów, że uważa iż większość czarnych są to prawo przestrzegający obywatele.

Główne ostrze ataków na Fantino szło pod kątem tego, że nie powinno się sporzą-

dzać statystyk z kryterium rasowym. Niektórzy krytycy nie mieli nic przeciwko sporządzaniu, utrzymywali jednak, że statystyk takich nie powinno się podawać do wiadomości publicznej.

Pytam się: a dlaczego by nie? Jak policja może zwalczać przestępczość, jak grupy profilaktyczne mogą zapobiegać przestępstwom, jeśli najpierw nie będą dysponowały dobrym opisem zjawiska przestępczości? Jednym z elementów takiego dobrego opisu są dane statystyczne. Są one tym lepsze im bardziej różnorodnie pozwalają spojrzeć na przestępczość.

Warunkiem elementarnym jest oczywiście to, by były to dane rzetelne i sprawdzalne.

Społeczeństwo w demokratycznym kraju nie powinno być traktowane jak społeczeństwo w kraju totalitarnym, w którym karmi się je tylko tzw. danymi nadającymi się do ujawnienia.

Statystyka zebrana przez Fantino pod kątem rasowym nie dowodzi wcale, że rasa czarnych to kryminaliści, bądź, że każdy czarny to przestępca.

Ale czy tylko dlatego, że wypadła w nich niekorzystnie część Murzynów, trzeba nabrać wody w usta i milczeć. Czy ceną za politykę równouprawnienia wszystkich ras miałyby być przemilczanie istotnych faktów życia społecznego?

Czy dożyliśmy czasu, w którym ze strachu przed krzyżowaniem o przejawienie

rasizmu będziemy unikać danych mogących wzbudzić rasowe kontrowersje?

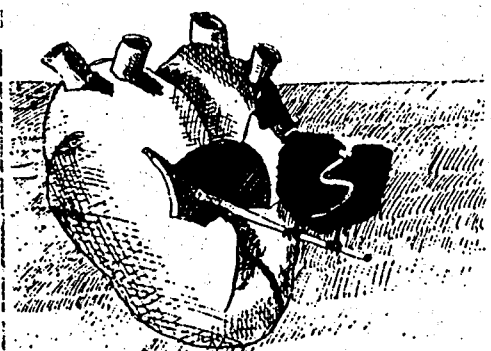
Policyjna statystyka przestępczości z tego tylko powodu, że zebrano ją pod kątem rasowym nie może uchodzić za przejaw czy dowód rasizmu.

Prawda, dostęp do informacji w społeczeństwie demokratycznym musi mieć pierwszeństwo przed obawą wywołania dyskryminacji jakiejś grupy społecznej, przed obawą narażenia się na zarzut rasizmu.

Dyskryminując dane, dyskryminujemy rozum, a gdy rozum śpi budzą się upiory. Niektóre z nich zaatakowały w ubiegłym tygodniu policjanta Fantino. Przesadnie i histerycznie.

ZBIGNIEW FARMUS

POLSKA

• KRONIKA •

• **NAPIĘTA** sytuacja panuje w wielu zakładach pracy w Polsce. W Pile w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego trwa strajk włoski, podwyżki płac domagają się pracownicy filii Zakładów Cegielskiego w Śremie. Odbił się tam 21 lutego kilkugodzinny strajk, w którym uczestniczyło 200 osób (90% pierwszej zmiany). Wcześniej dyrektor tych zakładów nazwał strajkujących robotników warchołami. • **KOMISJA** Zakładowa NSZZ Solidarność w Zakładach Cegielskiego w Poznaniu wydała 19 lutego oświadczenie, w którym oskarżyła OPZZ o prowokowanie strajków dla storpedowania rozmów okrągłego stołu. Wzywa jednocześnie załogi o poparcie apelu Lecha Wałęsy o zawieszenie akcji protestacyjnych na czas trwania obrad. • **KRÓTKI** strajk odbył się 18 lutego w Łądku Zdroju w hucie szkła kryształowego. Uczestnicy strajku domagali się podwyżki płac ostro krytykując jawne i ukryte podwyżki cen. NSZZ Solidarność w Łądku Zdroju wskazała, że galopująca inflacja szybko zjada podwyżki płac i zaapelowała o odłożenie strajków do czasu rozwiązania problemu płacowego w skali całego kraju. W ostatnich dwóch tygodniach na Dolnym Śląsku powstało ponad 30 komitetów organizacyjnych NSZZ Solidarność - w różnych środowiskach i zakładach pracy. Szacuje się, że jest ich obecnie na Dolnym Śląsku ponad 160. Solidarność ukonstytuowała się m.in. wśród pracowników Teatru Polskiego i Współczesnego oraz we Wrocławskiej Operze. • **RZECZNIK** rządu Jerzy Urban podczas konferencji prasowej w dniu 21 lutego w Warszawie oznajmił, że w Polsce w lutym doszło już do 50 strajków z udziałem 50 tysięcy pracowników. Według Urbana 20 lutego rozpoczęły się akcje strajkowe w 14 zakładach, a w 17 innych istnieje możliwość podjęcia strajku. Strajki te, powiedział rzecznik, zagrażają rozmowom okrągłego stołu. Urban dodał, że oficjalne związki OPZZ w sposób radykalny przeciwstawiają się rządowi i odpowiedzialne są za zorganizowanie części strajków. • **TY-SIĄCE** studentów demonstrowały w dniu 18 lutego w kilku miastach Polski domagając się ponownej legalizacji Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Studenckie wiece odbyły się w Krakowie, Warszawie, Białymstoku, Poznaniu i Gdańsku. W Krakowie interweniowała milicja. 6 uczestników demonstracji zostało ciężko pobitych. Kilka osób zostało zatrzymanych. W demonstracji, którą zorganizowała Federacja Młodzieży Walczącej oraz KPN wzięło udział około tysiąca osób. W Warszawie władze zezwoliły na demonstrację studentów i na przemarsz pod Urząd Rady Ministrów, gdzie toczą się rozmowy okrągłego stołu. W Białymstoku kilkuset studentów zebrało się na Rynku Kościuszki domagając się rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów, a także zmian w Konstytucji PRL oraz nowego ustawodawstwa dotyczącego szkolnictwa wyższego. Oddziały ZOMO utrudniały studentom udanie się pochodem pod gmach KC partii w Białymstoku. O godz. 23.00 fala demonstrantów dotarła do siedziby Komitetu Wojewódzkiego, gdzie sekretarz KW, Stanisław Sękowski, przyjął dokument wyrażający po-

NIE BĘDĄ TO ŻADNE WOLNE WYBORY

TELEFONEM
Z WARSZAWY:

WARSZAWA (IPNS) - 21 lutego. W dniu dzisiejszym na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się demonstracja studencka organizowana przez KPN i PPS. Na rozpoczętym o godz. 2 po południu wiecu studenci domagali się wolnych wyborów. Przemawiali Krzysztof Król z KPN i Krzysztof Markuszewski z PPS. W wiecu uczestniczyło ok. tysiąca osób. Po rozpoczęciu wiecu milicja otoczyła gmach Uniwersytetu i nie wpuszczała ludzi na teren Uniwersytetu. Po zakończeniu manifestacji sześćdziesięcioosobowa grupa studentów udała się piechotą do Sejmu, żeby tam złożyć rezolucję domagającą się demokratycznej ordynacji wyborczej. Niesiono 3 transparenty KPN, dwa PPS i jeden NZS. Studenci delegaci szli spokojnie chodnikiem i zostali zaatakowani po raz pierwszy przez milicję przy Nowym Świecie. Pobito sporą grupę osób i część wciągnięto do milicyjnych pojazdów. Część delegacji przedarła się, ale została zaatakowana po raz drugi przy ul. Foksal. Milicja bijąc ponownie w zasadzie wszystkich rozproszyła. Ta rozproszona grupa się jednak ponownie zebrała i została zaatakowana po raz trzeci przy Sejmie na ul. Wiejskiej. Pomimo trzech ataków milicji petycja domagająca się wolnych wyborów została w Sejmie złożona. W sumie złapano dwadzieścia kilka osób. Większość po pobiciu zwolniono. Dziesięć osób z KPN i jedną z PPS zatrzymano w areszcie. Prawdopodobnie jutro odbędą się kolegia i zostaną oni skazani. W tej chwili aktualnie 10 osób siedzi za to, że domagali się demokratycznej ordynacji wyborczej. Cała demonstracja trwała od godz. 2 do 4:30 po południu.

WARSZAWA (IPNS) - 21 lutego.

KOMENTARZ
LESZKA MOCZULSKIEGO

Jest to bardzo charakterystyczna i nie-dobra bardzo zapowiedź. Charakterystyczna, ponieważ w tej chwili delegacja Solidarności i delegacja rządowa prowadzą przy okrągłym stole rozmowy na rozmaite tematy, a między innymi jednym z tematów jest sprawa wyborów, które mają się wkrótce odbyć. Strona rządowa stawia postulat, żeby te wybory były niekonfrontacyjne. Ciągłe jeszcze nie wiemy, co to znaczy: wybory niekonfrontacyjne. Ta demonstracja rzuca na to światło. Niekonfrontacyjne, to znaczy takie, gdzie kandydatów w ten czy inny sposób zatwierdzi PZPR. Oczywiście, nie będą to żadne wolne wybory. Rozbicie manifestacji domagającej się wolnych wyborów i wielkie wysiłki, żeby nie dopuścić do złożenia tej petycji w Sejmie, która notabene została złożona, po prostu wskazują, że władza w sprawie wyborów będzie się chciała zachować stanowczo. A więc wychodzą tutaj kanty z okrągłego stołu. Ta władza gotowa jest zgodzić się na jakąś formę legalizacji ubezwłasnowolnionej Solidarności, a w zamian za to zapewne chce potwierdzenia jej monopolu politycznego przez kolejną fikcję wyborczą. My się na to nie godzimy. Tych manifestacji będzie więcej. Sprawa wolnych wyborów jest dla KPN zagadnieniem w tej chwili najważniejszym. Sprawa Solidarności w zasadzie została już załatwiona i w tej chwili najważniejszy cel to są wolne wybory. Zarówno my, jak i inne ugrupowania polityczne, jak i ta bardziej dynamiczna część Solidarności na pewno nie ustaniemy w tej walce.

KPN

POLACY PRZECIW
UWIEZIENIU HAVELA

KRAKÓW (IPNS) - 21 lutego. W dniu dzisiejszym na Rynku odbyła się manifestacja. Przemawiało dwóch działaczy KPN, jeden działacz NZS i jeden działacz Solidarności. Głównym organizatorem demonstracji była KPN wraz z NZS. Czołowym tematem manifestacji był protest przeciwko uwięzieniu w Czechosłowacji Havela, który dzisiaj został skazany na 10 miesięcy więzienia. Dodatkowym punktem demonstracji było żądanie wolnych wyborów. Manifestujący zamierzali się udać z kwiatami pod jeden z pomników, ale byli zatrzymani przez milicję. Milicja nie chciała demonstrantów wypuścić ze Starego Miasta. Przy każdej próbie wyjścia ze Starego Miasta dochodziło do starć z milicją. Demonstranci przedarli się przed Komitet Wojewódzki partii komunistycznej i tam demonstrowali. Przybyli duże siły milicji, które rozproszyły manifestantów ok. godz. 4:30. Zatrzymano kilkunastu demonstrantów, z czego nie zwolniono 5 osób.

Władze czechosłowackie skazały dramaturga i obrońcę praw człowieka Wacława Havela na 10 miesięcy więzienia o zastrzyżonym rygorze. Skazano go za udział w uroczystościach w Pradze w ubiegłym miesiącu z okazji 20 rocznicy samospalenia Jana Palacha. Po ogłoszeniu wyroku na Havela kilka rządów zachodnich skrytykowało tę decyzję, m.in. rząd Francji, Austrii i W. Brytanii.

MSZA ZA OJCZYZNĘ

26 lutego w niedzielę
o godz. 5 po południu.Po mszy, spotkanie z
księdzem prof. Ciekierą,
wykładowcą KUL-u
na temat alkoholizmu i
narkomanii w PolsceKoło Armii Krajowej Toronto,
Zarząd Wawel Villa
ZAPRASZA
na wieczór pt."WSPOMNIENIA POLSKI
PODZIEMNEJ 1939-1945",który odbędzie się
dnia 5 marca 1989 r. (niedziela)
o godz. 6 wieczór, w sali Domu
Wawel Villa, 880 Clarkson Rd.,
South, Mississauga.
Wolne datki na fundację AK.

70-71

Wyrazy głębokiego
współczucia
Pani **JADWIDZE**
SKRZYDLEWSKIEJ
z powodu tragicznej śmierci
męża
składają
Towarzystwo Biały Orzeł
w Timmins,
Przyjaciele oraz Koledzy z pracyBUJAK PONOWNIE
PRZEWODNICZĄCYM MAZOWSZA

W niedzielę 19 lutego w Warszawie odbyły się wybory Zarządu NSZZ Solidarności Regionu Mazowsze. Zebranie w kościele przy ulicy Kolankowej prowadził Zbigniew Bujak. Na początku minutą ciszy zebrani uczcili pamięć ofiar stanu wojennego. Bujak poinformował, że zostały rozdane 144 mandaty, w tym m.in. 48 dla przedstawicieli zakładów produkcyjnych, 16 dla grup środowiskowych, 11 dla ośrodków pozawarszawskich, 11 do duszpasterstw ludzi pracy i 9 dla członków zarządu z 1981 roku. Bujak przedstawił sprawozdanie z działalności RKW od dnia 13 grudnia 1981 roku do 19 lutego 89 roku. Zbigniew Kulerski przedłożył sprawozdanie finansowe w procentach. Uznano, że jeszcze za wcześnie na ujawnienie sum jakimi dysponował region. Odbyło się głosowanie za przedłużeniem mandatu przewodniczącego Zbigniewowi Bujakowi. Na 122 osoby głosujące, za

opowiedziało się 108 osób. Zbigniew Bujak przedstawił następnie koncepcję pracy regionu oraz zaproponował 14 kandydatów do zarządu regionu. Z sali zaproponowano 6 osób. Wszyscy kandydaci Bujaka przeszli w wyborach uzyskując przeważającą ilość głosów. Osoby zgłoszone z sali m.in. Seweryn Jaworski nie otrzymały ilości głosów potrzebnej do wejścia do zarządu. Podczas dyskusji Seweryn Jaworski zgłosił rezolucję odrzuconą większością głosów. W rezolucji postulował on, że Solidarność powinna być relegalizowana, a tworzenie nowej Solidarności powinno zostać odrzucone. Należy zachować, podkreślił Jaworski, ciągłość strukturalną i ideową.

Podczas wyborów byli obecni przedstawiciele francuskiego związku zawodowego CFDT, opiekującego się regionem od stanu wojennego.

KRZYSZTOF TUROWSKI Z WIZYTĄ W KANADZIE

Znany działacz emigracyjny doktor Krzysztof Turowski przyjeżdża do Kanady z serią odczytów oraz z projekcją filmu o wizycie Lecha Wałęsy w Paryżu.

Krzysztof Turowski, który na stałe mieszka w Paryżu i reprezentuje paryski Kontakt był świadkiem tej wizyty i z pewnością podzieli się ze słuchaczami nieznanymi szczegółami.

Krzysztof Turowski specjalizuje się w nurtach opozycji krajowej, jego publicystyczne teksty można przeczytać na łamach podziemnych wydawnictw, jak również znanych pism emigracyjnych.

Turowski podejmowany będzie w Montrealu, Toronto, Winnipegu, Calgary, Edmontonie i Vancouverze, po czym udaje się do Stanów Zjednoczonych oraz na konferencję grup popierających Solidarność, która odbędzie się w marcu bieżącego roku w Caracas w Wenezueli.

Przewidywane spotkania z Krzysztofem Turowskim odbędą się: w Montrealu 3 marca, w Toronto 4 lub 5 marca, w Winnipegu 6 marca, w Calgary 7 marca, w Edmontonie 8 lub 9 marca, w Vancouverze po 9 marca. Szczegóły w naszej gazecie oraz w lokalnych środkach masowego przekazu.

ORGANA ŚLEDTCZE PRÓBUJĄ ZBEZCZEŚCIĆ PAMIĘĆ KSIEDZA SUCHOWOLCA

Natychmiast po przeprowadzeniu (z poważnym opóźnieniem) sekcji zwłok psa ks. Suchowolca, którego znaleziono przy nim martwego, stwierdzono, że ponad wszelką wątpliwość przyczyną jego śmierci nie był tlenek węgla. W jego krwi stwierdzono 10% tlenu węgla, podczas gdy dawka śmiertelna dla zwierzęcia wynosi minimum 49%.

Minister Urban na konferencji prasowej, nie mając żadnej ku temu podstawy, stwierdził, że pies zaczadził.

Swego rodzaju kulminacją kampanii dezinformacyjnej jest artykuł sygnowany P.H. zamieszczony w 35 numerze białostockiej Gazety Współczesnej, w której między innymi napisano: "Pożar powstał od piecyka elektrycznego. Podczas sekcji stwierdzono znaczną ilość alkoholu we krwi. Nie podawaliśmy tego faktu do tej pory, ponieważ śmierć księdza nastąpiła od zatrucia czadem, nie alkoholem. We krwi psa było 60% tlenu węgla".

Mimo że wszyscy, którzy go znali

wiedza, że był abstynentem, pomawia się go o pijaństwo. Poszukuje się konkretniejszych dowodów. Według informacji zakładu kryminalistyki, w wyniku sekcji księdza Suchowolca, we krwi stwierdzono półtora promille alkoholu, choć, to znamienne, nie stwierdzono jego zapachu w ustach zmarłego.

Podczas drugiej wizji lokalnej 2 lutego, kiedy biorący w niej udział pełnomocnik rodziny zmarłego mecenas Nauman opuścił na chwilę pokój księdza Suchowolca, gdy powrócił w rękach ekipy śledczej pojawiła się otwarta butelka z wódką, której wcześniej się otwarta butelka z wódką, której wcześniej na pewno w mieszkaniu księdza nie było. Nie było też na niej śladu sadzy, której pełno było na ścianach na wysokości metra od podłogi. Milicjanci trzymali butelkę bez zachowania środków ostrożności i ustalenia odcisków palców - gołymi rękami. W związku z tym bardzo podejrzanym wydarzeniem, Nauman złożył oświadczenie i dołączył do akt sprawy.

Okoliczności śmierci księdza przedstawiono na podstawie informacji rzeczownika prokuratury wojewódzkiej w Białymstoku - Tadeusza Sabata.

PRZYJACIELE KSIEDZA SUCHOWOLCA OSTRZEGAJĄ

Grupa przyjaciół ks. Suchowolca wydała oświadczenie, w którym czytamy:

"Nie przesądzając wyników śledztwa tak w sprawie śmierci księdza Niedziela, jak i ks. Stanisława Suchowolca, chcemy stwierdzić, że śledztwo trwa - nie zostało definitywnie i prawomocnie zakończone - a więc wszelkie używanie sformułowań "a więc śmierć nastąpiła bez udziału osób trzecich" jest mijaniem się z prawdą. Takie postępowanie powoduje nieufność wobec organów ścigania, zwłaszcza że nie jest to jedyny wypadek tragicznej śmierci kapłana związanego z ruchem opozycji i budzi nasze najgorsze obawy".

Rodzi się pytanie. Kto będzie następny, ciedy, za co? Tego nie wolno lekceważyć.

UBECKA ZABAWA W KÓŁKO I KRZYŻYK

8 lutego, ksiądz Bernard Sernecki prałat z kościoła Najświętszej Marii Panny Matki Kościoła w Jastrzębiu, tego samego, w którym znaleźli wsparcie strajkujący w kopalni w sierpniu górnicy i w którym prowadzone były przez Komisję Interwencji i Praworządności wypłaty postrajkowe - jechał samochodem z Katowic. Zauważył, że samochód jakoś dziwnie reaguje. Jechał bardzo ostrożnie i wolno. Po przyjeździe wezwał mechanika, który stwierdził, że jedno z kół, pomimo założonego kołpaka, ma poodkręcone śruby mocujące i że z całą pewnością śruby były poodkręcone kluczem. Może to zbieg okoliczności, ale ksiądz Suchowolec z Białegostoku, którego znaleziono martwego w styczniu tego roku, również aktywny sojusznik robotników i duszpasterz tego środowiska, dwukrotnie zauważył, że w jego samochodzie odkręcano koła, co było przyczyną ciężkiego wypadku, w którym o mało nie postradał życia.

NIECH ZACHÓD PŁACI ZA STABILIZACJĘ

Zbigniew Romaszewski, szef Komisji Interwencji i Praworządności, przygotował tekst, który ukaże się najprawdopodobniej w marcowym lub kwietniowym numerze paryskiej Kultury, który zawiera szereg interesujących propozycji dotyczących stanowiska, jakie powinien zająć Związek wobec zamykania nierentownych zakładów pracy. Związek, zdaniem Romaszewskiego, powinien zagwarantować ludziom przekwalifikowanie, umożliwić robotnikom wykupywania majątku zamykanych przedsiębiorstw i tworzenie nowych zakładów, pomóc w utrzymaniu rodziny robotnika do czasu zakończenia przeszkolenia i pracy. Solidarność jako Związek powinna się starać o fundusze na pomoc robotnikom. Na cel ten trzeba około 230 milionów dolarów.

Jeżeli prawdą jest, że świat zachodni zainteresowany jest w stabilizacji w Polsce, a wszystko na to wskazuje, powinien udzielić pomocy poprzez Solidarność umacniając jej polityczną i ekonomiczną pozycję i umożliwiając jej panowanie nad nastrojami mas.

EWA BRANTLEY PRZEMÓWI W ONZ W OBRONIE PRAW CZŁOWIEKA W PRL

Nasz stały współpracownik, rzecznik Komisji Interwencji i Praworządności, profesor i wykładowca prawa międzynarodowego Ewa Brantley, dotychczas przygotowywała, składała raporty przed ONZ i MOP w sprawie łamania praw człowieka w Polsce. Ostatnio otrzymała prawo publicznych przemówień na forum Komisji Praw Człowieka w ONZ oraz w grupie roboczej przy Egzekutywie MOP (Międzynarodowa Organizacja Pracy). Przemawiać będzie jako prawnik, obserwator spraw polskich. W swoim najbliższym przemówieniu profesor Brantley zamierza przedstawić różne formy represji wobec opozycji w Polsce, w tym tortury i pobicia. Ewa Brantley uważa, że wyjątkowo dokuczliwą formą obecnych represji są konfiskacje i wysokie kolegia. Zamierza więc przedstawić na forum międzynarodowym koncepcję Geremka, którą podniósł w zespole politycznym okrągłego stołu, domagając się zniesienia kolegiów.

Zdaniem profesor Brantley, jeżeli PRL chce na forum ONZ wykazać się minimum dobrej woli, powinno zgodzić się na tę propozycję.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Kanady zwróciło się do Ewy Brantley o ocenę sytuacji w Polsce pod kątem praw człowieka. Podobną ocenę otrzymał niedawno rząd USA. Ocena sytuacji w Polsce ma być jednym z podstawowych dokumentów do wytycznych w polityce imigracyjnej i zagranicznej Kanady. Niewykluczone, że uda się dzięki temu raportowi wyrzucić stereotyp praworządności i spokoju w PRL jaki ostatnio opanował resort spraw zagranicznych naszego kraju.

W praktycznym wymiarze przekonanie to sprawia, że Polska wydaje się Kanadzie na tyle praworządnym krajem, że można doń deportować ludzi. W związku z przewidywaną falą deportacji Polaków, którym Kanada odmówiła lub odmówiła azylu (o pierwszym przypadku Łaskiego pisaliśmy w numerze 69) poprosiliśmy Ewę Brantley, by jako rzecznik Komisji Interwencji i Prawo-

ządności przekazała jej informacje o konieczności obserwowania losów deportowanych do Polski i w razie represji informowania o ich zaistnieniu rządowi Kanady.

Nawiasem mówiąc, Komisja IIP odnotowała kilkadziesiąt przypadków odmowy wydania paszportu osobom, które "nielegalnie przedłużyły swój pobyt za granicą". Dotyczy to głównie prosolidarnościowych propozycyjnych artystów.

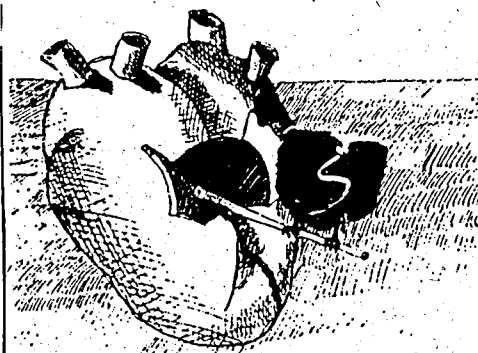
Są wypadki, gdzie ludzie, którzy nie mogą dostać pracy, z powodu przynależności do związku lub organizacji opozycyjnych są prowadzeni przed kolegią za uporczywe uchylanie się od pracy.

Kara aresztu stanowi np. podstawę do bezterminowego zwolnienia z pracy. Wedle kodeksu pracy - podstawą do zwolnienia z pracy jest 3-miesięczny pobyt w areszcie. Kary aresztu, stosowane powszechnie od sierpnia po strajkach, trwające 1-2 miesiące już wystarczają zakładowi do zwolnienia z pracy. Podstawą do zwolnienia jest również toczące się aktualnie śledztwo.

Według kodeksu karnego, nielegalny wyjazd z Polski jest karany. Deportowany może być aresztowany, można w jego sprawie wszcząć śledztwo. Za nieobecność nieuzasadnioną w pracy podczas emigracji grozi w sposób oczywisty zwolnienie z pracy. Osoby po powrocie mogą mieć trudności ze znalezieniem pracy w sektorze państwowym, zwłaszcza na średnich stanowiskach. Brak pracy może pociągać areszt i więzienie, według ustawy o pasożytnictwie. Trzeba pamiętać również, że działalność opozycyjna przeciw rządowi PRL poza granicami kraju jest również karalna. I tylko od łaskawości władz PRL zależy, czy chcą przeciw aktywnemu emigrantowi sprawę wytoczyć.

Niestety, na palcach jednej ręki można policzyć prawników, którzy mogliby wobec rządów zachodnich wystąpić jako eksperci prawa w PRL oraz jego manowców.

POLSKA

• KRONIKA •

stulaty studentów. Demonstracja zakończyła się spokojnie. • W WARSZAWIE utworzono w dniu 18 lutego Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Izraelskiej. Agencje prasowe powołując się na założycieli Towarzystwa podają, że wystąpili oni do władz PRL o rejestrację. Na przewodniczącego wybrano pisarza Andrzeja Szczypiorskiego. Wiceprzewodniczącym został redaktor naczelny "Tygodnika Powszechnego" Jerzy Turowicz. Inicjatorzy informują, że zamierzają działać na rzecz zacieśnienia więzów między społeczeństwami Polski i Izraela. • PROF. dr Jan Szczepański, socjolog na łamach Przekroju: "głoszone nieraz hasła walki z biurokracją są pustym dźwiękiem. Partia nie może zwalczać biurokracji, gdyż pozbywa się w ten sposób swego działającego ramienia. Może starać się usprawnić... ale bezpardonowa walka z biurokracją byłaby z punktu widzenia interesów partii zwykłym nonsensem". • KATEDRA wileńska została ponownie poświęcona, stając się znów świątynią, a nie jak od 1949 galerią malarstwa. • SOWIECKIE i polskie ministerstwa obrony ustaliły, że w tym roku opuszczają terytorium PRL trzy pułki Armii Czerwonej: szkolny pułk czołgów; pułk rakiet przeciwlotniczych i samodzielny pułk śmigłowców. W przyszłym roku ma być wycofana samodzielna brygada desantowo-szturmowa. • JAK podał Główny Urząd Statystyczny, współczynnik przyrostu naturalnego w Polsce w roku zeszłym wyniósł 5,7 promille i był to najniższy przyrost naturalny w naszym kraju po wojnie. Poziom dochodu podzielonego w 1988 r. był nadal wyraźnie niższy od poziomu osiągniętego dziesięć lat temu. Rok 1988 był też kolejnym rokiem, w którym przekazano mniej mieszkań niż w roku poprzednim (nie dotyczy to jednak budownictwa indywidualnego). • PO WIELU latach PRL wznawia import ropy naftowej na większą skalę z Iraku (1 mln 300 tys. ton w tym roku) i Iranu. • KRAJE skandynawskie zaofiarowały długoterminowe i na korzystnych warunkach kredyty na inwestycje w PRL, NRD i w północnych rejonach ZSSR celem ratowania środowiska naturalnego w basenie Morza Bałtyckiego. Warunek: chcą wspólnie opracować plan projektu oraz mieć pewną kontrolę nad jego wykonaniem. • RYSZARD Reiff został prezesem reaktywowanego po latach Stowarzyszenia Sybiraków. • POWSTAŁO pierwsze tego rodzaju w państwach komunistycznych - Stowarzyszenie Pracodawców w Polsce. Do Stowarzyszenia mogą należeć dyrektorzy przedsiębiorstw państwowych, spółdzielczych i prywatnych. • WROKU ubiegłym ze statków rybackich "Gryfa", "Odry" i "Trans-oceanu" zeszło i pozostało za granicą 220 członków załóg. • ZE WSPOMNIENI Włodzimierza Sokorskiego (w tygodniku "Wprost"): "Kraków był akurat po referendum "3x tak" i po wyborach do Sejmu. To był jedyny okręg, o którym myśmy ujawnili, że głosował przeciw. Podkreślam, to był jedyny okręg, który został ujawniony. To wcale nie znaczy, że gdzie indziej nie głosowano przeciw, ale w Krakowie było to tak jednomyślnie, że już należało to ujawnić".

POLAK NIE ZGINIE

1. PYTANIE.

Jestem już na emeryturze - 72, w czasie wojny byłem wywieziony do pracy w Niemczech - posiadam zaświadczenie. Słyszę, że wielu moich kolegów otrzymało rentę z Niemiec Zachodnich. Jak mam zacząć się starać i kto może mi pomóc to załatwić.

1. ODPOWIEDŹ:

Aby otrzymać rentę z Niemiec Zachodnich, należy w pierwszej kolejności wypełnić wstępne podanie (Interim Application), którą można otrzymać w biurze Income Security w miejscu zamieszkania. Wstępne podanie wysłać należy do Ottawy, skąd

zostanie przystany formularz o przyznanie renty z Niemiec Zachodnich (German Pension). Adres i telefon do biura Income Security można znaleźć w książce telefonicznej na niebieskich kartkach pod hasłem: Governments of Canada - Health & Welfare Canada - Income Security.

Biuro nasze może pomóc w wypełnianiu podania, wyłącznie po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu terminu. (Tel.: (416) 533-9471).

2. PYTANIE.

Mąż mój (65 lat) pracował w Kanadzie przez 6 lat. Obecnie mieszka w Polsce. Czy może otrzymać pieniądze z Canada Pension Plan i jak to można załatwić.

2. ODPOWIEDŹ:

Aby otrzymać pieniądze z Canada Pension Plan, należy udać się do biura Income Security najbliższego miejsca zamieszkania, lub poprosić telefonicznie o przysłanie aplikacji. W

aplikacji należy podać dokładny adres, na który mają być przesyłane pieniądze lub numer konta i adres banku.

Pomoc w wypełnianiu aplikacji można uzyskać w naszym Biurze po telefonicznym uzgodnieniu wizyty.

3. APELUJEMY do wszystkich osób przebywających z wizytą w Kanadzie lub oczekujących na stały pobyt o konieczności wykupienia ubezpieczenia na wypadek choroby. Jeden dzień pobytu w szpitalu kosztuje setki dolarów. Polise ubezpieczeniową można wykupić w każdym Biurze Podróży.

Redaguje:
ELŻBIETA WOLSKA
Polish Canadian Community Services Tel. (416) 533-9471

Polish Canadian Community Services
2333 Dundas Street West, Suite 408,
Toronto, Ont. M6R 3A6
TEL. (416) 533-9471

**PORADNIA PRAWNA
BEZPŁATNE
PORADY PRAWNE
ADWOKATÓW
MÓWIĄCYCH PO POLSKU**

- WYŁĄCZNIE WSTĘPNE
KONSULTACJE 15 minut,
- OGÓLNE PORADY PRAWNE
W RÓŻNYCH DZIEDZINACH
wyłącznie po telefonicznym uzgodnieniu wizyty.

PIGUŁKI PCAG

PIGUŁKI PODRÓŻUJĄ. Podczas podróży do krajów Ameryki Południowej PIGUŁKI przekonały się, że kraje te nie tylko pełne są egzotyki, ale również i... Polaków. W Limie, gdzie deszcz pada tylko raz na siedem lat, przypadkowo zachodzimy do sklepu z włóczką. Przy kasie starsza pani - wyjechała z Polski w latach czterdziestych do męża. Mąż, geolog wkrótce zginął w lawinie kamiennej, ona była wtedy w ciąży... Teraz syn dorósł, w NRF, ona chyba wyjedzie do syna, bo sytuacja ekonomiczna w Peru katastrofalna. W La Paz, stolicy Boliwii, na wysokości prawie 4 tysięcy metrów, gdzie deszcz pada kilka razy dziennie, a brak powietrza utrudnia poruszanie - sklep jubilerski. Właściciel, starszy nobliwy pan, wyjechał w 1939 z rodzicami. Dlaczego do Boliwii? A gdzie? Żadne państwo wtedy nie przyjmowało Żydów, a uciekać przed Hitlerem trzeba było za wszelką cenę. Jak się żyje? Teraz nieźle, ale proszę pójść na cmentarz, zobaczyć ilu młodych ludzi tam leży. Przeważnie tyfus i malaria. Jedziemy dalej. Rio de Janeiro, 30 stopni w cieniu, bazar na placu koło słynnej plaży Copacabana. Dookoła straganów kręca się tysiące ludzi o różnych odcieniach skóry. Przy stoisku z naszyjnikami, młoda osóbką w dzinsowej spódnicy rozmawia po portugalsku ze sprzedawcą. Akurat przyszła z mamą na bazar. Córka radcy handlowego ambasady. Zwiedzając miasto, zachodzimy do sławnego domu jubilerskiego A. Stern. Oprawdają, częstują kawą i drinkami, pokazują i dyskretnie namawiają do kupna. Nasz sprzedawca, pięknie mówi po angielsku, ale wkrótce... Tak! Wyjechał z Polski z rodzicami jako dziecko, ożenił się z Brazylijką, ale po polsku jeszcze mówi. Wszyscy napotkani serdeczni, ofiarowują pomoc... Prawdopodobieństwo każdego takiego spotkania jest chyba równe prawdopodobieństwu wygrania na loterii, a jednak... Nic nas jednak nie dziwi, po spotkaniu, jakie miało miejsce w Dolinie Królów w Egipcie kilka lat temu. Idziemy zwiedzać grób Tut-Ankh-Amona. Po drodze obkazuje nas tłum Arabów w nocnych koszulach czy też burnusach i usiłuje sprzedać najrozmaitsze pamiątki. Opędzamy się od natrączywych sprzedawców jak umiemy, na migi, po angielsku, po polsku. Nagle jeden z nich odzywa się całkiem zrozumiałą polszczyzną: *O, Polacy! Tu też Polacy byli! Był Józek, Staszek i Władek byli!* Okazuje się, że facet pracował przy wykopaliskach polskiej misji archeologicznej i

nie tylko nauczył się po polsku, ale i zaprzyjaźnił się z badaczami. Nie było innej rady - musieliśmy od niego kupić figurkę ibisa za 10 piasłtrów.

GLASNOST I ASTRONOMIA. Astronomowie mówią nam, że światło z odległych gwiazd dochodzi do nas z opóźnieniem tysięcy, a czasami nawet milionów lat. We wszechświecie jest wiele gwiazd, które powstały dawno temu, a o których istnieniu nie wiemy, bowiem światło tych gwiazd jeszcze do nas nie dotarło. Dzieje się tak, ponieważ w grę wchodzi olbrzymie odległości. Na Ziemi odległości są niewspółmiernie mniejsze i wystarczy tylko ułamek sekundy, aby fale świetlne czy radiowe przebiegły przez morza i kontynenty z jednego zakątka globu do drugiego. Przenoszenie wiadomości między cywilizowanymi krajami jest równie szybkie i natychmiastowe: w telewizji widzimy piłkę wpadającą do bramki na drugiej półkuli prawie dokładnie w tej samej chwili, kiedy to się rzeczywiście stało. Inaczej rzecz się ma z GLASNOSTIĄ: w tej dziedzinie wiadomości dochodzą do nas z iście astronomicznym opóźnieniem, zupełnie jak światło z odległych gwiazd. Ostatnio okazało się, że lasce katyński odległy jest od Warszawy o 48 "lat świetlnych", bo tyle czasu zabrało, aby wiadomość stamtąd dostała się do gazet warszawskich. Powoli dociera do nas światło z innych zakątków Gwiazdozbioru Rad: po przeszło 60 latach dowiadujemy się coś niecoś o klęsce głodu na Ukrainie, o Gulagach i o ofiarach Stalina. Glasnost likwiduje niektóre "białe plamy", stwarzając równocześnie nowe. Kiedy ogłoszone zostaną szczegóły bilansu handlowego między Polską a ZSSR? Kiedy dowiemy się, kto jest odpowiedzialny za śmierć dwóch księży polskich? Za następne 40 lat? Takiej "glasnosti" nie chcemy. Chcemy po prostu, aby wiadomości rozchodziły się z prędkością światła i aby opinia publiczna mogła natychmiast na nie reagować.

MARGARET THATCHER ODPISUJE. Na początku grudnia PCAG wysłało list do Premiera Wielkiej Brytanii, pani Margaret Thatcher, dziękując jej za poparcie okazane narodowi polskiemu w jego walce o wolność i prawa człowieka. Jak wiadomo podczas swego pobytu w Polsce, p. Thatcher odwiedziła grób ks. Popiełuszki i złożyła wizytę Lechowi Wałęsie. Ponadto powiedziała Generałowi co o nim i jego rzekomej demokracji myśli. W liście datowanym 19 grudnia, prywatny sekretarz p. Thatcher pisze do PCAG: Dear Mrs. Farmus, The prime Minister has asked me to thank you for your letter of 2 December and for your kind words which she very much appreciated. With best wishes, Yours Sincerely, C.D. Powell, Private Secretary.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. P.O.Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

Pomóż w budowaniu lepszej przyszłości poprzez udział w budowie nowych, tanich mieszkań.

Rząd Kanady oraz rząd Ontario budują lepszą przyszłość rozwijając budownictwo mieszkań bezdochodowych (nie nastawionych na dochód). Istnieją plany wybudowania całego szeregu mieszkań różnych rodzajów. Przy pomocy grup i organizacji działających w Twojej społeczności, przybędzie w niej wiele nowych mieszkań. Warto więc, by Twoja organizacja wzięła w tym aktywny udział.

Program ten będzie subsydiowany przez rząd Kanady (poprzez Canada Mortgage and Housing Corporation) oraz rząd Ontario (poprzez Ministry of Housing).

Wszystkim organizacjom spółdzielczym i innym, które chciałyby włączyć się do tej akcji, udostępni się specjalne fundusze. Mogą to być kluby

komatanckie, organizacje kościelne, czy jakiegokolwiek inne - pod warunkiem, że nie są nastawione na dochód.

W niektórych społecznościach, poszczególni obywatele otrzymali pieniądze od rządu na utworzenie takich organizacji. Rezultat ich działania - to nowe, tanie mieszkania dla rodzin o niskich dochodach, emerytów, oraz ludzi samotnych.

Dla uzyskania dalszych informacji, Twoja organizacja winna skontaktować się z najbliższym rejonowym urzędem Ministry of Housing. Listę urzędów podajemy poniżej. Wstępne aplikacje w sprawie wzięcia udziału w akcji budowania mieszkań bezdochodowych muszą być złożone do 28 kwietnia bieżącego roku. Pomóż zbudować lepszą przyszłość: włącz się do akcji ze swoją organizacją.

Mieszkania bezdochodowe -
korzyść dla każdego.

Canada

Ontario

Regional Offices of the Ministry of Housing:

55 Hesa St. S.
Hamilton
L8P 4R8
(416) 521-7500
If long distance
dial toll-free
1-800-263-8295

380 Wellington St.
Ste. 1100
London N6A 5B5
(519) 679-7110
If long distance
dial toll-free
1-800-265-4733

1365 Richmond Rd.
Ste. 300
Ottawa K2B 6R7
(613) 820-8305
If long distance
dial toll-free
1-800-267-6108

1191 Lansing Ave.
Sudbury
P3A 4C4
(705) 560-6350
If long distance
dial toll-free
1-800-461-1190

540 West Arthur
Thunder Bay
P7E 5R7
(807) 475-1465
If long distance
dial toll-free
1-800-465-5015

4950 Yonge St.
Suite 400
Toronto M2N 6K1
(416) 225-1211
If long distance
dial toll-free
1-800-668-0208

KARTKI Z BERLINA

Okrągły stół okrągłym stołem - dobrze, że się wreszcie te rozmowy rozpoczęły i wygląda na to, że rozwijają się nadszpodziewanie interesująco - a życie codzienne życiem codziennym. W pobliżu miejsca, w którym tu - w Berlinie - mieszkam znajduje się największy w tym mieście pchli targ. Porządnie ogrodzony płotem, w soboty i w niedzielę zapewnia się niesłychanym mnóstwem handlujących dosłownie wszystkim ludzi. Oczywiście - konieczne jest też płacenie "placowego", co nie dla wszystkich jest najwygodniejsze, zwłaszcza dla przybywających tu Polaków.

Ułatwienia paszportowe spowodowały, że inwazja naszych rodaków na berlińskie targowiska jest ogromna. Wokół tego właśnie pchlego targu w ciągu ostatnich dwóch dni tygodnia gromadzi się wiele samochodów na polskiej rejestracji przybywających najczęściej z Poznania czy Szczecina, skąd do Berlina jest ledwie kilka godzin jazdy, wliczając w to kolejkę na wschodniemieckich przejściach granicznych, gdzie celnicy ostatnio, w ramach akcji wzajemnego utrudniania sobie życia w państwach RWPG, przetrząsają polskie bagaże z iście niemiecką dokładnością. A jest w czym przebierać - od bielizny pościelowej, poprzez wytwory czołowej polskiej elektroniki, po jajka, z którymi nasi rodacy przyjeżdżają tu na handel sprzedając wszystko - w tym oczywiście kupowane w Pewexach wódkę i papierosy - po cenach tak niskich, że budzących niedowierzanie. Śpią, oczywiście, w samochodach, gdyż tylko w ten sposób mogą tu coś zaoszczędzić - nie przyjechali zresztą wydawać, lecz zarabiać. Absurd w różnicy kursów powoduje, że na jednym jajku sprzedawanym tu po 20 fenigów (gdy w sklepach cena kształtuje się na wysokości 30) zarabiają, po przeliczeniu na złotówki, 400 złotych. Ludzie! Było nie było ta cena jest ok. 10 razy wyższa niż na rynku krajowym.

W ramach oszczędności nie tylko nocują w samochodach, ale utworzyli obok placu targowego, poza jego ogrodzeniem, nowe, polskie targowisko: przeganiani przez służby porządkowe ustawiają się nawet na pobliskich ulicach, gdzie przechodnie suną w szpalerze powtarzanych z miłym, słowiańskim akcentem słów "kaufen, bitte", "bitte kaufen". A to, jak przypuszczają znawcy, dopiero początek inwazji - nie wszyscy zainteresowani zdobyli już paszporty, okres zaś jest przedwakacyjny - dopiero w lecie ruszy prawdziwy handel.

Nie: w żadnym wypadku nie mam zamiaru tego zjawiska "potępiać" czy w jakiś sposób tu moralizować. Odnotowuję je jako ciekawostkę berlińskiego życia: miasto, do którego blisko z Polski i do którego nie potrzeba wizy jest wprost idealnym obiektem dla tego rodzaju działalności. Dodam jedynie na koniec tych uwag informację o tym, że 100 złotych w tutejszym banku można sprzedać za 1,5 feniga. Gdy tu pierwszy raz przyjechałem, za 100 złotych - w 1976 roku - płacono 1,2 marki.

...

Obserwujemy ostatnio - także w czasie obrad okrągłego stołu w Polsce - interesujące zjawisko: rozkład systemu komunistycznego bez zmiany nazwy. W naszym kraju, a także i na Węgrzech coraz dobitniej słychać głosy partyjne mówiące o rezygnacji z monopolu władzy. Nawet o konieczności tej rezygnacji, co zaiste w ustach komunistów

brzmi nieprawdopodobnie. Być może oznacza to, że doszli do wniosku, iż lepiej władzę podzielić - bo na razie nie mówią o możliwości jej oddania - niż wisieć: alternatywa zgoła nieprzyjemna i nie pozostawiająca zbyt dużego pola manewru. A jeszcze kilka lat temu było tak przyjemnie!

Oczywiście - perspektywa alicji drzew ozdobionych wisielcami, choć niewątpliwie obecna w wyobraźni części aparatu, jest w moim przekonaniu mocno przesadzona. Niemniej jest ona dość żywo obecna: niedawno rozmawiałem z niezbyt co prawda wysoko (ale też i nie tak nisko) usadowionym aparaczykiem, skądinąd z ukrytą na głębokim dnie kieliszka sympatią do opozycji i "Solidarności", który mi tłumaczył, że ta właśnie wizja jest jedynym argumentem zdolnym przekonać jego partyjnych towarzyszy do konieczności reform. Jeżeli tak, to pewnie żony naszych funkcjonariuszy spiąją pod nieobecność mężów, jak żona policjanta w filmie Agnieszki Holland "Zabić księdza" z łomem pod koldrą, by się nim w razie czego móc bronić. (Przy okazji - film nie najlepszy, właśnie go obejrzałem, a w dodatku obarczony nieznośnymi naiwnościami "pod publiczkę" zachodnią: np. w każdym ubeckim gabinecie umieszcza Holland jak nie portret, to przynajmniej popiersie Lenina; parę tych gabinetów w życiu widziałem i jako żywo nigdy nie było mi dane spojrzeć w oblicze wodza bolszewickiego).

Naiwna to wizja wywołana przed laty jakimś fragmentem wystąpienia Jurczyka, niemniej jeśli to ma pomóc w przekonaniu tych ludzi o konieczności reformy, to... dlaczego nie? Zresztą, jeśli poważnie mówić, to już nie o reformę chodzi, lecz o przekształcenie formy ustrojowej: przekształcenie, a nie zmianę, gdyż wszystkie zainteresowane strony, jeśli dobrze rozumiem to, co się u nas dzieje, są za zmianami ewolucyjnymi, co chyba i rozsądne, choć pobudza ludzi bardziej niecierpliwych do demonstracji swego niezadowolenia. Zrozumiałe to, choć niezbyt mądre. Może zresztą ja sam już się zestarzałem i nie potrafię myśleć w kategoriach fundamentalistów, poszukując szans spokojnego i mało kosztownego sposobu zmiany systemu. Sądzę zresztą, że sam system już nas tak drogo kosztował - tyle strasznych śmierci, tyle lat więzienia - iż nie trzeba bez absolutnej konieczności mnożyć tej ceny. Tym bardziej że jak widać to już gołym okiem, koniec komuny został przypieczętowany. Pytanie tylko, ile to wszystko jeszcze będzie trwało - i na to pytanie nikt nie może dziś jeszcze udzielić wiążącej odpowiedzi. Nie jest wykluczone, że nie obojędnie się bez konwulsji systemu, które mogą się okazać niebezpieczne dla wszystkich, najbardziej chyba dla samych komunistów. Takie zapowiedzi konwulsji są już zresztą widoczne czy to w stosunkach między krajami bałtyckimi a centralą w Sowietach, czy w rozszerzającej się wojnie celnej poszczególnych państw bloku. Nowe impulsy nie bez wstrząsów i trudności obiegają system nerwowy tego molocha.

...

Wszystkie moje doświadczenia przemawiają za tym, by to, co się w Polsce obecnie dzieje traktować z najdalej posuniętą nieufnością. Z drugiej jednak strony nie sposób odpędzić od siebie nadziei i wiary, że może jednak tym razem naprawdę coś z tego

wyjdzie. Te dwa sprzeczne uczucia obecne są zapewne nie tylko u mnie. Z jednej strony więc obserwuje się rozmowy okrągłego stołu z podświadomym pytaniem, głęboko zakodowanym w społecznych doświadczeniach, o to, co komuna trzyma w odwodzie jako argument ostateczny, z drugiej zaś pojawia się naiwne przeświadczenie o tym, że oni wszak w końcu też może żywią jakieś patriotyczne uczucia i ambicje. Z tła dziejących się obecnie wydarzeń znikło już, jak się zdaje, dramatyczne pytanie "wejdą nie wejdą", co w znacznym stopniu umacnia wiarę w powodzenie negocjacji, gdyż władze utraciły chyba moskiewskie zaplecze. Otwarte jest jednak pytanie inne: czy Sowiety odpuszcili wszystko? Gdzie jest granica, za którą nastąpi naruszenie moskiewskich interesów? Na ten temat wszyscy milczą... Sądzę, że byłoby dobrze, gdyby nasi opozycyjni politycy potrafili sformułować dla Polski program postkomunistycznych stosunków z Moskwą. Ktoś może mi - i słusznie - zwrócić uwagę na prosty fakt, iż Polska z Rosją nie posiada wspólnej granicy, że oddziela te dwa kraje pas litewsko-białorusko-ukraiński, niemniej nie sądzę, by - nawet przyjąwszy hipotezę trochę dziś brzmiącą fantastycznie, a mianowicie rozpadu Sowietów na państwa narodowe - Rosja i w przyszłości przestała być mocarstwem dyktującym stosunki międzynarodowe. Swego czasu wystąpiłem

z tezą, że Rosja, by pozostać mocarstwem, musi poświęcić imperium: nie jest wykluczone, że to uczyni, pytanie tylko, w jakiej formie ma to nastąpić. Niezależnie jednak od tego, co się tam stanie, Polacy winni mieć jasną wizję stosunków z tym krajem, podobnie zresztą, jak i z innymi krajami kontynentu. Inne wydają się jednak mniej kluczowe - przynajmniej tak długo, jak trwa podział Niemiec (też przecież nie wieczny). W tej materii, niestety, brak jasnych i wykraczających poza bardzo ogólnikowe deklaracje wypowiedzi.

Warto w tym kontekście przypomnieć kilka niezwykle trafnych dziś uwag nieodżałowanego Juliusza Mieroszewskiego: "Nie tylko nie ma żadnej sprzeczności w postawie prorosyjskiej i jednocześnie antysowieckiej, lecz przeciwnie, prawdziwa życzliwość dla narodu rosyjskiego musi być z definicji równoznaczna z negatywnym nastawieniem do sowytyzmu". I dalej: "Geopolityka stanowi de facto pięć achillesową Sowietów, które znalazły się między nacjonalistycznymi Chinami a ogniskiem ruchów narodowych w Sowietach i państwach satelickich". I wreszcie: "Nie bawiać się w przepowiednie - należy powzięć podkreślić, że imperium sowieckie w epoce wzrastającej dynamiki ruchów narodowościowych jest anachronizmem. Anachronizmy trwają czasem długo, lecz w końcu zawsze upadają". Te lekcje historycznego i politycznego myślenia warto może dziś jeszcze raz przeanalizować.

LESZEK SZARUGA

KRZYSZTOF ZAKRETA

PREZENTUJE
PROGRAM ESTRADOWY PT.

**MUZYKA
TWOJE
IMIĘ
MA**

UDZIAŁ
BIORĄ

Eleni

KOSTAS TZOKAS
ALEKSANDER BIALOUS

**ZESPÓŁ
SKALDOWIE**

JACEK ZIELIŃSKI, KONRAD RATYŃSKI, JERZY TARASIŃSKI,
WIKTOR KIERZKOWSKI, TADEUSZ LEŚNIAK

STEFAN FRIEDMANN I TADEUSZ ROSS

ORAZ

**CALENDARZYK WYSTĘPÓW
TORONTO**

4 marca (sobota) - godz. 20.00
West Toronto Secondary School, 330 Lansdowne Ave.

5 marca (niedziela) - godz. 19.00
Bloor Collegiate Institute, 1411 Bloor St. West.

Przedprzedaż - **Solarski Pharmacy**
Informacje i rezerwacja telefoniczna - tel.: 482-9946 i 255-2321.

MONTREAL
28 lutego - tel. 766-1362

OTTAWA
1 marca, Dom Polski - tel.: 746-6512

KITCHENER
3 marca, Polish Legion - tel.: 745-4600

WINDSOR
7 marca, Polonia Centre - tel.: 966-5908

LONDON
8 marca, Parafia Matki Boskiej, 419 Hill St. - tel.: 672-0088

ST. CATHARINES
9 marca, Polish Legion, 194 Vine St. - tel. 935-3242

IWONA MAJEWSKA

Z MOJEGO PUNKTU WIDZENIA

Zyjąc przez trzydzieści kilka lat w Polsce nie miałam pojęcia, że żyję w państwie o silnych antysemitycznych przekonaniach, czy też należę do narodu uważanego za nieprzyjaciół Żydów. Chodziłam do szkoły z kolegami żydowskiego pochodzenia, studiowałam, przyjaźniłam się, sprzyjałam "międzywyznaniowej" miłości uwieńczonej dwoma ślubami; wreszcie z dużą przyjemnością poznawałam bogatą żydowską kulturę. Nie pamiętam żadnej poważnej dyskusji na temat stosunków polsko-żydowskich, choć, oczywiście, słuchałam żartów o sprytnych czy wręcz chytrych Żydach, z których znaczną część oni tworzyli i powielali. Zetknęłam się, naturalnie, z próbą zepchnięcia odpowiedzialności za nieudane prawie ćwierćwiecze na obywateli polskich żydowskiego pochodzenia, a za wyniszczenie milionów polskich Żydów - na resztę Polaków. Nie traktowałam tego poważniej niż śmiesznego hasła: "Wszelkie zło pochodzi od Żydów", do którego dodawano kilka nazwisk z najnowszej historii i doszukiwano się semickiego pochodzenia. Dwa razy zetknęłam się ze zjawiskiem, które można by nazwać antyżydowskim. Raz, kiedy to widziałam hasła "Solidarność - tak, Żydzi - nie", lub słyszałam, iż Michnik i inni uznani za Żydów nie potrzebni są polskiej "Solidarności". Nie miałam wtedy wątpliwości, kto jest autorem owych haseł lub przynajmniej czym natchnieniem są one powodowane. Zaskoczył mnie także program ugrupowania "Grunwald", jego nacjonalistyczne zapędy, ale ponieważ rzadko kto brał poważnie jego deklaracje, nawet długo o tym nie myślałam. Wydaje mi się, że znakiem większości mojego pokolenia wszelkie niesnaski pomiędzy Żydami i nie-Żydami traktowała lekko, jako pewną egzotykę - raczej niż fragment codzienności. Egzotyczność tego tematu pochodziła także z pewnego tabu jakim był obdarzony. Rzadko spotkać można tu było rzetelne czy choćby szczere publikacje lub wypowiedzi. I to był błąd. Być może szybciej i prościej udałoby się wyjaśnić animozje pomiędzy tymi dwiema grupami, gdyby o tym pisano, gdyby się o tym głośno mówiło, badało pewne informacje czy stwierdzało prawdziwość faktów. Spekulacje post factum przeważnie opa-

trzone są błędem naginania ich do stawianej hipotezy. Dlatego trudno znaleźć obecnie naprawdę obiektywne wypowiedzi o problemie polsko-żydowskich stosunków. Nawet jeśli ktoś bardzo siłą się na obiektywizm przy ocenie faktów (czy ich doborze) ponoszą go w końcu emocje, związane w końcu z faktem przynależności do którejś z tych grup. Jeżeli nawet wpływ uczuciowy będzie niewielki, ci z przeciwniej (?), innej po prostu) strony natychmiast to zauważą. Zresztą emocjonalne nastawienie wywierające z wypowiedzi jest rodzajem wizytówki mówiącej o przynależności. Żydzi lub nie-Żydzi. Fakt ten zresztą eliminuje sporą grupę publikacji, nie wszyscy chcą być zaliczeni do którejś z owych szufladek.

Zbyt głośne uczuciowo, publiczne wystąpienia, takie gdzie zwykle forma przeważa nad treścią, a rozsądek jest tam w pogardzie, są bardzo niebezpieczne, szczególnie dzisiaj. Ludzie, którym dotąd obce było takie traktowanie świata identyfikują się raptem, z grupą, którą uznają za własną, gdyż wydaje im się, iż ocenia się ją niesprawiedliwie. We mnie samej zakiełkowało narodowe poczucie krzywdy, kiedy przeczytałam w artykule Romana Chojnackiego (Gazeta) następujące zdanie: "Ale narody te (I.M.: polski i żydowski) współżyły ze sobą, nawiązały jedyne w swym rodzaju stosunki kulturowe i ekonomiczne. W pewnej chwili historia wydała na oba te narody śmierć. Polacy ocalili, zaś na ich oczach wymordowano naród żydowski" (podkreślenie moje I.M.).

Tekst ten nie zdziwiłby, gdyby go napisał Kanadyjczyk, wszak już słyszałam tutaj zdziwione pytania typu - "To nie tylko Żydów mordowano w Polsce?!" Ale w polskiej kulturze wychowany, wykształcony i do tego publicystyką parający się człowiek tak pisać nie powinien. Przede wszystkim nie historia, ale niemiecki faszyzm wydał wyrok na polski naród. "Polacy ocalili" - znaczy - nikt nie zginął, dokładnie, inaczej tego zrozumieć nie można. Pomijam beztrooskie "na ich oczach", choć znam takich co dziś jeszcze żałują, że nie osłupili, ale "wymordowano" - znaczy - nie ocalał nikt. Tymczasem prawda jest taka, że w Polsce mordowano Polaków, wśród nich tych żydowskiego pochodzenia. Stracono 6 milionów 280 tysięcy obywateli

li polskich (123 tys. - wojsko) z czego 2,7 miliona to Żydzi. Nie Polacy ustalali bezsensowne, okrutne kryteria "bycia Żydem", nie oni uznali tę grupę etniczną za niegodną życia, nie oni palili i zabijali potomków Judy. Wielu zabitych ludzi dopiero od Niemców dowiedziało się, że jest "Jude", dotąd żyli po polsku, nierzadko wręcz po chrześcijańsku. W każdym wypadku śmierci stratę ponosiła także Polska nie tylko "naród żydowski". Jednak naród polski żył wtedy w niepewności jutra, zastraszony, wyniszczony fizycznie i psychicznie. Nie należy się dziwić, iż nie podejmował masowych działań ratowania skazanych na śmierć (nie Żydów tylko, ale także innych Polaków), ale podziwiać, iż potrafił się zdobywać na akcje obrony. Ponad 600 tysięcy Żydów ocalało w Polsce. Zginęło ich na naszej ziemi najwięcej (w ogóle w czasie II wojny zginęło 5,1 mln Żydów), ponieważ było ich tam najwięcej, to wszystko. Byli Polacy, którzy wskazywali gdzie ukrywają się Żydzi, ale byli też tacy, co wydawali na śmierć Polaków nieżydowskiego pochodzenia. Byli po prostu, jak zawsze, źli i dobrzy ludzie.

Brandys, a za nim Chojnacki, uważają, że naród żydowski ma pretensje do Polaków także za milczenie po wojnie. Ależ to nieprawda! Nie odprawiano nabożeństw w kościołach katolickich (?), zarzut Brandysa), bo dużej tolerancji i światłego umysłu trzeba, aby odprawiać msze za innowierców, a do tego nie wiadomo czy życzących sobie tego. Odprawiano msze za zamordowanych i poległych w czasie wojny. Nie składano kwiatów? Wszędzie tam, gdzie ginęli Żydzi, ginęli też nie-Żydzi, toteż choćby z tego względu kwiaty składano, a miejsce, gdzie mordowano tylko ich - warszawskie Getto - zawsze miało kwiaty. Nie wiem dlaczego groby żydowskie niszczyły (kolejny zarzut). Może dlatego, że ocalali mniejszą je obdarzali troską niż jest to w tradycji polskiego katolicyzmu.

Ale przecież od dziecka słyszałam o tragedii żydowskiego narodu, o kaźni jednych i poświęceniu innych. Janusz Korczak był dla mnie (i wielu moich rówieśników) ideałem człowieka, żal nie pozwolił mi w dzieciństwie przeczytać historii jego śmierci. Musiałam oglądać straszne filmy z okresu wojny, a także tysiące pasiaków z gwiazdą Syjonu w Oświęcimiu i Majdanku, bo o to dbała szkoła. Czytaliśmy tragiczne w swojej wymowie opowiadania i powieści. Cóż więcej mógł zrobić naród polski?! Dopiero tu, w Kanadzie, z tego artykułu dowiedziałam się, że to za mało, aby pamiętać o gehennie Żydów polskich zachować. Myślę, że miast pisać napaści typu

"Uwaga! Nadchodzi" lepiej byłoby, gdyby się z nami tymi doświadczeniami podzielił.

Powyższy fragment umieściłam w celu pokazania jaki oddźwięk budzić mogą tego typu wynurzenia. Starłam się bronić tylko, ale czy mi się udało?!

Czasami broniąc (słusznie) olbrzymiej większości nie kolaborujących z Niemcami Polaków, bywa, że wyliczamy krzywdy, jakich doznaliśmy od Żydów. Stosując najrozmaitsze kryteria, dociekamy, kto jest (czy "był") Żydem i posługujemy się nimi potem, aby pokazać, że Polaków krzywdzono. To także zabieg niebezpieczny, szkodliwy, a często fałszywy. O ile mi wiadomo, Żydzi, by móc ich tak nazwać, powinni być we wspólnocie religii, tradycji, kultury. Oczywiście, byli tacy w Polsce okresu przedwojennego, byli i po wojnie, ale zawsze byli też obywatele polscy zasymilowani ze środowiskiem swej jedynej ojczyzny. Czy Żydem tylko był Tuwim lub Słonimski? - mistrzowie polskiego słowa? Czy Żydem był Rafał Taubenschlag - profesor prawa rzymskiego w Krakowie przed wojną, który po wojnie wrócił do Polski z amerykańskiego Uniwersytetu Columbia? Czy Żydem był ateista Berman lub Hilary Minz? Czy Żydem tylko jest Adam Michnik, którego tak często spotykałam w żoliborskim kościele ks. Popiełuszki?

To wszystko są Polacy. Żli i dobrzy, mądrzy i głupi, ale Polacy. Ani fakt niepospolitego talentu Tuwima ani pospolitego łajdactwa Bermana nie ma nic wspólnego z ich pochodzeniem. Jeżeli zaś odżegnujemy się od części komunistów polskich, twórców stalinowskiego terroru, ponieważ - mieli żydowskie korzenie, niestety z tego samego powodu musielibyśmy zrezygnować z prawa do olbrzymiego dorobku polskich artystów, twórców naszej kultury.

Historia Żydów w Polsce sięga głęboko w Średniowiecze. Od 1290 roku, kiedy to wypędzono ich z Anglii po wiek dwudziesty żydowscy banici z różnych państw znajdowali schronienie na tej gościnnej ziemi. Nie jest to normalne, gdy naród etnicznie obcy żyje na nie swojej ziemi wśród jednorodnej większości. Praktycznie, kiedy gościna się przedłuża, nie ma szansy, aby uniknąć konfliktów, nawet gdy obie strony tego nie chcą. Przez siedemset lat wspólnej historii zebrało się trochę faktów obciążających obie strony. Wszystkie są prawdziwe. I co z tego? Do czego doprowadzi taka wyliczanka, kto komu co złego zrobił? Dlaczego tak mało mówimy i piszemy o

Słuchacze audycji Echo Ojczyzny poruszeni są ostatnio zniknięciem z fal eteru znanego komentatora spraw krajowych i wielbiciela rozgłośni Radia Wolna Europa - Leszka Bukowskiego.

Otrzymałam w redakcji szereg telefonów miłośników oryginalnych wystąpień Pana Leszka i gorących przeciwników. Sami wielokrotnie korzystaliśmy z nagrań, które Pan Bukowski nieodpłatnie udostępnia i cenimy sobie z nim współpracę. Nie wszystkim podobał się ton komentarzy Leszka Bukowskiego. Nie tylko w konsulacie PRL, ale również i tam, gdzie nad wszystko przedkłada się formę i elegancję przekazu.

Pan Bukowski od wielu lat współpracował z programem Echo Ojczyzny. Zdarzało się nieraz, za jego poprzedniej producentki Karoli Kęsik, że niezłe rozwijający się komentarz zniknął w połowie z fal eteru, by ustąpić piosence lub wypowiedzi producentki. Pan Bukowski lubił nazywać sprawy po imieniu, dosadnie i nie zostawiał suchej nitki na reżymie PRL z dużą swobodą improwizacyjną swych wypowiedzi. Na ogół, nie był zmuszany do ustalania treści z producentką, co by niewiele dało. Trzeba tu dodać, że wypowiedzi P. Leszka leciały na żywo, w

przeciwieństwie do praktyki renomowanych stacji jak Radio Canada, czy RWE, które na żywo puszczają wyłącznie w nagłych wypadkach i czuwają nad momentem obciążenia materiału, kiedy wydaje się przyjmować nieodpowiedni obrót. Korespondent radiowy zobowiązany jest wówczas do ścisłego ustalenia tekstu z producentem, bowiem on właśnie odpowiada prawnie i finansowo za ewentualne błędy korespondenta.

Nowi producenci radia Echo Ojczyzny Państwo Piotrowscy uważają, że nie mieli gwarancji, iż Pan Leszek nie narazi ich na straty swą bezkompromisowością. Rzeczy-

wiście. W wyniku wymienienia nazwy firmy w niekorzystnym kontekście, firma ta wycofała ogłoszenie. O ile gazety tylko w części utrzymują się z ogłoszeń - dla radia są one jedynym źródłem zarobku.

Zerwanie współpracy radia Echo Ojczyzny z Panem Leszkiem Bukowskim nastąpiło w ub. poniedziałek. Pan Bukowski twierdzi, że musiało się to stać na skutek interwencji konsulatu PRL, w tym też duchu sekretarz generalny Kongresu Polonii Kanadyjskiej Rudolf Kogler wysłał list interwencyjny do stacji CHIN. Podobnie pisał o tym Expres i Związkowiec. Zapytani o to Pio-

trowscy twierdzą, że to nieprawda. Przyczyną rozstania (zawieszenia) były trudności z porozumieniem i że Pana Leszka komentarze przez swą jednostronność odbiegały od standardów dziennikarstwa przyjętych przez stację domagających się rzetelnego przedstawiania punktu widzenia różnych stron. W liście do Kongresu szef CHIN p. Lombardi odpowiada, że Pan Bukowski jest znaną osobą, która bardzo kocha swój kraj, ale że jego entuzjazm przesłania niekiedy racjonalny osąd (judgment). Lombardi kategorycznie stwierdza, że ani jego stacja ani producent Echo Ojczyzny nie mają żadnych kontaktów z konsulatami PRL.

Niezależnie od przyczyn zawieszenia współpracy, uważamy że trudno wyobrazić sobie program torontoński bez Pana Bukowskiego. Jeśli producent jednakowoż ma zastrzeżenia do spontaniczności wypowiedzi redaktora, może je nagrywać i odpowiednio do programu przygotować. Nikt nie może mieć pretensji do redakcji, że redaguje nadesłany materiał. Cięcia są zawsze dozwolone. Jeśli nie możemy się na nie zgodzić, żegnamy redakcję. Czekamy więc na Pana Bukowskiego na żywo lub z taśmą.

GRAŻYNA FARMUS

PAN BUKOWSKI ZNIKA Z ETERU

pozytywnym aspekcie tego mariażu narodów?

Wszak wiele faktów świadczy o pozytywnym wzajemnym stosunku, o stapianiu się dwu narodów w jeden lud Rzeczypospolitej Polskiej. Przybysze żydowscy ziemię polską włączali do tej Ziemi Kanaan nazywanej. Natan Hanower, syn Mojżesza Hanowera Aszkenazego z Niemirowa pisał o tych samych ziemiach co później Sienkiewicz.

Zawsze przy imieniu króla polskiego dawał "oby Pan wzniość majestat jego". A kiedy przychodziło mu wymieniać Bohdana Chmielnickiego, to zawsze z nieodzownym "oby wymazane było imię jego".

Nie ma polskiej prawdziwej powieści, by na jej stronach nie przejawiała się postać ja-

kiegoś syna żydowskiego narodu i rzadko bardzo jest to postać negatywna. Środowisko żydowskie w Polsce dwudziestolecia międzywojennego miało swoją kulturę, możliwość drukowania w języku Idish (choćby bracia Singer), a jednak znakomita większość wybrała język polski, a nazwisko Tuwima urosło do rangi symbolu poczty polskiej.

"W naszej polszczyźnie, w koniczyńie Gęsto i ciepło jest od miodu Środkiem szumiącym Tuwim płynie ze swęgo źródła, słoworodu".

Tak pisał Wierzyński i czy może być lepszy dowód na polskość?

W czasie pierwszej i drugiej wojny

ramię w ramię, a w konspiracji często w odrębnych organizacjach walczyli Żydzi i nie-Żydzi. Za tę samą ziemię ginęli. Około 100-120 tysięcy Polaków z narodu żydowskiego ocalało dzięki akcjom odbicia dokonywanym przez ruch oporu. Z wyroku AK zginęło wielu donosicieli zdradzających miejsce ukrycia Żydów.

A potem najnowsza historia. Trudno w niej zorientować się, kto Żyd, kto Polak, a kto Rosjanin. Trudno i nie warto.

Lepiej zauważyć, że choć od 1947 roku Żydzi mają własne państwo, wielu z nich zostało w miejscach, gdzie żyli, także sporo w Polsce. Także po 1968 roku nie wszyscy wyjechali, a dla wielu opuszczenie Polski

było wielką tragedią. Trudno też przy tej okazji nie wspomnieć o Polakach z żydowskim pochodzeniem nie wspólnego nie mających, którzy wtedy za potomków Judy chcieli uchodzić i z PRL wyjechać. Odchodzi niestety pokolenie skrzywdzonych i tych, co pamiętają okres II wojny światowej.

Grzechy Polaków żydowskiego pochodzenia wpłątanych w komunizm i tworzenie jego reżimu w Polsce, naprawiają Polacy żydowskiego pochodzenia - walczący z tym reżimem. Historia płata figle! Polacy i Żydzi z Polski, jak też z Izraela i innych stron świata spotykają się w Kanadzie; gdzie wszyscy jesteśmy na jednakowych - nowych prawach. I tu nagle odżywiają spory, pretensje i żale. Czy ma sens przenoszenie starych krzywd na nową ziemię?

W Polsce odradza się ruch narodowodemokratyczny. Na jednym jego biegunie znajdują się interesujące próby przeniesienia doświadczeń przedwojennej narodowej demokracji na grunt współczesności. Na drugim biegunie pojawiają się skrajnie nacjonalistyczne hasła i akcje, którym władze PRL zdają się udzielać poparcia.

NUMER SPECJALNY

KRZYSZTOF POWOSKI

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w okresie powojennym, obok innych poważnych zafałszowań, zafałszowano również w oficjalnej propagandzie i w szkolnictwie dzieje ruchu narodowodemokratycznego. *Endecja stała się jednym z głównych upiórów polskiej myśli politycznej.* Do odnowionej interpretacji tego ruchu w walnym stopniu przyczyniły się środowiska, które - paradoksalnie - posiadały rodowód lewicowy. Ważnym tekstem przypominającym zasługi Dmowskiego był bodaj debiutancki szkic Adama Michnika "Cienie zapomnianych przodków" publikowany pod pseudonimem w paryskiej "Kulturze". Obszerny wybór tekstów z "Przeglądu Wszechpolskiego" opracowała Barbara Toruńczyk w tomie opublikowanym poza zasięgiem cenzury. Później, już w stanie wojennym Michnik ponownie podjął ten temat w znanym eseju "Rozmowa w Cytadeli". Wszystko to jednak jedynie rozpoznania wstępne. Należą do nich także prace Piotra Wierzbickiego poświęcone głównie omówieniu dorobku i postaci przywódcy ruchu narodowodemokratycznego - Romana Dmowskiego, m.in. w szeroko dyskutowanej książce "Myśli staroświeckiego Polaka". W chwili obecnej pojawia się coraz więcej publikacji poświęconych dorobkowi endecji, także w prasie oficjalnej, jak choćby w "Polityce". Mówi się nawet o ogłoszeniu "roku Dmowskiego". Propaganda komunistyczna nadrabia w piorunującym tempie dziesiątki lat zafałszowań. Inna sprawa dlaczego to robi i w jaki sposób, ale to temat na osobny felieton.

Do dorobku Dmowskiego i narodowej demokracji nawiązały też różne środowiska niezależne, z których niewątpliwie najciekawszy jest powstały u schyłku lat siedemdziesiątych Ruch Młodej Polski, którego publicysta Aleksander Hall, należy do grupy najbardziej aktywnych działaczy opozycyjnych. Z tym środowiskiem związane jest powstałe w okresie stanu wojennego pismo "Polityka polska" stawiające niezwykle ostro problematykę narodową jako jedno z głównych zagadnień naszej współczesności. Wśród publicystów tego kwartalnika na uwagę zasługuje, obok wspomnianego już Halla, Józef Wierny.

Odnawianie się ruchu narodowodemokratycznego, próba nowej interpretacji myś-

li politycznej tego przedwojennego stronnictwa i dostosowania jej do współczesności zasługuje na uwagę, gdyż jest jedną z prób ocalenia ciągłości polskich działań politycznych, powiązania porwanych po 1945 roku nici tradycji. Jest sprawą niestety ważną zbudowanie, ponad historyczną wyrwa, jaka powstała po roku 1944, pomostów łączących naszą współczesność z historią, zwłaszcza z historią niepodległej Polski okresu międzywojennego. Żywotność różnych obecnych w naszym życiu społecznym przed rokiem 1939 prądów politycznych - czy to Narodowej Demokracji, czy Polskiej Partii Socjalistycznej - świadczy o tym, że mimo ponad czterdziestoletnich prób wykorzenienia społeczeństwa z historii, komuniści i w tej dziedzinie ponieśli całkowitą klęskę. Jest jednakże problemem pytanie o kształt współczesny owych tradycyjnych nurtów polskiej myśli politycznej. W ciągu ostatniego półwiecza bowiem zmieniły się okoliczności, zmieniły się uwarunkowania polityczne i zbyt dosłowne przejmowanie idei może zepchnąć nas w obręb jakiegoś politycznego skansenu.

O tym, że groźba taka jest realna, świadczy kuriozalne wprost pismo wydane oficjalnie z okazji siedemdziesięciolecia odzyskania niepodległości, datowane 11 listopada 1988 r. Jest nim "numer okolicznościowy" założonej w 1774 "Gazety Warszawskiej". W skład zespołu redakcyjnego weszli Maciej Giertych, Henryk Goryszewski, Witold Olszewski oraz Piotr Piesiewicz. 16 stron licząca jednodniówka opatrzona została kobylastym artykułem wstępnym londyńskiego emigranta, Jędrzeja Giertycha. Czytamy w nim m.in. o bojach toczonych przez "Gazetę Warszawską" jeszcze w XIX stuleciu "z potęgą żydowską sprawującą intelektualne i polityczne panowanie nie tylko w Warszawie, nie tylko we wszystkich dzielnicach Polski, ale w całym świecie". Gdy czytam te słowa, przyznaję, że nieodparcie nasuwają mi się skojarzenia ze słynnymi, sfabrykowanymi przez carską Ochrane, "Protokołami mędrców Syjonu" sprzedawanymi zresztą ostatnio w stoisku z nieocenionymi publikacjami w kościele przy ulicy Zagórnej w Warszawie. Dalej przypomina Giertych najważniejsze i aktualne wedle niego wskazówki ruchu narodowego:

"Trzeba toczyć walkę narodową z ukrajinizmem (...). Trzeba walczyć o polskość polskich miast, a więc walczyć z zalewem żydowskim". I wreszcie: "My, dzisiejsi narodowcy wywodzimy się z tego pnia, z którego te wszystkie zjawiska wyrosły". Przysięgam, że z tak jawnym manifestowaniem szowinizmu - i to w dodatku w pełnym blasku zezwoleń cenzury - jeszcze się nie spotkałem.

A oto i inne pole walki, jakie odnalazła "Gazeta Warszawska". Odkrył je Bogusław Jeznach w artykule "Zaprogramowana demoralizacja?". Pisz on o zaprogramowanej jakoby przez komunistów polskich fali pornografii i seksu. Broni przy tym czystości myśli i praktyki komunistycznej podkreślając, że "w swoich wcześniejszych i oryginalnych fazach socrealizm był pornografią wyraźnie i aktywnie przeciwny, lansując zgoła purytański model obyczajowy także i w sferze seksu. Nadal obowiązuje on zresztą tam, gdzie władza kurczowo trzyma się klasycznych pryncypiów ustrojowych (Albania, KRLD)". W Polsce władza pryncypiów przestała się trzymać i tym samym, pod naciskiem kosmopolitów, dopuszcza do demoralizacji katolickiego narodu. Kto wywiera wpływ na komunistów? To proste, przynajmniej dla autora tekstu, który tak oto opisuje zachodzące procesy: "Wiemy już, że seksualizacja kultury, której nie było w 'Twardej fazie' socjalizmu, wali do nas drzwiami i oknami z zamożnych, rozpierzczonych krajów Zachodu. (...) Przelikane kolorową inwazją różnych ras i kultur, zmieniają się one w kosmopolityczną, bezideową mieszaninę zdeorientowanych indywidualów. (...) To ich celem jest rozbicie Kościoła Powszechnego na tysiąc sekt i schizm, sprowadzenie ich potem do wspólnego ekumenicznego mianownika i pozbycie się głównego i najgroźniejszego przeciwnika". I wreszcie dowiadujemy się, gdzie w Polsce ulokowały się te wraże siły. Są one ukryte - czytamy - "w kręgach tzw. 'doradców' liberalnej, socjaldemokratycznej lub trockistowskiej opozycji, która korzystając z nagłośnienia, jakiego udziela się jej na Zachodzie, pcha się do okrągłego stołu".

W tym "numerze okolicznościowym" sporo jest przeróżnych kwiatków w rodzaju mówienia o obowiązkach "każdego Polaka

czującego po polsku", przestróg przed masonami, podkreślenie, że jeśli chodzi o opozycję, to "motywacje przywódców tej formacji dalekie są od polskiego patriotyzmu". Pisz o mitologizowaniu postaci Piłsudskiego Piotr Szymański, młody, urodzony w 1968 roku, wskazuje, że twórcy tego mitu staczają się na antynarodowe pozycje. Ubolewa: "pozostaje już tylko wolność; pokój, demokracja, praworządność, ludzka twarz socjalizmu, kosmopolityczny globalizm... Słowem - taki do niedawna zagorzały piłsudczyk przestaje po prostu być Polakiem".

Można by cytować podobnie bełkotliwych wynurzeń "Gazety Warszawskiej" całe strony. Można by też po prostu przejść nad tym kuriozalnym wydawnictwem do porządku dziennego, wzruszyć ramionami. Nie radziłbym jednak tego robić. Wiele jest bowiem sygnałów świadczących o tym, że wzrasta fala polskiego nacjonalizmu - tego w najgorszym wydaniu. Pisał o tym niedawno na łamach paryskiego "Kontaktu" Zenon Grochowski w artykule zatytułowanym "Ciemnogród". Oto jego uwagi: "Teraz ich ulotki wiszą na kościelnych murach na jednym z głównych traktów Warszawy: na Nowym Świecie i Krakowskim Przedmieściu. (...) Tezy tych wielostronicowych elaboratów można streścić w paru zdaniach: "Solidarność" i PZPR, KOR i KPN, "Res Publica", niezależne środowiska katolickie skupione wokół KIK-ów, "Tygodnika Powszechnego", "Znak", "Więź" czy "Ład" - wszystko to Żydzi, masoni, wszelkiej maści manipulatozy, kombinatozy, łajdacy żerujący na polskich nieszczęściach. Prawdziwymi patriotami, którzy do końca ukochali Naród (koniecznie pisany z dużej litery) i Ojczyznę, jesteśmy my - autorzy ulotek". Podobnych do opisywanego tu zjawisk jest więcej. I, niestety, coraz częściej - co zrozumiałe w okresie wszechobjmującego kryzysu - podobne hasła zyskują sobie wdzięczny odbiór. Narasta fala szowinizmu i ksenofobii - być może nie jest ona wciąż jeszcze zbyt groźna, niemniej nie powinno się jej lekceważyć, stanowi ona bowiem pożywkę dla postaw ekstremalnych. Uderza zwłaszcza, widoczna też w przytoczonych fragmentach "Gazety Warszawskiej", tonacja rasistowska, w tym także antysemicka.

Piszę to dlatego, że wśród przedstawicieli niezależnych grup odwołujących się do tradycji narodowej demokracji - czy to w wypadku Halla, czy Wierzbickiego - mamy do czynienia z deklaracjami odcinającymi się od podobnych demonstracji szowinistycznych. Byłoby dobrze, gdyby autorzy nie ograniczali się wyłącznie do deklaracji, lecz by potrafili czynnie wystąpić przeciw szowinistycznemu bełkotowi. Publikacja specjalnego numeru "Gazety Warszawskiej" stwarza po temu wyjątkowo wdzięczną okazję. Jej wykorzystanie byłoby chyba bardzo istotne dla rzeczywistego samookreślenia się nurtu narodowego naszej opozycji.

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 769-4558

SKORZYSTAJ Z NOWEJ REFORMY PODATKOWEJ!

W myśl powyższego hasła analizujemy każdy przypadek optymalizując korzyści dla naszych klientów. Aczkolwiek nowe, drastyczne zmiany (TAX REFORM) zasadniczo komplikują wypełnianie zeznań podatkowych, nasz program komputerowy TAXPRO (szeroko używany przez firmy księgowe) z łatwością OPTYMALIZUJE KORZYŚCI dla użytkownika.

Używając ten program zapewniamy UJECIE absolutnie WSZYSTKICH ULG podatkowych oraz całym sercem służymy naszą ekspertyzą z przekonaniem, że naszym podstawowym obowiązkiem jest zmniejszenie Waszych podatków.

JEŻELI KLIENT NIE USATYSFAKJONOWANY - NIE POBIERAMY OPŁAT

W naszym biurze przy 2290 Bloor St. W. oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. GWARANTUJEMY 100% bezbłędne obliczenia.

Jeżeli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - przeciwnie, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

JEDNORAZOWA OPŁATA ZA CALOROCZNĄ OBSŁUGĘ

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Pomimo drastycznych zmian i dodatkowej komplikacji formy podatkowej utrzymujemy ceny zasadniczo na poziomie lat poprzednich. Ze względu na używanie komputera nie tylko obliczenia są najwyższej jakości (ponad 20 firm księgowych CA używa nasze usługi), ale CENA jest utrzymana na absolutnym MINIMUM; np. prosty zwrot podatkowy \$22.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$28-32.

Dodatkowo oferujemy AUTOMATYCZNĄ 30% ULGĘ dla współmałżonka(ki).

W cenę usługi wchodzi:

- Bezpłatna całoroczna pomoc w sprawach związanych ze zwrotem podatkowym.
- Jednorazowa porada finansowa w przypadku otwarcia (sprzedania) interesu lub
- Porada inwestycyjna, lub
- Zakupu nieruchomości (Rental income property)
- Porada budowlano-inwestycyjna w przypadku "rental income"

PO WIĘCEJ INFORMACJI PROSZĘ DZWONIĆ 769-4558

UWAGA WŁAŚCICIELE BIZNESÓW! Pamiętajcie, że straty z biznesów są odejmowane od innych źródeł zarobku zmniejszając podatek lub zwiększając zwrot! Dzięki własnemu programowi "BUSINESS 1" oferujemy pełne usługi po unikalnych cenach: • wyprowadzanie ksiąg podatkowych • zeznania dochodowe • zestawienie bilansowe

BIURO OTWARTE CODZIENNIE 10 do 19
SOBOTY 10 do 16

Abi skorzystać z dodatkowej 10 proc. ulgi prosimy o przyniesienie kuponu

KUPON na 10% ULGI
od ceny wyliczonej przez komputer

**SPRAWNIE
SZYBKO
TANIO**

Istnieje od 1929 r.

**WYSYŁAMY
ZLECENIA
DO POLSKI**

WIELKA OBNIŻKA CEN NA:

TELEWIZORY, MAGNETOWIDY, SUSZARKI, PRALKI,
MASZYNY DO SZYCIA, ROBOTY KUCHENNE.

OBNIŻONE CENY POSZUKIWANYCH SAMOCHODÓW

ŁADA - SKODA

Przekazy na konta walutowe "A" i "C" wysoko oprocentowane
GOTÓWKA DO RĄK ODBIORCY - BONY PEAO

Szczegółowych informacji udzieli i zlecenie przyjmie:

**PEKAO TRADING CO.
(Canada) LTD.**

1610 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A7

TEL. 588 - 1414

lub

UPOWAŻNIONY PRZEDSTAWICIEL PEKAO

PEKAO - Travel

LOT

**Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
Lotów Czarterowych Do Polski - 1989
Samolotami Polskich Linii Lotniczych "LOT"**

TORONTO - WARSZAWA	CENY
LUTY 01, 15	599
MARZEC 01, 15, 29	676
KWIECIEŃ 02, 09	
KWIECIEŃ 16, 23, 30	699
MAJ 07	
MAJ 14, 21, 28, 31	769
CZERWIEC 04, 07, 11, 14	799
CZERWIEC 18	873
CZERWIEC 21, 25, 28	899
LIPIEC 02, 05, 09	
LIPIEC 12, 16, 19, 23, 26, 30	873
SIERPIEŃ 02, 06, 09, 13	
SIERPIEŃ 16, 20, 23, 27, 30	799
WRZESIEŃ 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24	749
WRZESIEŃ 27	676
PAŹDZIERNIK 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29	
LISTOPAD 05, 12, 19, 26	639
GRUDZIEŃ 03	749
GRUDZIEŃ 10	
GRUDZIEŃ 17, 20	839
STYCZEŃ 07, 14, 21 (1990)	599

EDMONTON - TORONTO - WARSZAWA	
MAJ 21	941
LIPIEC 02	1029

Dzieci poniżej lat 12 z Toronto \$ 599.00
z Edmonton \$ 675.00

Dzieci poniżej lat 2 - bezpłatnie

Dozwolona ilość bagażu 30kg Plus bagaż podręczny.

Prosimy Nie Zwlekać

**I Już Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
Lub Bezpośrednio W Pekao Travel**

588-1988 1-800-387-0325

INCOME TAX

REFORMY PANA MINISTRA

- czyli co nowego w przepisach podatkowych?

Znów zaczyna się gorący czas podatkowy; w tym roku tym gorzej, że obowiązują zupełnie nowe zasady obliczania podatku od dochodów. Całe nasze wieloletnie doświadczenie nie na wiele się przydaje - trzeba uczyć się szeregu rzeczy od nowa. Wprowadzono mnóstwo zasadniczych zmian i ograniczeń. Wszystko to, wbrew zapewnieniom rządu, nie tylko nie ułatwia, ale wręcz utrudnia wypełnianie zeznań podatkowych. Jedną z ważniejszych zmian w nowych przepisach podatkowych jest wprowadzenie trzech grup opodatkowania, zależnych od wysokości zarobków:

Dochód (Taxable Income)	Podatek Federalny
do 27,500	17%
\$27,501-\$55,000	26%
powyżej \$55,000	29%

Do tego dochodzi jeszcze Federal Sur-tax i podatek prowincjonalny. Podatki te obliczane są jako procenty od federalnego Basic Tax, ale ponieważ wysokość tego ostatniego zależy nie tylko od wysokości dochodu, ale od różnych potrąceń (credits), liczb tych nie można ująć w prostą formę tablicy.

Pan minister Michael Wilson, reformując przepisy, specjalnie utrudnił życie

drobnym przedsiębiorcom. Wymaga on od nich bowiem wielu szczegółów, które poprzednio były zupełnie nieistotne. Postaram się wyliczyć dane, które w tym roku będą niezbędne do rozliczenia biznesu. Wszystkim zainteresowanym radzę, aby tekst ten wycieli i posłużyli się nim przygotowując się do wypełnienia zeznania podatkowego.

CAR EXPENSES.

Do obliczenia kosztów eksploatacji samochodu należy podać:

- Liczbę kilometrów przejechanych w ciągu roku
- Liczbę kilometrów przejechanych dla przedsiębiorstwa
- Koszty: • benzyny i oleju • reperacji • ubezpieczenia • rejestracji • mycia • opłat klubowych (Motor League)
- Procent płacony od pożyczki na zakup samochodu
- Liczbę dni w roku, za które płacono procent
- Datę zakupu samochodu i cenę
- Wysokość amortyzacji w poprzednich latach.

Przy wynajmowaniu samochodu (leasing) należy dodatkowo jeszcze podać:

- Koszt wynajmu w bieżącym roku
- Koszt wynajmu w poprzednich latach
- Ogólną liczbę dni wynajmu samochodu
- Wartość samochodu (łącznie z podatkiem)
- Wysokość kaucji złożonej przy wynajmie (refundable deposit).

Jeżeli do celów przedsiębiorstwo używany jest więcej niż jeden samochód, to każdy pojazd musi być rozliczony osobno. Wydatki powinny być udokumentowane odpowiednimi kwitami, które należy przechowywać na wypadek kontroli.

ANNA DUBISKA

TEL. 925-8128

Autorka licznych artykułów na tematy podatkowe, wieloletni pracownik H&R Block prowadził własne biuro przy 588 Spadina Ave., udziela porad na poczekaniu i wypełnia zeznania podatkowe.

STOLY WIELKANOCNE

Dorocznym zwyczajem w nowym ratuszu torontońskim (w rotundzie) odbędzie się WYSTAWA STOŁÓW WIELKANOCNYCH.

Zwyczaj ten jest kultywowany od przeszło 25 lat i wystawa zawsze odbywała się w Niedzielę Palmową.

W tym roku wystawa Stołów Wielkanocnych odbędzie się TYDZIEŃ PRZED NIEDZIELĄ PALMOWĄ, to znaczy w NIEDZIELĘ DNIA 12 MARCA od godz. 12.00 - 18.00.

Data uległa zmianie dzięki zarządzeniu radnych miasta z tego powodu, że w dzień Niedzieli Palmowej odbędzie się w rotundzie ratusza wystawa kwiatów.

Polski Stół Wielkanocny, jak co roku, przygotowuje znana Polonii pani Teresa Jadwiga Gierowa, producent Polskiego Programu Radiowego "PANI JADWIGA".

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto zachęca Polonię do zwiedzenia wystawy Stołów Wielkanocnych, między innymi polskiego, który jak co roku jest odwiedzany przez setki Polaków i tłumy innych narodowości.

STANISŁAW SADOWSKI

**THE POLISH
JEWISH HERITAGE
FOUNDATION OF CANADA**
ma przyjemność zawiadomić Państwa, że w środę, 1 marca 1989 roku o godz. 8:00 wiecz. w sali obrad Holy Blossom Temple, 1950 Bathurst Street, odbędzie się wieczór pt.

"SHARING MEMORIES OF POLAND"

Gościem wieczoru będzie ELAINE TODRAS, wiceminister w rządzie ontaryjskim. Dr. Todras wraz z rodzicami odwiedziła niedawno Polskę.

ZARZĄD ZWIĄZKU ZIEM WSCHODNICH KOŁO TORONTO

Zawiadamia, że Walne Zebranie Koła Toronto odbędzie się w dniu 5 marca 1989 r. o godzinie 2.30 po poł. w sali Placówki Polskiej, Kanadyjskiego Legionu Nr 621, przy 805 Dovercourt Rd. Członkowie Koła proszeni są o

punktualne przybycie. Bardzo mile są widziani sympatycy Ziemi Wschodnich.

ZAPRASZAMY

ANTONI BUDREWICZ
Prezes Koła

KONKURS

Z okazji 45 rocznicy bitwy pod Monte Cassino (w maju 1989 r.) Zarząd Główny Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kanadzie ogłasza konkurs dla młodzieży na wypracowanie na temat:

"Co wiem o 2 Korpusie Wojsk Polskich na Zachodzie i o bitwie pod Monte Cassino?"

Warunki konkursu:

1. Wypracowania mogą być w języku polskim lub angielskim.
2. Nie mogą być dłuższe niż 4 strony maszynopisu (letter size).
3. Wiek piszących: od 13 do 18 lat. Należy podać datę urodzenia.
4. Termin nadsyłania wypracowań - 28 lutego 1989 rok, na adres Zarządu Głównego SPK - 206 Beverley Str. Toronto, Ont. M5T 1Z3.
5. Nadesłane prace stają się własnością SPK.

Zostaną przyznane następujące nagrody:
I nagroda - \$ 200
II nagroda - \$ 150
III nagroda - \$ 100
IV nagroda - \$ 50

Do powyższych nagród i dla co najmniej dalszych 10 miejsc zostaną przyznane książki pamiątkowe o Monte Cassino.

Oceny nadesłanych prac dokona komisja złożona z 3 osób wyznaczonych przez Zarząd Główny SPK w Kanadzie.

Zarząd Główny SPK
w Kanadzie

KOMUNIKAT FUNDUSZU MILENIUM

Zarząd Funduszu Wieczystego Milenium podaje do wiadomości, że w miesiącu maju i październiku br. będą przyznawane dotacje, o które mogą się ubiegać:

1. Polonijne instytucje naukowe,
2. Polonijne instytucje kulturalno-oświatowe,
3. Polonijne organizacje społeczne i młodzieżowe na cele oświatowe.
4. Naukowcy o pomoc przy rozprowadzaniu książek o zagadnieniach polskich lub

polonijnych.

5. Studenci polskiego pochodzenia, studiujący na wyższych uczelniach na pomoc w studiach.

Podania organizacji i instytucji powinny zawierać dokładne dane odnośnie celu na jaki dotacja ma być przeznaczona, budżet oraz wysokość dotacji, o którą się prosi.

Podania naukowców powinny zawierać opinię lub ocenę ich prac, wydaną przez uniwersytet lub instytut naukowy.

Prośby o indywidualne stypendia zwrotne dla studentów należy składać na specjalnych formularzach, które można otrzymać w kancelarii Funduszu.

Wszystkie podania muszą być zaopiniowane przez miejscowy Zarząd Okręgu Kongresu Polonii Kanadyjskiej, a tam, gdzie nie ma takowego, przez proboszcza miejscowej polskiej parafii lub polską organizację, należącą do KPK.

Organizacje, biblioteki i szkoły oraz autorzy książek o zagadnieniach polskich lub polonijnych, powinni złożyć podania przed 10 kwietnia 1989 r.; dla studentów polskiego pochodzenia termin składania podań upływa 15 września 1989 r.

Podania należy kierować na następujący adres:

Canadian Polish Millenium Fund
288 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ont. M6R 2M4

T.BARANKIEWICZ
Prezes

KOMUNIKAT POLSKIEJ FUNDACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ W QUEBECU

Zarząd Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej w Oubecu zawiadamia, że podania o dotacje, subwencje i stypendia na r. 1989 należy składać do 15 kwietnia br. na adres Fundacji: 65, rue Sherbrooke est, bureau 103, Montreal (Quebec) H2X 1C4.

- Stosownie do założeń Polskiej Fundacji, dotacje i subwencje będą przyznawane zarówno organizacjom jak i osobom prywatnym wyłącznie na cele edukacyjne i społeczno-kulturalne;

- Podania winny być składane na formularzach Fundacji, które można otrzymać w lokalu Polonijnej Kasy Kredytowej - adres ten sam co Fundacji;

Warunkiem rozpatrzenia podań jest wypełnienie wszystkich pozycji formularza i dołączenie odpowiednich dokumentów i za-

łączników. Studenci winni załączyć świadectwo ukończenia dotychczasowych studiów i zaświadczenie o przyjęciu na następny rok.

70,71

POLSKIE MUZEUM W RAPPERSWILU

Rozpoczęliśmy szczęśliwie Nowy Rok 1989. Niech ten rok będzie nie tylko szczęśliwy i pomyślny dla Polonii, ale również niech będzie pomyślnym i dla Polskiego Muzeum w Rapperswilu.

Z początkiem każdego roku, zwracam się z apelem i z przypomnieniem nie tylko do Członków Wspierających, ale do całej Polonii, by swymi skromnymi dawkami pomagała utrzymać ten piękny zakątek kultury polskiej.

Jak wspominałem w moim poprzednim artykule, cały zamek Rapperswiliński został odnowiony przez Szwajcarów na ich koszt. Rozumieją oni doniosłość kultury polskiej kultywowanej w muzeum Rapperswilińskim, teraz jest czas, by Polonia przyczyniła się wybitnie do utrzymania Polskiego Muzeum.

Otwarcie odnowionego Muzeum nastąpi na przełomie czerwca - lipca br. Apeluję do Członków Wspierających o pamięć o Muzeum. Apeluję do Organizacji polonijnych o dotacje, apeluję do każdego Polaka i Polki, by swą pomocą finansową przyczynili się do utrzymania tego bastionu polskości. Wiem, że wśród Polonii zbiera się dotacje na różne cele, ale również wiem, że Polonia jest ofiarna i na mój apel odpowie pozytywnie.

W ubiegłym roku przekazałem do Muzeum sumę \$750.00 kan., w tej chwili jest na koncie Muzeum w Credit Union \$238.97. Numer konta 26139.

Czeki proszę wystawiać na: POLISH MUSEUM IN RAPPERSWIL i przesyłać namó adres podany poniżej.

Tym osobom i organizacjom, które już złożyły swoje dotacje - dziękuję.

ZBIGNIEW J.GIERA
Delegat Muzeum na Kanadę
81 Kildonan Drive
Scarborough, Ont. M1N 3B9

TROSKA O KLIENTA NASZĄ DEWIZĄ

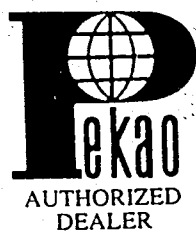

Telefon
532 - 4444

Główne biuro
217 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI NASZYM DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub sprzedać posiadłość w Ontario, czy to dla siebie, czy jako inwestycję, czy to obiekt przemysłowy, farmę, domek letniskowy, motel - pensjonat itd. zwróć się do nas w celu dokonania bezpłatnej wyceny...

WYCIECZKI

ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -

100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKŁEPY

Na zdjęciu górnym: gen. Kiszczak i Lech Wałęsa; na środkowym od prawej Jerzy Turowicz; od lewej na dolnym Zbigniew Bujak.

FOTOREPORTAŻ

ZA STOŁEM

Ciąg dalszy ze str. 1

Zbigniew Bujak podkreślił, że delegacja społeczna stanowi jakby dwa podzespoły: podzespół do spraw stowarzyszeń i podzespół do spraw samorządu terytorialnego. Powiedział o oczekiwaniach strony społecznej wobec posiedzenia: konieczne będzie poruszenie problemu rozwiązanych stowarzyszeń naukowych i twórczych. Jest to problem bardzo ważny ponieważ dotyczy on ludzi społecznie najważniejszych, którym trzeba oddać sprawiedliwość. Oczekujemy również, powiedział Zbigniew Bujak, że podzespół zajmie stanowisko wobec kwestii rejestracji NZS i niezależnego harcerstwa. W przypadku NZS oczekujemy, że będzie to ciało podobne w istocie do Solidarności i Solidarności Rolników Indywidualnych, natomiast w sprawie harcerstwa należy znieść ograniczenia nakładane tej organizacji.

Następnie Stanisława Grabska przedstawiła stanowisko wypracowane w kontakcie z przedstawicielami stowarzyszeń twórczych. Obok szeregu szczegółów statutowych Grabska powiedziała, że strona społeczna będzie domagała się uzyskania prawa do wypowiedzania się stowarzyszeń twórczych. Obok szeregu szczegółów statutowych Grabska powiedziała, że strona społeczna będzie domagała się uzyskania prawa do wypowiedzania się stowarzyszeń w każdych sprawach w jakich prawo ma wypowiedzieć się obywatel. Poprzednio statuty tych stowarzyszeń określały bardzo szczegółowo uprawnienia i przedmiot działalności, co, gdy stowarzyszenie wykroczyło poza statut było wykorzystywane przez władze do szykanowania stowarzyszeń i ich rozwiązywania. Grabska powiedziała także, że strona społeczna domaga się zmiany ustawy o zgromadzeniach.

Następnie Jerzy Regimirski przedstawił stanowisko strony społecznej w kwestii samorządu terytorialnego. Podkreślił katastrofalny stan zagospodarowania miast i wsi, usług, urządzeń technicznych, środowiska naturalnego. Stwierdził, że jak pokazuje praktyka, władza centralna nie jest w stanie rozwiązać problemów lokalnych. Konieczność wprowadzenia rzeczywistego samorządu terytorialnego wynika z przyczyn o różnym charakterze, przyczyn społecznych - wyzwalanie inicjatyw lokalnych, konieczność wprowadzenia demokracji na szczeblu lokalnym, przyczyn ekonomicznych - w celu efektywnego zużycia - przy ograniczonej ilości zasobów inwestycyjno-produkcyjnych - lokalnych środków, przyczyn politycznych - konieczność uspołecznienia władzy i stworzenia reformatorskiego frontu społecznego. Podkreślił też problemy środowiska naturalnego, które można rozwiązać przy pomocy samorządów lokalnych. Stwierdził, że proces usamorzędowania obejmuje w tej chwili cały świat. Zwrócił uwagę, że obecnie mamy sytuację taką, że jest ustawa o systemie samorządu terytorialnego, ale nie ma samorządu terytorialnego. Trzeba to zmienić. Samorząd powinien być autonomiczny, odrębny od władzy państwowej. Powinien pochodzić z rzeczywistych wyborów, posiadać własne organa wy-

konawcze, niezależne od administracji państwowej. Powinno się także ograniczyć ingerencje szczebla centralnego w kompetencje samorządu. Decyzje administracyjne winny być zaskarżalne. Powinna być możliwość odwołania się na drogę sądową. Obecnie najważniejszą sprawą jest utworzenie samorządów szczebla najniższego wiejskiego i gminnego, i od tego trzeba zacząć. Samorządy wyższego szczebla muszą powstać jako ogniwo w procesie demokratyzacji. Żeby ruszyć, potrzebna jest pilnie, nowa ustawa o samorządzie terytorialnym. W trakcie dyskusji ze strony społecznej wypowiedzieli się m.in. Janusz Kamiński z NZS, Stefan Bratkowski, Janusz Stepniak.

20 lutego spotkali się również członkowie grupy roboczej do spraw indeksacji płac i dochodów.

20 lutego obradował też podzespół do spraw górnictwa. Alojzy Pietrzyk powiedział, że w ostatnich latach 40% wynagrodzenia górników pochodzi z pracy w wolne soboty i częściowo w niedziele. Pietrzyk podkreślił, że jest to niehumanitarne, ponieważ zabiera pracownikowi czas niezbędny do regeneracji sił i do życia rodzinnego. Następne spotkanie zespołu d/s górnictwa wyznaczono na sobotę 26 lutego.

Strona rządowa, jak i społeczna, stwierdziły, że w dyskusjach na temat reformowania gospodarki nie zanotowano postępu.

Rzecznik Solidarności Janusz Onyszkiewicz po zakończonej 20 lutego wieczorem kolejnej sesji zespołu do spraw gospodarki i polityki socjalnej powiedział, że do omówienia jest wiele poważnych i skomplikowanych problemów ekonomicznych i że osiągnięcie postępu w tej dziedzinie nie jest tak łatwe jak w innych grupach roboczych okrągłego stołu.

Członek BP KC PZPR Władysław Baka oświadczył, że opóźnienie porozumienia w sprawach gospodarczych może zagrozić rozmowom okrągłego stołu. Baka wystąpił jednocześnie z krytyką pod adresem Solidarności, że wysuwa polityczne żądania domagając się cięć w budżecie ministerstwa obrony i spraw wewnętrznych.

Onyszkiewicz ze swej strony postawił pytanie, dlaczego w Polsce nie można wprowadzić takich ograniczeń, skoro zostały one wprowadzone w Związku Sowieckim i na Węgrzech.

Obie strony powiadomiły jednocześnie o zbliżeniu stanowisk w sprawie porozumienia łączącego pobory z inflacją.

Współprzewodniczący zespołu do spraw gospodarki i polityki społecznej prof. W.Trzeciakowski powiedział, że podczas obrad zespołu wiele mówiono o rządowej propozycji nowej umowy społecznej. Profesor podkreślił, że projekt ma fundamentalne znaczenie i porusza wszystkie główne sprawy, które były przedmiotem zainteresowania Solidarności. Witold Trzeciakowski pozytywnie ocenił przebieg dotychczasowych posiedzeń.

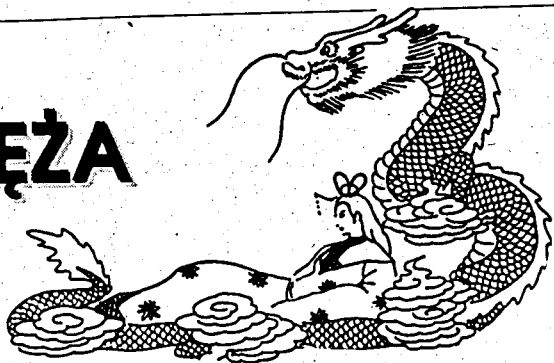
Strona społeczna nie zajęła oficjalnego stanowiska wobec projektu, ponieważ otrzymała go w piątek 17 lutego wieczorem, w związku z czym nie było możliwości skonsultowania go w wewnętrznym gronie roboczym. Strona społeczna przedstawi swe stanowisko wobec projektu 25, bądź 28 lutego.

Rzecznik rządu PRL Jerzy Urban powiedział 21 lutego, iż nie podziela opinii o braku postępu w rozmowach okrągłego stołu. Jego zdaniem, zarysowane zostało porozumienie w sprawie przeprowadzenia, jak to określił, bardziej demokratycznych, ale nie konfrontacyjnych wyborów. Urban wspominał o wypracowaniu założeń w sprawie rychłego wprowadzenia pluralizmu związkowego i stworzenia Solidarności. Zdaniem rzecznika, nastąpiło także zbliżenie poglądów na temat wstępnej fazy urzeczywistnienia szerokiego pluralizmu politycznego.

Na zdjęciu górnym: Lech Wałęsa i Bronisław Geremek, na środkowym Jacek Kuroń i ks. Alojzy Orszulik; na dolnym gen. Kiszczak i prof. Aleksander Gieysztor

ROK WĘŻA

20 lutego wraz z pierwszą w tym roku pełnią Księżyca przypadającą między 20 stycznia a 20 lutego rozpoczął się nowy rok według chińskiego kalendarza.

Tak jak w zodiaku grecko-rzymskim, horoskop Dalekiego Wschodu posiada 12 znaków, inne są tylko nazwy gwiazdozbiorów. Zwierzę niebieski Dalekiego Wschodu nosi następujące nazwy: Szczur, Bawół, Tygrys, Królik, Smok, Wąż, Koń, Koza, Małpa, Kogut, Pies i Świnia.

Od horoskopów znanych w Europie różni się tym, że los człowieka uzależnia się nie od miesiąca, ale od roku urodzenia. Znak horoskopu zwierzęcego związane są z poszczególnymi latami i tak rok 1989 nosi nazwę ROKU WĘŻA.

Zgodnie z tym horoskopem, wszystkie dzieci urodzone w roku bieżącym będą miały cechy charakteru właściwe Wężowi. Jakże są to cechy, przeczytajcie poniżej. Podajemy też wszystkie lata Węża od początku naszego stulecia.

KTO JEST WĘŻEM?

Wszyscy urodzeni
od 4.II.1905 do 25.II.1906
od 23.I.1917 do 11.II.1918
od 10.II.1929 do 30.I.1930
od 27.I.1941 do 15.II.1942
od 14.II.1953 do 3.II.1954
od 21.II.1965 do 21.I.1966
od 18.II.1977 do 6.II.1978
od 20.II.1989 do 9.I.1990

JAKI JEST WĄŻ?

Zwinny i zgrabny. Inteligentny i sprytny. Bardzo podejrzliwy. Dowcipny, dobry mówca. Lubi ludzi z poczuciem humoru. Umysł analityczny z dużą intuicją. Lubi wywierać nacisk na innych.

WĄŻ - KOBIETA

Często piękna, z dużą dozą kokieterii. Nie przerażają jej trudności w miłości. Potrafi być ofiarną i z gestem. Jednocześnie zaś zazdrosna i walcząca, nie przebiera w środkach zrywkami. Dąży do związku z wybranym partnerem za wszelką cenę. Po ślubie uległa. Wzorowa gospodyni.

WĄŻ - MĘŻCZYZNA

Również zazdrosny i podejrzliwy. Typ raczej samotnika. Nie lubi życia towarzyskiego. Marzy o wolności. Ma skłonność do filozofowania.

CZEGO SPODZIEWAĆ SIĘ PO ROKU WĘŻA?

Przed wszystkim lepiej w tym roku pozbywać się długów niż zaciągać nowe. Nadmiar gotówki inwestować w przemysł naftowy, stoczniowy i... filmowy. Liczba przestępstw wzrośnie zastraszająco. Eksplozje i trzęsienie ziemi w Kanadzie.

Absolutnie unikać podpisywania kontraktów (także ślubnych), ważnych aktów kupna-sprzedaży między 12 maja a 5 czerwca i między 11 września a 3 października.

CZY TY TEŻ CIERPISZ NA SAD?

Byle do wiosny!

ZDROWIE

We wczesnych latach 80 badacze z amerykańskiego Instytutu Zdrowia Psychicznego zaobserwowali u szeregu pacjentów depresję występującą w miesiącach zimowych, a znikającą wraz z nastaniem wiosny. Szczególnie u jednej pacjentki przebieg choroby był tak charakterystyczny i powtarzał się przez szereg lat, że badania te doprowadziły do odkrycia "nowej" choroby. Chorobę tę można nazwać sezonową depresją, ale ponieważ tworzenie akronimów, czyli słów z pierwszych liter różnych terminów, to zabawa modną, również i ojcowie chrzestni nowej choroby nie mogli oprzeć się pokusie i nazwali ją "seasonal affective disorder", co w gruncie rzeczy znaczy to samo co sezonowa depresja, ale za to z trzyliterowej nazwy można stworzyć zgrabny akronim, SAD, co jak wiadomo znaczy "smutny".

Cóż więc dolegało cierpiącej na SAD pani? Każdej zimy popadała w depresję. Ciekawe było jednak to, że na przestrzeni szeregu lat, pacjentka dość często zmieniała miejsce zamieszkania. Jeżeli przeprowadziła się do miasta leżącego bardziej na północy, depresja występowała wcześniej i trwała dłużej. Jeżeli spędzała zimę w miejscowości leżącej bardziej na południu, depresja trwała znacznie krócej. Kilkakrotnie w środku zimy pacjentka spędzała krótki urlop na jednej z Wysp Karaibskich. Za każdym razem po przyjeździe na południe, objawy depresji ustępowały w ciągu kilku dni. Wnioski z tych obserwacji nasuwają się same: czynnikiem wywołującym SAD musi być zbyt krótkie naświetlanie promieniami słonecznymi. Rzeczywiście, po zastosowaniu fototerapii, objawy depresji ustąpiły po kilku dniach.

A więc mamy nie tylko nową chorobę, ale również i skuteczne na nią lekarstwo - leczenie światłem. Niech jednak nikt nie myśli, że siedzenie przed telewizorem do północy lub czytanie książki przy 60-watowej żarówce wyleczy SAD. Natężenie prawdziwego światła słonecznego waha się od 10,000 luksów w pochmurny dzień w północnej Europie do 80,000 luksów w słoneczny dzień w krajach podzwrotnikowych, podczas gdy normalne oświetlenie mieszkania, to tylko 250 do 500 luksów! Próby wykazały, że do leczenia SAD trzeba stosować co najmniej 2,500 luksów przez 45 - 60 minut dziennie, najlepiej rano.

W miarę, jak zaczęto zajmować się pacjentami cierpiącymi na SAD, okazało się że wielu z nich poza depresją cierpi również na ataki żarłoczości. "Po przyjeździe z pracy jestem taki zmęczony i przygnębiony, że zaczynam jeść co mi wpadnie w rękę, najlepiej cukierki, ciastka, orzeszki i nie mogę przestać dopóki nie pójde do łóżka" - to typowa skarga. Większość tych pacjentów z nadejściem wiosny zaczyna czuć się lepiej, a nawet traci nagromadzone w ciągu zimy kilogramy. Każdej zimy na łagodną formę SAD zapada wielu mieszkańców Nowego Jorku, Toronto, Minneapolis czy Bostonu. Gorzej jest w Tromso, gdzie między 20 listopada a 20 stycznia słońce w ogóle znika za horyzontem. Oblicza się, że około 24% mieszkańców tego miasta leżącego koło bieguna cierpi na bezsenność, zaburzenia apetytu, nadmierną pobudliwość i inne objawy SAD. Jak łatwo się domyślić, mieszkańcy półkuli południowej zapadają na SAD w czerwcu i lipcu, podczas gdy w grudniu i styczniu nic im nie dolega i są weseli jak szczygielki.

Na razie wyjazd na południe lub fototerapia, to jedyne, co medycyna może zaoferować cierpiącym na SAD. Do akcji wkraczają jednak biochemicy: stwierdzili oni, że istnieje hormon, którego produkcja zależy od stopnia naświetlenia. Hormon ten, zwany melatoniną wydzielany jest przez przysadkę mózgową osób przebywających w ciemności, a znika z krwi osób wystawionych na światło słoneczne. Dostatek zażyte melatoniny pogarsza objawy depresji. Niestety biochemia nie dysponuje jeszcze antymelatoniną związkami, który blokowałby akcję melatoniny. Inny hormon, serotoninę reguluje apetyt na słodkości. U osób zdrowych, po spożyciu węglowodanów, tkanka mózgowa produkuje serotoninę, która oddziałując na specjalne receptory, odbiera nam chęć na dalsze jedzenie słodkiego. U osób cierpiących na SAD ten cykl jest zakłócony i apetyt na słodkości trwa dłużej niż u osób zdrowych. Farmakologia dysponuje lekiem, d-fenylfluraminą, który wzmacnia i przedłuża działanie serotoniny. Próby leczenia SAD d-fenylfluraminą były bardzo obiecujące: działa ona zarówno na zaburzenia apetytu, jak i na depresję. Jednak do pigułki rozweselającej dostępnej dla każdego jest jeszcze daleko i na razie musi nam wystarczyć wyjazd na Florydę.

S.D.

**Pierwsza polonijna
NATUROPATHIC CLINIC**
HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.
LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta
• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St.W. Stacja metra: Dundas West
TEL. 534 - 0050

Leczenie naturalne
Dr DANUTA ROZBICKA N.D.M.D.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.

Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

USA • CANADA • AUSTRALIA • NOWA ZELANDIA • ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO • MEKSYK • IZRAEL

UWAGA!

Jeżeli zawiodły wszystkie metody i nadal masz
NADWAGĘ
uwierz, spróbuj i pozbaź się zbędnych kilogramów, stosując odżywczy program, oparty na

ZIOŁACH I WITAMINACH

HERBALIFE DISTRIBUTOR

Dzwoń: 391 - 5121, prosić ELŻBIETĘ

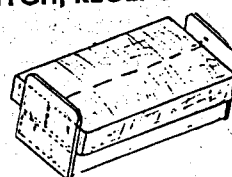
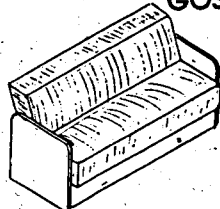
GWARANTUJEMY 100% ZADOWOLENIA • MIĘDZYNARODOWY SUKCES METODY

USA • CANADA • AUSTRALIA • NOWA ZELANDIA • ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO • MEKSYK • IZRAEL

WERSALKI Z POLSKI

ze skrzynią na pościel

NOWE • SOLIDNE • WYGODNE • PRAKTYCZNE
• IDEALNE W KAWALERKACH, SYPIALNIACH, POKOJACH RODZINNYCH,
GOŚCINNYCH, RECEPCYJNYCH, STUDYJNYCH

Łatwe do rozłożenia

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA:
CANEX TRADING CO.
740 - 2580
JERZY

E - A

Może to brzmieć dla pani dziwnie. Ale czuję się bardzo niepewnie w mojej pierwszej pracy. Pracuję jako kelnerka w niemieckiej restauracji. Od czasu do czasu, gdy nie ma kelnerów, a klient mieszka nie daleko, zanoszę do jego domu zamówione jedzenie. Jestem młoda (25 lat), mogę na siebie w lustrze patrzeć i mam na imię Ewa. Mój pracodawca skądinąd sympatyczny i trochę ode mnie starszy, początkujący biznesmen rozpaczliwie próbuje zdobyć stałą klientelę. Często wysyła mnie do stolika, żebym moją słabą angielszczyzną pogwarzyła. Nie byłam w Polsce kelnerką i nie wiem, jakie tu obowiązują zwyczaje, ale zdecydowanie nie podoba mi się to, że powinnam przedstawiać się każdemu nowemu klientowi formułką "Hi! I'm Ewa" - nawet jeśli

mój szef twierdził, że imię mam śliczne i że to robi miłe wrażenie na klientach. Wolę być wolana formalnym, ale rasowym "waitress", czy "miss" z zawieszonym głosem, niż owym koszmarnym Effa. Zauważyłam też, że choć kobiety noszą tu niekiedy plakietki z imionami np. w sklepie czy w banku, klienci zwracają się do nich bezosobowo lub przez "miss". I jeszcze jedno. Szef wydaje się być zadowolony, gdy klienci wyrażają głośno opinię na temat mojego wyglądu, języka, mówi też abym się nie przejmowała, że coś mi tam szepną, proponują. Radzi puszczając mimo uszu, bo tak lepiej dla biznesu. W końcu to nie mój biznes. Ale boję się, że mogę polecieć z pracy. Czy ja jestem przewrażliwiona? Czy tak w Kanadzie przyjęte, czy też mam rację, że szef oczekuje ode mnie zbyt wiele?

Oczywiście ma pani całkowitą rację. Problem jednak w tym, że ciężko nowej emigrantce przekonać szefa, że tak jest. Mało

tego że jego taktyka pachnie nieprofesjonalizmem i że odstrasza niektórych klientów. Wiele bowiem osób woli dobre jedzenie w niezobowiązującej do konwersacji atmosferze niż nieoczekiwane nachalne przedstawianie się i fraternizowanie.

Hi, I'm Ewa jest znakomitym sposobem na skruszenie lodów z samotnym panem na kanadyjskim party. Po to on tu przyszedł. I my też. Hi, I'm ... może okazać się pomocne w niektórych służbowych kontaktach, gdzie imię pracownika może być jego znakiem rozpoznawczym wśród wielu, lub gdy kontakt w interesach musi być trwały. Np. ktoś zapisuje się do klubu czy na kurs i musi wiedzieć kto jest jego nauczycielem, instruktorem, itp. Młodszy lub swobodniejszy instruktorzy wolą być po imieniu. Ale i tu nie ma reguły. Natomiast przedstawianie się nowemu klientowi imieniem pachnie też kuszącą propozycją. Nie dziwnego, że za tym idą zaczepki. Klient podejrzewa, że jest pani gotowa na bliższy kontakt, może flirt. Stały klient może po pewnym czasie zapytać pani pracodawcy, jak pani na imię, a nawet może poprosić panią o wyjawienie imienia i zapytać, czy może być z panią po imieniu. Początkujący w interesach, niekiedy imigranci,

ale nie tylko, często mylą formy przyjęte w życiu towarzyskim z uprzejmością, serdecznością i swobodą niezbędną dla pozyskania klienta. Może okazać się, że pani wizyta z zamówioną pizzą w rękę, może być przyjęta jako kolejny krok we flirtcie. Może się nam trafić ktoś, kto literalnie odczyta swoje wyobrażenia i domysły i finał całej sprawy rozpoczęty słodkim Hi nie będzie już wcale przyjemny. Odrzucony, samotny pan będzie unikał restauracji jak ognia. Nie jest prawdą, choć często się tak nowemu przybyszowi wydaje, że w Kanadzie obowiązuje sztuczna życzliwość. W miejsce nieszczerzej sympatii, lepsza jest dobra obsługa okraszona uprzejmym uśmiechem. A jeśli rzeczywiście rozpiera nas autentyczna życzliwość wobec ludzi, okażmy to troską o ich dobre samopoczucie.

Ciężko będzie pani odzwyczaić szefa, a także znanych klientów od złych przyzwyczajeń. Przy okazji nieostrożnej propozycji można bez złości, ale stanowczo wyjaśnić, że są one nieostrożne, sprawiają pani przykrość i zależy pani, żeby dobrze wykonywać swoją pracę. Panowie szybko orientują się w reputacji panienki i na ogół nie kontynuują zbędnych uwag. Do nowych klientów możemy zwracać się z następującą formułką "I'm miss Bywała please let me know if you need anything". Możemy być pewni, że zostanie my poważnie potraktowani. Jeśli nasze nazwisko brzmi jak Szczepczyńska możemy użyć jakiegoś skrótu informując o tym pracodawcę.

Proszę się pocieszyć, z czasem człowiecka przywyka. Potrafi krótko i stanowczo odpalić na pytanie "który to też numer stanika nosisz dziecko", czy na pomrucek "luuubię takie pulchne". Znam kanadyjskie dziewczyny kelnerki, które śmieją się na to niemitych rechotem lub mamroczać "o gosh" w sposób nie pozostawiający najmniejszych złudzeń co do jakości tych załotów. Emigrantki wydają się łatwiejszymi ofiarami. Nie dajmy się zwariować.

BYWAŁA

P.S.: Szefowi można by zacytować coś z kanadyjskiego dziełka pt. Canadian Etiquette, napisanego przez panią Claire Wallace pod hasłem

Calling waiter or waitress

staraj się dyskretnie i szybko zwrócić na siebie uwagę nie przeszkadzając innym osobom w restauracji, przez lekkie uniesienie ręki. Jeżeli jesteś pewien, że masz kelnerkę czy kelnera w zasięgu głosu powiedz wyraźnie, choć bez krzyku "Waitress" lub "Waiter"! Nie jest przyjęte w tym kraju dzwonienie łyżkami, widelcami na kelnerkę, wdawanie się w poufale stosunki. Jeśli zależy nam na szybkim zjedzeniu, powinniśmy o tym z góry kelnerkę poinformować. Wołanie na cały głos znajomej kelnerki po imieniu jest bardzo niegrzeczne.

ŻYCIE NIE UMIERAĆ

SPROSTOWANIE

Zarządzenie odnośnie możliwości zamiany RRSP na dochód od 60 roku życia już nie istnieje. Można zamienić RRSP na dochód emerytalny w każdym momencie. Przepis odnośnie konieczności likwidacji RRSP przed 31 grudnia, roku, w którym kończy się 71 lat jest dalej w mocy. Można to zrobić na raty przez:

- 1) wykupienie RRIF (Rejestrowany Fundusz Dochodu Emerytalnego)
 - 2) Annuity (dożywotni dochód)
- lub też przez wybranie całej sumy RRSP. (Wtedy trzeba zapłacić podatek od całej sumy).

HALINA BARAŃOWSKA

KALENDARIUM

Gdy mróz w lutym tego trzymie,
nie popaszać długo zimie;
bo gdy ciepło w lutym,
zimno w marcu bywa
i zima trwa długo
rzecz to niewątpliwa.

Gdy święty Maciej lodu nie stopi,
długo jeszcze w ręce dmuchać będą chlapi.

Po świętym Macieju lody topnieją.

23 lutego - czwartek

Wschód Słońca: 06.52 Zachód Słońca: 17.41
Wschód Księżycy: 21.04 Zachód Księżycy: 07.47

Imieniny obchodzą: Damian, Florentyna,
Izabela, Polikarp, Roman i Roma

PATRONI:

Św. Polikarp, biskup Smyrny i pisarz teologiczny, którego zamęczono ok. 155 r. Podług legendy z ognia powstała nad jego głową aureola.
Bł. Izabela zwana Francuzką (1225-1270), również patronka dzisiejsza, była siostrą św. Ludwika IX, króla Francji, i klaryską znaną z umartwień i pobożności.

1903 - Urodził się Antoni Uniechowski, rysownik i malarz (zm. w 1976 r.).

1685 - Urodził się Georg Friedrich Haendel, wielki kompozytor i organista (zm. w 1759 r.).

24 lutego - piątek

Wschód Słońca: 06.50 Zachód Słońca: 17.42
Wschód Księżycy: 22.08 Zachód Księżycy: 08.04

Imieniny obchodzą: Bogusz, Jaśmin, Maciej,
Marconi, Marek, Matylda, Modest i Sergiusz

PATRONI:

Św. Marconi (1480-1510) zakonnik włoski znany z pobożności i prorocत्व.

Marek - imię pochodzi od Marsa, rzymskiego boga wojny.

Bogusz - staropolskie imię, nie ma patrona.

Maciej, obchodzimy obecnie 14 maja (Św. Macieja Apostoła).

1595 - Urodził się ks. Maciej Sarbiewski, wybitny poeta polski piszący w języku łacińskim.

1885 - Urodził się Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy), pisarz, malarz, filozof, teoretyk sztuki (zm. w 1939 r.).

1885 - Urodził się Juliusz Kaden-Bandrowski, powieściopisarz i publicysta (zm. w 1944 r.).

25 lutego - sobota

Wschód Słońca: 06.48 Zachód Słońca: 17.44
Wschód Księżycy: 23.14 Zachód Księżycy: 08.22

Imieniny obchodzą: Cezary, Konstancjusz,
Miłosz, Walburgia, Wiktor i Zygfryd

PATRONI:

Św. Cezary to lekarz z Konstantynopola. Przeżywszy trzęsienie ziemi na kilka miesięcy przed śmiercią, kazał się ochrzcić i zmienił się wewnętrznie. Zmarł w 369 r.

Św. Wiktor był pustelnikiem francuskim, zmarł ok. 610 r.

Św. Konstancjusz z Fabiano był dominikaninem włoskim. Żył w latach 1410-1481.

Cezary - imię starorzyskie (od imienia Caesar), które oznaczało dziecko urodzone w wyniku cesarskiego cięcia.

Wiktor - łac. victor (zwycięzca).

Konstancjusz - łac. constans (stały, konsekwentny).

1842 - Urodził się Karol May, popularny pisarz niemiecki, autor licznych powieści z życia Indian (zm. w 1912 r.).

1942 - Rozkaz o formowaniu w Anglii I Dywizji Pancerniej.

26 lutego - niedziela

Wschód Słońca: 06.47 Zachód Słońca: 17.45
Wschód Księżycy: --- Zachód Księżycy: 08.44

Imieniny obchodzą: Aleksander, Faustyn,
Mirosław, Nestor, Ottokar i Rodelinda

PATRONI:

Św. Aleksander, biskup w swoim rodzinnym mieście Aleksandrii (ok. 250-326) słynął z polemik z arianami.

Św. Faustyn biskup Bolonii zmarł w 350 r.

Aleksander z grec. alekso (bronie) + aner. andros (mąż). Imię to spopularyzował w Polsce prawdopodobnie car Aleksander I.

Faustyn - łac. faustus (błogi).

Mirosław - prasłow. mir (pokój) + sław. (a). Imię to nie ma patrona.

1880 - Urodził się Bolesław Garczyński, dramaturg, prozaik, tłumacz (zm. w 1944 r.).

27 lutego - poniedziałek

Wschód Słońca: 06.45 Zachód Słońca: 17.47
Wschód Księżycy: 00.20 Zachód Księżycy: 09.10

Imieniny obchodzą: Anastazja, Gabriel,
Honoryna, Julian, Orfeusz, Sierosław i Wiktor

PATRONI:

Św. Julian, męczennik z Aleksandrii, który wraz z

dwoma świętymi, Kroniosem i Besasem zginął w r. 250.

Św. Gabriel od Matki Bożej Bolesnej (1838-1862), był włoskim zakonnikiem pasjonistą. Zmarł na gruźlicę, przygotowując się do kapłaństwa. Włosi nazywają go św. uśmiechu (santo del sorriso).

Julian - imię starorzyskie.

Gabriel - hebr. geber (mąż silny) + el (Bóg). Imię biblijne.

Sierosław - prasłow. siro (sierocy, pozbawiony) + sława. Imię to nie ma patronki.

28 lutego - wtorek

Wschód Słońca: 06.43 Zachód Słońca: 17.48
Wschód Księżycy: 01.27 Zachód Księżycy: 09.45

Imieniny obchodzą: Chwalibóg, Hilary, Lutomir,
Makary, Oswald i Roman

PATRONI:

Św. Roman, pustelnik i opat z Jury francuskiej. Zmarł po powrocie z pielgrzymki w 463 lub 464 r.
Św. Oswald z Yorku, zakonnik i biskup angielski, który zmarł 29 lutego 992. (dlatego w lata przestępne czcimy go 29 lutego). Śmierć zastała św. Oswalda w Wielkim Poście, gdy zasiadał do stołu z żebrakami, którym umył nogi.

Roman - łac. romanus (rzymski).

Oswald - germ. oś (bóg) + wald (władca, król).

1533 - Urodził się Michel de Montaigne, francuski humanista, pisarz i filozof (zm. w 1592 r.).

1823 - Urodził się Juliusz Ligon, górnośląski ludowy pisarz, poeta i działacz narodowy (zm. w 1889 r.).

1 marca - środa

Wschód Słońca: 06.41 Zachód Słońca: 17.50
Wschód Księżycy: 02.34 Zachód Księżycy: 10.31

Imieniny obchodzą: Albin, Antonina, Dawid,
Eudoksja, Feliks, Herkules i Radosław

PATRONI:

Św. Antonina, męczennica z Nikodemii, zginęła ok. 304 r. Niektóre kalendarze podają, iż jej święto przypada 12 czerwca.

Św. Feliks, papież, zmarł w 492 r.

Św. Albin był biskupem Angers i zmarł w 550 r.

Św. Dawid, pustelnik, później zaś biskup walijski, żył w VI w.

Antonina - imię starorzyskie.

Feliks - łac. felix (szczęśliwy).

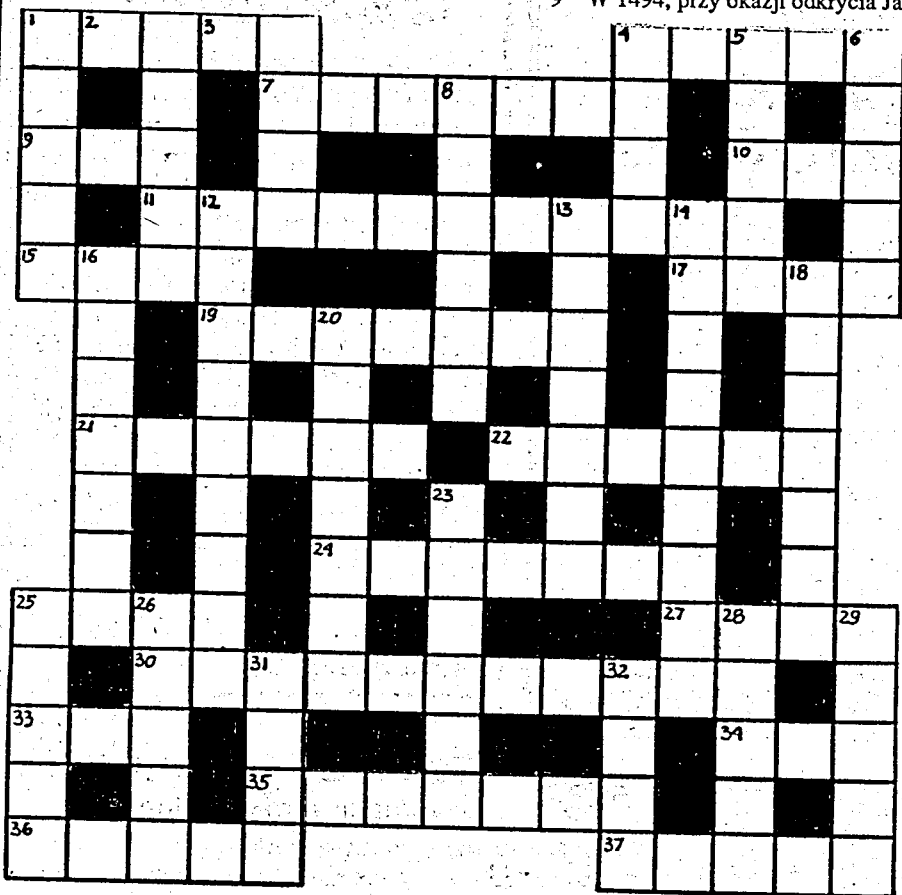
Albin - łac. albus (biały).

Dawid - hebr. dud (kochanie). Imię biblijne.

KRZYŻÓWKA WŁASNA

POZIOMO:

- 1 Cykl posiedzeń
- 4 Futerał na górą kończyne
- 7 Muchy w nosie
- 9 W 1494, przy okazji odkrycia Jamajki, od-

- krył go Kolumb
- 10 Wodny lej
- 11 Trzeciego wyjścia nie ma
- 15 Orne
- 17 Longa, skąd mieli pochodzić założyciele Rzymu
- 19 Zajazd, restauracja
- 21 Tylne odcinek ciała krzyżaka
- 22 Uczuciowe poezje
- 24 Arnold, znany dyrektor, organizator odbudowy warszawskiego Teatru Wielkiego
- 25 Mysie przemówienie
- 27 Cukierek - "mordoklejka"
- 30 Sztuka pstrykania
- 33 Szczyt upadku
- 34 Z wysokimi stolkami
- 35 Zartobliwie korektor
- 36 Rzeka z zamkami - Francja
- 37 Już przekwitły

- 6 Rokiem 1444 pamiętna
- 8 Z jego bulw mamy tapiokę
- 12 Misiowy tapczan
- 13 Splot nieszczęśliwych okoliczności
- 14 Gdzie uprawiamy jarzyny
- 16 Wiejskie parkany
- 18 Wiązanki kwiatów
- 20 Kiermaszowy kram
- 23 Wymigiwanie się, wybieg
- 25 Rasa psa
- 26 Zgraja wilków
- 28 Odpust
- 29 Trąby bojowe
- 31 Rekwizyt kelnera
- 32 Kawa - śniadaniówka

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: ekspozat, ślad, Ateneum, szwadron, idea, donos, Reduta, kartusz, nominat, swaty, pniak, Polonia, premier, plafon, walor, funt, Warszawa, uciecha, szum, latanina.

PIONOWO: ekspres, Szwed, Norman, tandem, Leon, sensat, śmietanka, aneksja, okapi, ultimatum, obora, wirtuoz, kantata, pewnik, narwal, aparat, flaki, loch.

PIONOWO:

- 1 Nad głową
- 2 Zargonowo duża forsa
- 3 Kamień półszlachetny
- 4 2499 m w Tatrach
- 5 Zaba mu nogę podstawia

BRYDŻ

ODCINEK 37

ROZWIĄZANIE

ZADANIE

A 10 7 6 5 3
K D 10 9 3 2 A 4
3 2 W E A 9 7
W 10 9 A K 8 2

W gra 4 kiery. Atak królem pik. Rozgrywający bierze lewą asem i gra asa oraz króla kier. Jak powinien rozgrywać, skoro do drugiej lewy atutowej S dorzucił piątkę karo?

Zagranie na impas treflowy doprowadzi do wpadki, jeśli dama będzie u S, a u N zastaniemy dubletona treflowego. Wówczas bowiem przeciwnicy po lewie na damę trefl, zagrają w karo, wytrącając asa, więc po przebiegu trzeciego trefla wezmą jeszcze po jednej lewie w pikach oraz karach.

Tymczasem wystarczy zastać u N więcej niż jedno trefl, a wygranie kontraktu będzie bezproblemowe, niezależnie od położenia damy. Wystarczy wpięć odegrać damę atutową, po czym trzy razy trefle z góry. Nawet gdy oddamy lewą na damę treflową, zdążymy jeszcze zrzucić karo na ósemkę trefl.

DAMA PIK

SZACHISTA

Nr 44

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 43

1. Kc2 - b2 Wg8 - h8
2. Sb7 - d8 ruch dowolny
3. Sd8 - f7 x

1. - " - h5 - h4
2. Sb3 - d2 ruch dowolny
3. Sd2 : f3 x

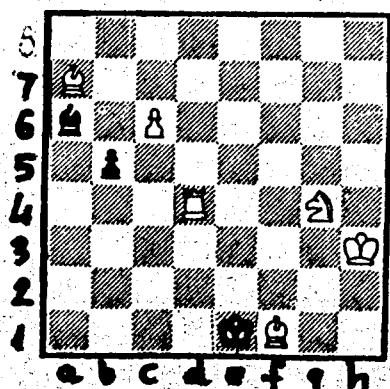
1. - " - b5 - b4
2. Sb7 - a5 ruch dowolny
3. Sa5 - c4 x

Ciekawy układ kompozycji zadania, gdyż we wszystkich wariantach już w drugim ruchu nie mogą czarne nic przeciwdziałać mimo że wiadomo jaka (i zawsze ta sama) figura będzie w danym wariantcie matowała czarnych. Saturnin Limbach oprócz czynnego udziału w komponowaniu zadań szachowych (1700

kompozycji) był zastępowym działaczem i organizatorem i sędzią konkursowym.

ZADANIE NR 44

Saturnin Limbach - OŚR. LWOWSKI
Szachmaty 1940

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.
Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

HOROSKOP

23 lutego - 1 marca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Dużo szumu i zamieszania, bowiem szykuje się spotkanie z osobą, która do dziś budzi w Twoim sercu wiele emocji. Sprawy dotychczas nieważne wychodzą na pierwszy plan, a odwieczne kłopoty i problemy w ogóle się nie liczą. W pracy wszystkie czynności wykonasz niemal machinalnie, pozornie bez zarzutu. Przyłóż się, a zostaniesz doceniony. Baranom-mężczyznom dokuczą kłopoty materialne. Konstruktynny znak - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Niespodziewanie pojawiają się przeszkody, które na jakiś czas zmniejszą Twoją odporność (i zaradność?). Później przypadkowo spotkasz osobę, która zaimponuje Ci opanowaniem i rozsądkiem. Skutecznie pomoże Ci wierzyć w siebie. Może jest to załóżek wielkiej przyjaźni? W pracy charakteryzuje Cię pośpiech. Twój znak - Lew, unikaj Ryb. Dzień miły - 3, liczba szczęśliwa - 6.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Po długich i energicznych staraniach uda Ci się nawiązać dialog z osobą o całkowicie odmiennych poglądach i innej skali wartości. Dowiediesz na czym polega trudna sztuka tolerancji. W połowie tygodnia przykry incydent. W pracy nie zawsze wykazujesz należytą wytrwałość i odporność na stresy, a tu te cechy są w cenie. Nie zawiedziesz się na Wodniku, ale na Lwa już nie licz. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Trudny tydzień. Bierzesz odpowiedzialność nie tylko za własne losy. Raz jesteś górą i triumfujesz, a potem ogarniają Cię wątpliwości. Czasami robisz wrażenie, że nie nadążasz za biegiem wydarzeń, tkwiąc na bezpiecznej, wygodnej pozycji. Niektórzy skłonni są podjąć decyzję wyłącznie w imię własnych racji. Sprzyjający znak: Baran, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Niejedną Lwica odetchnie z ulgą w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku. Komuś pomożesz i to naprawdę kosztem własnego wolnego czasu. Znakomite perspektywy w sprawach serca. Nawetnie myślałeś o tak emocjonujących i głębokich doznaniach. Jesteś przekonana o wyjątkowości takiego układu (związku?). Natomiast w pracy zmienne szczęście. Ale sam sobie zrażasz przełożonych wymądrzaniem. Sympatyczny znak - Skorpion, unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 2.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Jednym pisane wielkie i nieoczekiwane szczęście w miłości, zwłaszcza notorycznie samotni, a nawet zdesperowani mają konkretną szansę na tzw. życiowe spotkanie. Idealne porozumienie. Wzajemne inspiracje. Nowy impuls do twórczych działań. To nie do wiary, ale i Ty możesz być autorem wielkiej gafy. Pomyśl o drugiej Pannie. A na pewno nie poświęcaj czasu Rakowi, nie warto. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

WAGA: 23 września - 23 października

Spokój. Równowaga i pogoda ducha. Nareszcie potrafisz nabrać dystansu do spraw, które dotychczas wyprowadzały Cię z równowagi. Dołóż starań, aby zachować pełną niezależność osądów. Wiedź, że osoby cieszące się powszechnym uznaniem i autorytetem liczą się z Twoją opinią. Niektórzy odnioską zachwycający sukces w działaniach pozazawodowych. W oczach partnera podziw i zazdrość jednocześnie. Ważny znak - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Obiecująca sytuacja w życiu osobistym. A reżyserem tego spektaklu jesteś właśnie Ty! Nawet najbardziej energicznych, rzutkich, przewidywających zaskoczy błyskawiczne tempo wydarzeń. W domu pełna konsolidacja wokół realizacji atrakcyjnych planów, związanych z wielką, frapującą wyprawą. W pracy nie dasz nikomu wkroczyć na obszar swoich kompetencji. Doceni rzetelność Byka. Wodnik czyha na Twoje potknięcia. Dzień - piątek, liczba - 7.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

W tym tygodniu faworyzowani są Ci, którzy nie ulegają pokusom i nalogom. Choć nie będzie łatwo, choć trudno uniknąć wahań i wątpliwości, zwłaszcza w chwili odpowiedniego wyboru - wiele czynników wskazuje na to, że z trudnej próby wyjdiesz obronną ręką. Przysylny znak - Wodnik, unikaj Raka. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

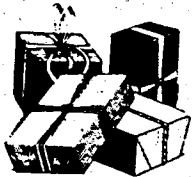
Tydzień nie pozbawiony dramatycznych spieć i komplikacji. Nawet najbliżsi mogą być celowo lub przypadkowo wprowadzeni w błąd. Impulsywne reakcje i niekonsekwencje w postępowaniu. Również w pracy wciąż wszystkich pouczaś i czepiasz się nieistotnych detali. A sam wobec siebie stosujesz taryfę ulgową. I jeszcze ostrzeżenie: nie podpisuj w tym tygodniu żadnej transakcji! Znak godny zaufania - Byk, unikaj Panny. Dzień ważny, piątek, liczba - 4.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Zmiany i to duże. W życiu osobistym serie decyzji podjętych wyłącznie z myślą o własnych korzyściach. Niektóre, szczególnie złośliwe Wodniki będą postępować bezwzględnie i bezlitośnie. W tym tygodniu należy szczególnie uważać na bezpieczeństwo i zdrowie. Najważniejszą rolę w rozwoju wydarzeń odegra Baran, unikaj zwady ze Strzelcem. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Dobra forma. Miłe niespodzianki. Nie ulega wątpliwości, że potrafisz wykorzystać pozytywne prądy. Niektórzy wezmą udział w znaczącym spotkaniu towarzyskim. Wywrzesz ogromne wrażenie na nowo poznanej osobie płci przeciwnej. Ktoś poważnie się Tobą zainteresuje. Nie załamuj się małymi niepowodzeniami. Zastanawiająca oferta zawodowa ze strony Strzelca. Unikaj Raka. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 8.

PACZKI DO POLSKI

\$1.80 za kg

PACZKI MORSKIE

\$3.80 za kg

PACZKI LOTNICZE

Już z górą 6 lat
firma Save-O-Way wysyła

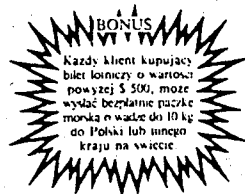
-regularnie kontenery z paczkami do Polski

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW
- PRZEŁOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT
- ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- KUPONY ORBISU I PRZYGOTOWANIE DOKUMENTÓW PODRÓŻY
- SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

Do wszystkich paczek obowiązuje dopłata bez ograniczenia wagi

LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

PACZKI DO POLSKI

**BIURO PODRÓŻY
SAVE-O-WAY**

OVERSEAS SERVICES

A division of 347319 Ontario Ltd
WORLD WIDE TRAVEL
331 RONCESVALLES AVE.
TORONTO, ONT. M6R 2M8
CANADA
Tel: (416) 532-3042

Godziny otwarcia:
Od poniedziałku do czwartku 10 - 6
piątki - 10 - 7, soboty 10 - 4

Oakville Ont. White Oak Deli 149 Lakeshore Rd. E. Tel: 844-9521	London Ont. Balaton Travel 205 Wellington St. Tel: 672-6390	Oshawa Ont. Barbara Tel: 576 - 6725	St. Catharines Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel: 937-4411
Brantford Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel: 753-7550	Hamilton Ont. Save-O-Way 747 Barton St. E. Tel: 545 - 6788	Kitchener Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel: 743-7653	Woodstock Ont. Holy Cross Church 169 Ingersoll Rd. Box 410, Woodstock Tel: 539-1050
Winnipeg Manitoba Barbara Czynnian Tel: 661 - 4840	Delhi Ont. Aleksander Bozek RR 1 Delhi Tel: 582-1058	Windsor Ont. Werner Shoes 1528 Wyandotte St. E. Tel: 256-6544	Thunder Bay Ont. Frank Customs 519 Simpson St. Tel: 622 - 3885

DEMONSTRACJA NA RZECZ CZECHOSŁOWACJI

Czechosłowacki Kongres Kanady zaprasza wszystkie organizacje polskie oraz Kanadyjczyków polskiego pochodzenia na demonstrację Czechów i Słowaków w Ottawie dnia 25 lutego o godz. 3 po poł. przed ambasadą czechosłowacką.

Adres: 50 Riedau Terrace.

Demonstrować będą o uwolnienie więźniów politycznych w Czechosłowacji oraz przeciw brutalnemu traktowaniu demonstrantów przez milicję. Emigranci z Czechosłowacji żądają rozszerzenia swobód obywatelskich i politycznych.

Wzywają wszystkie polskie organizacje, by przybyły do Ottawy ze sztandarami, aby zademonstrować solidarność wobec kraju, który podobnie jak Polska, toczy walkę z sowieckim okupantem.

Informacje w sprawie przyjazdu z Toronto: tel. 925-2241

OTWARCIE NOWEGO SKLEPU MIĘSNEGO
W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666
Pieczywo, wędliny, sery, słodycze, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni

RESTAURACJA

Kobi's
LLBO 621-6050
195 The West Mall, Etobicoke

BOŻENA'S CATERING SERVICE

poleca swoje usługi w zakresie organizacji przyjęć na różne okazje.
Posiada wieloletnie doświadczenie i znakomite przepisy polskie i kanadyjskie.
Oferuje ciekawe dania kuchni zimnej i gorącej.
Na zamawiających przyjęcia czeka niespodzianka.
Proszę dzwonić Bożena Abratowski
TEL. 823-7981

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

CRACOVIA DELI

Sklep delikatesowy
3261 Lakeshore Blvd. W. (na zachód od Kipling)
TEL. 253 - 5966
Artykuły importowane z Polski i z Europy,
wspaniałe polskie wędliny,
świeże pieczywo i nabiał.
PIEROGI, GOŁĄBK I SMACZNE OBIADY
DOMOWE NA WYNOS

NISKIE CENY • DUŻY WYBÓR

DOMINION HARDWOOD FLOORING

INSTALOWANIE
WSZELKIEGO
RODZAJU
PODŁÓG
DREWNIANYCH
• TANIO • SZYBKO
• SOLIDNIE
TEL. 427 - 8248

video kontakt

Jak Rakowski został gosposią u Waleśów...
dowiedz się kupując najnowszą kasetę video JACKA FEDOROWICZA pt. "Wieczór autorski".
Znakomite monologi satyryczne i parodie programów TV.
Cena - tylko \$35.00
Zamówienia z załączonym M.O. przyjmuje i kasety wysyła oficjalny przedstawiciel Video Kontaktu na Amerykę Pin. Richard Heith,
3312 Sorrel Pl. Surrey, B.C. V3S 5H7

**Karl's Butcher
& Grocery**
właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 591-6222

**KOROSKOPI
- PORADY
ASTROLOGICZNE**
Charakterystyka osobowości, dobór partnera, prognozowanie przyszłości.
Porady prowadzone przez astrologów z wieloletnią praktyką.
TEL. 925 - 7974

**APPLIANCES,
INSTALATION
AND REPAIR**
Zmywarki, pralki,
suszarki, automatyczne
otwieracze garaży, etc.
ANDRZEJ
TEL. 269-7739
24 godziny

FUR of CANADA Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.

Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacje i czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 340-7871

CHCESZ POZNAĆ swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.
Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

Tylko
Międzynarodowy Klub
Matrymonialny
„LUBCZYK”
da Ci szansę poznania
kogoś bliskiego.

Posiadamy oferty Pań i Panów z Polski, Kanady, USA i Europy Zachodniej.
Po szczegółowe informacje o działalności Klubu piszcie do nas załączając \$1.00.
Fotokatalog i oferty - extra \$4.00
"LUBCZYK"-A-1
P.O. Box 100, Station "E"
Etobicoke, Ontario,
Canada M9C 4X9

SENNIK EGIPSKO- CHALDEJSKI

najwiarygodniejszy przekład dzieł wschodniego Derwisza, ponad 800 hasel wykładni przeżyć sennych w broszurze-wymyślności
- \$9 z przesyłką
BOŻENA BOX 306
Port Coquitlam, B.C.
V3C 4K6

POSIADAMY
1300 ofert pięknych Polek,
zamieszkałych w Polsce, Kanadzie i Europie.
Wydajemy co 3 miesiące fotoalbumy.
Panie zainteresuj się poważne oferty panów z Kanady, USA, Australii.
Panowie piszcie do nas załączając \$2 na reklamowy katalog i opłaty pocztowe:
EWAPOL-BUREAU
Box 306
PORT COQUITLAM, B.C.
V3C 4K6 Canada

Anna Enterprise

Filtry do wody domowego użytku

Anna Soltyk, Ph.D.

2069 Millway Gate
Mississauga, Ont. L5L 1R2 (416) 828-7349

jolanta interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W. Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

Słoneczna dziewczyna

Maria, lat 30
wyszkolenie średnie

Firma Sunshine, specjalizująca się w usługach matrymonialnych, przygotowuje katalog, w którym są listy z adresami Pań i Panów z Kanady i z Europy, pragnących ustąpić w związku małżeńskim. W ramach reklamy, zgodził się nam edycja udostępnić do publikacji. Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobne piękne Polki. Może przez Echo znajdzie się szczęśliwy wybraniec losu? Pytania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę Sunshine.

Międzynarodowe
Biuro Matrymonialne
Sunshine

Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert pań i panów, głównie z Polski, również z Kanady, USA i Europy.
Piszcie do nas po Fotokatalog oraz Informator załączając \$ 5.00.

P.O. Box 11, Station "D"
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

**ECHO
W TYM TYGODNIU
POLECA:**

• Cafe Des Copains Jazz Festival '89. Do 4 marca gra Ronnie Mathews. 48 Wellington St.E., tel. 869-0148.

• 1 marca otwarcie, trwającej 6 miesięcy, wystawy poświęconej baseballowi. The Royal Ontario Museum, 100 Queen's Park. Bilety do nabycia na miejscu (tel. 586-5549) lub w Ticketron (tel. 872-1212).

• Chór Chłopi z Wiednia koncertuje w Roy Thomson Hall. 2 marca o godz. 20. 60 Simcoe St., tel. 593-4828.

• Tafelmusic to słynna barokowa orkiestra, która swoją dziesiątą rocznicę powstania celebrować będzie 3 marca o godz. 20 w

Roy Thomson Hall. 60 Simcoe St., tel. 593-4828.

• Tylko do 26 lutego na deskach Free Theatre Upstairs grana będzie sztuka Janusza Głowackiego "Hunting Cockroaches". 26 Berkeley St., tel. 368-2856.

• "Anarchy" komedia torontońskiego dramaturga Byrona Ayanoglu w Bayview Playhouse, 1605 Bayview Ave., tel. 481-6191.

• Rozgłośnia radiowa CJRT i Ontario Science Centre organizuje 6 marca o godz. 20 koncert Sam Holt Trio. 770 Don Mills Rd., tel. 595-0404.

• Od 1 do 5 marca doroczny pokaz kwiatów wiosennych. Civic Garden Centre, Edwards Gardens, 777 Lawrence Ave.E., tel. 447-5218.

**"ECHO"
POLECA DZIECIOM:**

• "Frog Prince", muzyczna adaptacja znanej bajki wystawiana przez Alladin Theatre, 4 i 5 marca o godz. 13.30, Limelight Dinner Theatre, 2026 Yonge St. (482-5200).

• Koncert dla milusińskich (Kwintet z Windsoru) od lat 4 do 7 w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 593-4828. 4 marca o godz. 9.30 i o godz. 11.

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7 od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

TOWARY DO POLSKI

- Można DOWOLNIE zestawiać skład paczek.
- Dostawy do Polski do 14 DNI.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kg.
- Ceny ważne do 30 września, 1989.
- *UWAGA: Od 1 czerwca do 30 września MANDARYNEK nie wysyłamy.

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
--- x 1 kg	Pomarańcze	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Cytryny	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Grepfruty	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Banany	3.40 =	-----
--- x 1 kg	Mandarynki*	3.40 =	-----
--- x 1 szt.	Ananas	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Orzech kokosowy	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Kiwi	0.80 =	-----
--- 100 g	Czekolada orzechowa	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada mleczna	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada gorzka	1.30 =	-----
--- 125 g	Guma do żucia 20 szt.	1.80 =	-----
--- 1 kg	Chalwa	11.20 =	-----
--- 500 g	Miód - dziki kwiat	2.40 =	-----
--- 250 g	Kawa ziarnista braz.	4.00 =	-----
--- 250 g	Herbata	4.80 =	-----
--- 100 szt.	Herbata ekspresowa	4.80 =	-----
--- 100 g	Kawa "Nescafe"	4.40 =	-----
--- 800 g	Czekolada w proszku	6.40 =	-----
--- 250 g	Rodzynki	1.60 =	-----
--- 200 g	Figi	2.20 =	-----
--- 200 g	Migdały	2.20 =	-----
--- 200 g	Włókno kokosowe	2.20 =	-----
--- 450 g	Pasta czekl. Nutella	3.20 =	-----
--- 1 kg	Kabanosy	12.00 =	-----
--- 1 kg	Polędwica wędzona	14.00 =	-----
--- 1 kg	Baleron	12.00 =	-----
--- 454 g	Szynka w puszcze	4.80 =	-----
--- 340 g	Szynka mielona	2.50 =	-----
Dostawa do domu, ubezpieczenie		C\$	5.50
Załączam Cheque Money Order		Total C\$	

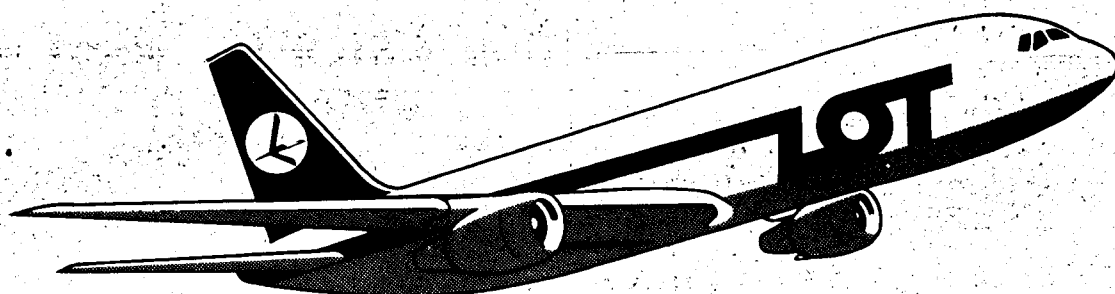
Nadawca:

Odbiorca:

Zamówienia: **EUROPAK INTERNATIONAL**
1547 Merivale Road, Station F. Box 5554
OTTAWA, Ontario K2G 4V0, Canada
TEL.: (613) 728-4446

**Możesz lecieć do Warszawy
przesiadając się
w Amsterdamie, we Frankfurcie
lub nawet w Helsinkach.**

**Albo...
Możesz lecieć do Warszawy
bezpośrednio
LOT!**

**LOT to jedyne linie lotnicze
które łączą bezpośrednio
Kanadę z Polską.**

Od kwietnia bieżącego roku służyć Wam będzie:

- Samolot szeroko-kadłubowy BOEING 767
- Poraz pierwszy klasa business
- Filmy i muzyka stereo na pokładzie
- Zwiększona pojemność do przewozu cargo

Już dzisiaj zaplanuj podróż do Polski!

Twój agent podróży wraz
z Lotem zapraszają.

60 LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewoźowa posiadająca 2 samochody.
Czas zabierania i rozwoju samochodu o połowę.
Obsługujemy również trasę na zachód od Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

FIRMA PRZEWOZOWA

ORZEŁ

- Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
- Nowe klimatyzowane samochody
- Osobny samochód dla niepalących
- Pomoc przy przenoszeniu bagażu

10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM

TEL. 242 - 6328; 748 - 1694

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

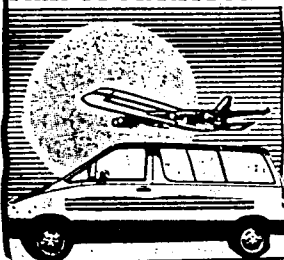
Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu • serwis pod dom • komfortowe mikrobusy • konkurencyjne ceny • bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge, London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306; (416) 244 - 1608

Pan Tadeusz
TRANSPORTATION

NAJSTARSZA FIRMA
PRZEWOZOWA

Przewóz pasażerów na trasie
Lotnisko Mirabel-Toronto-Lotnisko Mirabel.
Jedyna polska firma przewoźowa, której
możesz powierzyć bliskich
• odwołanie i przywołanie pod dom
• pomoc w przenoszeniu bagażu
• komfortowy autobus z klimatyzacją
i podwójnym ogrzewaniem
• rezerwacja odlotów, ubezpieczenia
• ponad 5 lat doświadczenia
Waga, bezpieczeństwo, troskliwa opieka

TADEUSZ WIELGOLAWSKI
275-7747 239-9411

BATORY

PRZEWÓZ

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

- Luksusowe mikrobusy z klimatyzacją i telewizją
- Nieodpłatny posiłek, kawa, napoje chłodzące
- Dla emerytów i dzieci zniżka
- Inne zniżki drogą losowania
- NIE SZUKAJ WIĘC INNEGO**
- WYBIERZ BATORO!**

281-9330

FIRMA PRZEWOZOWA

"TORONTO"

przewozi na trasie MONTREAL-TORONTO-MONTREAL.
Nasze mikrobusy wyposażone w TV, VIDEO, STEREO, klimatyzację, rozkładane i obrotowe fotele zapewnią pełen relaks i wypoczynek podczas jazdy. Dowozimy pasażerów pod wskazany adres w Toronto i okolice, pomagamy przenosić bagaże, podczas podróży gwarantujemy zimne i ciepłe napoje oraz przekąski dla głodnych.

NOWOŚĆ! Możliwość rozmowy telefonicznej z Waszymi bliskimi podczas podróży.

ZADZWOŃCIE 767-8647; 762-3670 • 580-3630

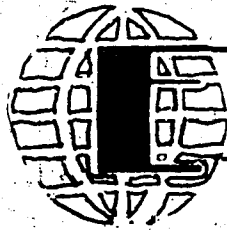
PRZEWÓZ PASAŻERÓW

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

MIRAPOL-URAN

- Serwis pod dom • Bezpłatny posiłek • Bezpłatna rezerwacja biletów LOT • Zniżka za przewóz dla rodzin i emerytów • Firma rejestrowana i ubezpieczona
- NAJNIŻSZE CENY

TEL. 566 - 1679

**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RUNCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991.
(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KULAK

- BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
- Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
- Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE
- AKTA NOTARIALNE, legalizacje
- Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody — szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

AUTHORIZED
DEALER

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA

TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

INCOME TAX

Tel. (416) 536-3554/6991

TIME • STOP**• VIDEO**

- śluby • chrzciny
- Komunia Św.
- jubileusze
- przyjęcia
- Wysoka jakość.**
- Niskie ceny.**

TEL. 255-3282

**ANKA
&
PETER**

2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na
różne okazje

Nowo otwarta
polska kwiaciarnia
w Hamilton

**KARA
RUDHAL
FLORIST**

259 James Str.N.
HAMILTON,
TEL. 528-6890

Poleca bezpłatne dostawy
do domów, wiązanki
ślubne, okolicznościowe,
pogrzebowe we
wszystkich kolorach.

121 Runcesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K9
(416) 531-8786

Wszystko można załatwić telefonicznie!

- Paczki morskie i lotnicze
- Owoce cytrusowe, żywność
- Przekazy na konta i do rąk
- Najtańsze ubezpieczenia wycieczkowych
- Przedłużamy wygasłe ubezpieczenia
- Przewożymy osoby z i do Montrealu
- Zaprośzenia, telexy i telegramy
- Polskie książki, taśmy,
- Ziola Herbapolu, kremy,
- ODBIERAMY PACZKI Z DOMU
- Akceptujemy wszystkie karty kredytowe
- WSZYSTKO Z GWARANCJĄ!!!

K&K

COMPUTER SYSTEMS

Inżynierowie specjaliści
prowadzą sprzedaż,
instalacje, uruchomienia
systemów komputerowych

TEL.: 665-9710, 248-8738

WIELKANOC JUŻ BLISKO

PACZKI DO POLSKI

WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZESZ

POLIMEX

215 Runcesvalles Ave.

Toronto, Ont. TEL. 537-7914

UWAGA - rozszerzone godziny otwarcia biura

Poniedziałek - piątek 9:00 am - 8:00 pm (9:00-20:00)

Sobota 9:00 am - 4:00 pm (9:00-16:00)

oraz

1575 Sismet Rd. Unit 7

Mississauga, Ont. TEL. 624-1965

• PACZKI MORSKIE

• PACZKI LOTNICZE

- przekazy na konta - gotówka do rąk
odbiorcy - paczki żywnościowe - owoce cytrusowe - samochody - sprzęt gospodarstwa domowego - sprzęt elektroniczny - maszyny rolnicze - węgiel

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW.

Ponadto posiadamy szeroki wybór polskich: • książek • słowników • materiałów do nauki języka angielskiego • kaset • ziół

POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma wysyłkowa w Toronto. Korzystajcie Państwo z jej usług.

UWAGA! HAMILTON I OKOLICE

Lokalne przedstawicielstwo POLIMEX znajduje się w
AKROPOLIS AND BALTIC TRAVEL przy 1125 King Street

TEL. 545 - 3365

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88 89
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys. km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, zniżki na poczekaniu, sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszesz gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdź u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St.)

ONTARIO CHRYSLER LTD.

5280 Dixie Rd. (Dixie i 401), Mississauga L4W2A7
**Największy salon samochodowy
w Kanadzie podaje specjalny
komunikat:**

Wypredaż samochodów nowych
i używanych dla osób które:

- są niedawno w Kanadzie • poprzednio zbankrutowały • z jakiegokolwiek powodów bank odmówił im pożyczki

Po bliższe informacje proszę dzwonić:

625 - 8801

PROSIĆ MARKA ZDANOWSKIEGO

Komfort domowego ogniska!

SIPCO OIL LIMITED

83 Six Point Rd., Toronto

- Dostawa oleju opałowego najlepszego gatunku
- Solidna i szybka obsługa przez całą dobę
- Bezpłatne czyszczenie pieców dla naszych Klientów
- Instalacja palników o wysokiej wydajności spalania
- Naprawiamy urządzenia ogrzewcze

Nasz przedstawiciel
TADEUSZ LIS

TEL. (416) 747 - 9883

lub (416) 232 - 2262 (czynny całą dobę)

TERRACE LINCOLN MERCURY - SALES

Przedstawicielka
EWA FILIPOWICZ

- Oferuje duży wybór nowych i używanych samochodów osobowych i Ford-trucks;
- Pełną satysfakcję Klienta;
- Dogodne warunki kredytowania
- Udzieli chętnie informacji nowo przyjeżdżnym, jak również wieloletnim właścicielom Lincolnów, Mercury, Fordów-trucks

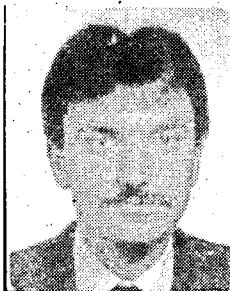
900 Walkers Line, BURLINGTON, ONT.
Bus. 632-6252, Tor. 364-5182, Res. 338-6038

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

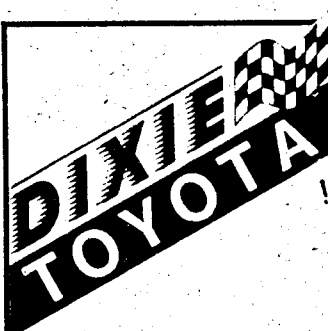
YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

SŁUŻY POMOCĄ
ZAWSZE POMOŻE
W WYBORZE POJAZDU

STEFAN BAGIŃSKI

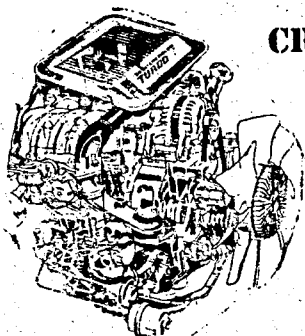
SALES LEASING
TEL. 238-6000

- Nowe i używane pojazdy
- Ubezpieczenie
- Pożyczki

WSTĄP DZISIAJ DO DIXIE TOYOTA
5500 Dixie Rd. Mississauga, Ont. L4W 4N3
(przy Hwy 401 i Dixie Rd.)

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

**CRANKSHAFT SERVICE
& SUPPLIES LTD.**

Wszystkie prace objęte
gwarancją

1 roku lub 25,000 km.

KOMPLETNE NAPRAWY

Obsługa krajowych
i importowanych
samochodów

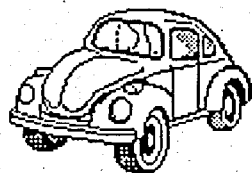
Stan Ignakiewicz

Moe Jabouri

537-2529

483 Dupont Street

537-5857

**AUTO DRIVING
SCHOOL**
The Helpful
Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor
jazdy udziela lekcji oraz
przygotowuje do egzaminów
państwowych (Kat. "G")

270-8145

res. **536-5454**

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

ACURA

WYSOKO
WYSPECJALIZOWANA
STACJA OBSŁUGI
SAMOCHODOWEJ

S
H
E
R
W
A
Y

Prowadzi:
SPRZEDAŻ • NAPRAWĘ
WYNAJMIOWANIE SAMOCHODÓW
Wszystkie naprawy mechaniczne
Warsztat
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia
(m.in. prostownice do samochodów)
Malowanie farbami europejskimi

SPECJALIŚCI O NAJWYŻSZYCH
KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

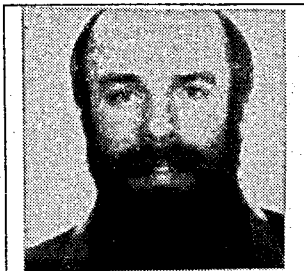
Po informacje dzwonić i prosić

Johna Ludwiga (mówi po polsku)
Tel. 620-1987 8⁰⁰ do 6⁰⁰

**ZAPRASZAMY DO COOKSVILLE DODGE CHRYSLER, GDZIE W KAŻDYM DZIALE
PRACUJE POLAK!**

ELŻBIETA KORZYCKA
Dyrektor d/s finansowych

TADEUSZ WALBINER
Mechanik klasy A

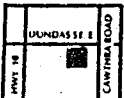
BOŻENA WALBINER
Sprzedaż i wynajmowanie
nowych i używanych samochodów

KRZYSZTOF SZAFRAŃSKI
Sprzedaż samochodów
nowych i używanych

- Sprzedajemy wszystkie samochody i ciężarówki firmy Dodge i Chrysler z 7-letnią gwarancją lub 110 tys. km przebiegu • Posiadamy na składzie samochody i ciężarówki firmy Mitsubishi z 5-letnią gwarancją lub 80 tys. km przebiegu • Wielki wybór używanych samochodów • Oferujemy bezpłatną gwarancję antykorozyjną na każdy nabyty u nas nowy samochód • Rozkładamy pożyczkę na samochód na niskie spłaty • Zapewniamy bezpłatny pełny przegląd techniczny każdego nowego pojazdu posiadającego gwarancję

290 Dundas St.E.
Mississauga, Ont.

TEL. 279 - 3031

Century 21 PIOTR POBOJEWSKI

Tel. biuro: 743-7722
dom: 890-2145

- Północne Etobicoke - bardzo ładny, 3-sypialniowy townhouse. Cena wyw. tylko \$ 154,900.
- Bliska Mississauga (Dundas-Dixie) - bardzo ładny tzw. "bungalow" z apartamentem do wynajmu w basemencie, oddzielne wejście, właściciel zostawia wszystko. Cena wyw. tylko \$ 229,900.
- Mississauga - absolutnie przepiękny, bardzo duży, 2-piętrowy, 1-roczny dom, duża parcela i wiele więcej. Cena wyw. \$ 469,900 (5 min. od kościoła św. M. Kolbe).
- Południowe Etobicoke - 8-letni, duży dom, 2 kuchnie, może być dla 2 rodzin. Cena wyw. \$ 257,900.
- Etobicoke/The East Mall - ładny, bardzo duży 9-pokojowy townhouse-condominium. Cena wyw. \$ 185,000.
- Południowe Etobicoke - bardzo duży, 3-piętrowy, wolno stojący 14-pokojowy dom, doskonały do wynajmu i właściciela. Cena \$ 349,900.
- Bliska Mississauga (Dixie/Burnhamthorpe) - bardzo duży, nowoczesny, kompletnie wyposażony sklep delikatesowy na dużej plaży, dobry dochód. Cena wyw. tylko \$ 39,900.
- Etobicoke/Burnhamthorpe - przepiękny nowy dom o pow. ok. 3200 stóp 9 pokoi, 3 łazienki, podwójny garaż, prywatnyjazd. Cena wyw. \$ 454,900.

Anna Krysiak

HomeLife/Realty Associates Inc.

Udzielam rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów.

Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgages, nawet przy minimalnym downpayment.

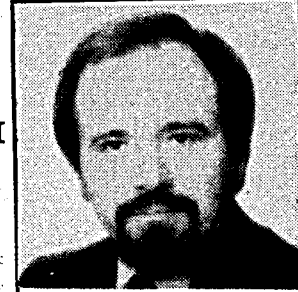
BEZPŁATNE OSZACOWANIE NIERUCHOMOŚCI

Etobicoke - prawie nowy, wolno stojący dom, 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż, samodzielny basen - apartament - okazja dla inwestora lub pomoc w spłaceniu hipoteki. \$ 290,000
Mississauga - piękne, duże dwusypialniowe condominium w bardzo dobrym kompleksie, świetna okolica, niski maintenance. \$ 146,900
Mississauga - bardzo dobra inwestycja, 3-sypialniowy townhouse z garażem, świetny kompleks i okolica. Wynajęty za \$1125 miesięcznie do 1990. Bardzo dobry lokator!! \$ 159,900

Tel. biuro: 897-9555; dom: 858-0129

NIERUCHOMOŚCI
n SPRZEDAŻ
n KUPNO
n FINANSOWANIE
n INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK
biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Lakeshore Brownline - duże condominium, 3 sypialnie, 2 pełne łazienki, cena \$ 169,900.
Południowe Etobicoke - wolno stojący murowany, 2-piętrowy dom, 2 kuchnie, 2 łazienki, cena \$ 254,900.
Centralne Etobicoke - do wynajęcia 3-sypialniowy townhouse, \$1350 miesięcznie.

TORONTO...ETOBICOKE...MISSISSAUGA...

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
zatrważaniu formalności
prawnych i finansowych

Kamil
KOWALCZYK
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

La Rose/Scarlet Rd. - 3-sypialniowe condominium z widokiem na miasto i jezioro, tylko \$ 25 tys. wpłaty.
Annette/Windermere Ave. - murowany dom z trzema osobnymi apartamentami, wolno stojący garaż, działka długości 147 stóp (sprzedaż spadkowa). Tylko \$ 279,000.
Lakeshore Blvd./Parklawn - znakomite bungalow, wymagające małego wykończenia w piwnicy. Cena wywoławcza \$ 239,000.
Bloor/Jane St. - wolno stojący, luksusowy dom, z osobnym apartamentem w piwnicy.
Bathurst/Queen St. - budynek - 6 apartamentów, 3 sklepy, wszystko wolne od lokatorów (mały remont niezbędny). \$ 300 tys. wpłaty, cena wywoławcza \$ 1,390,000.
Eglinton/Weston - wolno stojący, duży dom z prywatnym jazdą i garażem. Cena \$ 259,000.

247-7884
dom. 249-2958

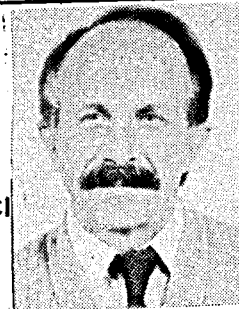
Dzidka
Skretekowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem,
kupnem i sprzedażą nieruchomości

St. Claire i Silverthorne - 2 piętrowy, 3-apartamentowy dom, osobne wejście, 2 piętro, piwnica wynajęta. Cena \$ 224,900.
Farma, okolica London - 83 akry plus 4-sypialniowy dom, łazienka, stodoła, silos, cena \$ 115,900.
Farma, okolica London. 100 akrów, wspaniałe warunki do hodowli, 78% ziemi uprawnej, możliwość podziału, cena \$ 99,900.
Dixie/Dundas - okazja! piękny odnowiony, 3-sypialniowy townhouse, wykończona piwnica, garaż.
Cawthra i Dundas - połówka 5-poziomowa, 3-sypialniowa, z 3 osobnymi wejściami, przystosowana do wynajmu.

UWAGA
CALGARY!

ELITE
REAL ESTATE INC.
CALGARY
3 - 5%
SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI
INWESTYCJE
POSZUKUJĘ DOMÓW
NA SPRZEDAŻ

KRZYSZTOF SOBOLEWSKI

Biuro 245-8061 Dom 293-7320

RE/MAX

Elite Realty Ltd.,
Realtor

(416) 449 - SOLD
449 - 7653

ANNA SKÓRA
Sales representative

- Pharmacy/Finch - 1-sypialniowe mieszkanie, nowe, kuchnia. Dobra lokata kapitału, \$ 154,700.
- Don Mills/York Mills - luksusowe 3-sypialniowe mieszkanie. 2 łazienki. Pralnia, centralna wentylacja, \$ 254,700.
- McCowan/McNicoll - przytulny, 3-sypialniowy townhouse, garaż, wykończona piwnica z wyjściem na ogród. \$ 228,600.

HomeLife/Cimerman
Real Estate Ltd.
Realtor-Member
2261 Bloor St. W.

Biuro: 763 - 5161
Dom: 763 - 2415

Marek Urbaniak
Sales Representative

\$ 114,900 - Bloor/Westvillage - biznes na sprzedaż, luksusowy sklep delikatesowy, sprzedawany z powodu wyjazdu. B. niski czynsz.
\$ 334,900 - okolica Roncesvalles - legalny duplex. Bardzo ładny.
\$ 439,900 - Bloor/Durle - supremowoczesny dom, osobne studia, apartament w piwnicy, 4 łazienki, kominek, sauna.
\$ 143,900 - cottage nad Lake Simcoe, 15 minut do Barry, 4 sypialnie, duża działka.
\$ 219,900 - Lakeshore Parklawn, bungalow, cegła, osobne wejście do piwnicy. Możliwość budowy apartamentu.

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach.

Prosimy dzwonić
ALEC MURRAY REAL ESTATE
CO. LTD.

(416) 639-8004 (czynny całą dobę)
Tel. domowy: (416) 332-8119

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI
BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW
NA SPRZEDAŻ

H. A. RASTON

Biuro 532-4444 Dom 767-4022
217 Roncesvalles Ave., Toronto

FIRST NATIONAL

FIRST NATIONAL
HOMESTEAD INC.

- Condominia i townhouse - ceny od \$ 79,000
- Dom w okolicy Bloor Street - \$ 199,000
- 4-plex - High Park - cena \$ 550,000
- Co-op - Bathurst - St. Clair - \$ 129,000
- Wolnostojący z cegły dom, wspaniały dochód - cena tylko \$ 235,000 - okolica Dundas-Scarlett.
- Mississauga - townhouse \$ 135,000
- Jane-Dundas - wolno stojący dom, cena \$ 265,000, dochód \$ 252,000

ERIK TURSKI

Broker

TEL. 251 - 2999

lub 762 - 0000; 767 - 8399

499 Main Street South,
Brampton, Ont. L6Y 1N7
TEL. (416) 456-2333

BRAMPTON!
Atrakcyjne domy
na sprzedaż.

TANIEJ
niż w Toronto!

ANNA
KONARSKA

RE/MAX

Renown Realty Ltd.
4195 Dundas Street West

Tel: 231-0600 (24 godzinny serwis)

Marek Gorlewski
dom: 769-9440

Eryk Hasiak
dom: 620-1177

Doświadczenie! Rzetelność! Fachowość!
Pomoc w kupnie, sprzedaży i finansowaniu nieruchomości

High Park - Ekskluzywnie, po remoncie, w doskonałym stanie:

- 6-plex \$ 799,000 (\$ 60,000 dochodu)
- triplex \$ 499,000 (\$ 42,000 dochodu)
- triplex \$ 479,000 (\$ 46,000 dochodu)
- przerobiony "warehouse" 17,000 stóp kw. \$ 1,579,000
- reprezentacyjna, znakomicie położona rezydencja \$ 559,000

Bloor W. Village - 3-sypialniowe bungalow, świetnie utrzymane, dodatkowe mieszkanie w basemencie, \$ 269,000.

Potrzebne: budynki apartamentowe, hotel/motel, farmy, domy do renowacji

doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN

Wszelkie porady medyczne,
powypadkowe, rodzinne,
stress-relaxing, psycho-
terapia, wizyty domowe

Proszę dzwonić pod numer:

531-8887

dr Bogdan Pietraszek
Family Doctor
(lek. ogólny)
190 Fern Ave.
(naprzeciwko Credit Union)
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE
Tel. 532-4317

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY**

NOWE • NAPRAWY
**URSULA I.
BAUMAN, D.T.**
przyjmuje codziennie i w soboty
4 Wall St.
(Highway 401 i Weston Rd.)
Tel. (416) 245-7168

Montreal
**Polonijna Kasa
Kredytowa**
65 Sherbrooke St. E. ste 103
Tel. 845-3534
oferuje Polonii na wyjątkowo
dogodnych warunkach
wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie
na sumy złożone w Kasie
pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING &
INCOME TAX SERVICES**

Fachowo i solidnie
księgowość i rachunkowość
dla małych
przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy
**ANDRZEJ
SZCZERBA**
Tel. 762-5891

**BIURO ADWOKACKIE
Y.R. BOTIUK, Q.C.**
Sprawy: SADOWE • SPADKOWE
• PRZEJMOWANIA
NIERUCHOMOŚCI
• NOTARIALNE
Dokładna znajomość języka polskiego.
2323 Bloor St. West (przy Windemere)
TORONTO, ONT. M6S 4W1
TEL. 763-4333

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

Halina Baranowska
M.A. A.I.I.C.
Analiza potrzeb finansowych, ubez-
pieczenia na życie, zdrowie, plany
emerytalne RRSP, dożywotnie renty,
ubezpieczenia grupowe
The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE M9C 4Z4
Tel. bus. 622-1115

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych
oraz
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West Tel. 762-4136

doktor
**Janina
Dutkiewicz**
FAMILY PHYSICIAN
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
Tel. 828-0038

**dr Maria
Raczyńska**
Lekarz rodzinny
Family Physician
z długoletnim
doświadczeniem
2000 Credit Valley Rd.
suite 506
MISSISSAUGA, Ont.
Tel. (416) 828-4812

**DO YOU
KNOW?**
- We are
the biggest
life insurance
company
in Canada
by asset size...

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe
na życie, chorobowe, biznesu, świadcze-
nia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Dochody inwestycyjne, 100.000 wolne
od podatku

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

**POLSKA
KSIĘGARNIA
OD NOWA**
Proponuje bogaty wybór
książek.
629-7857
Książki do nabycia w
Centrum Handlowo-
Usługowym PIAST
121 Roncesvalles Ave. Toronto

**DENTURE
THERAPY CLINIC**
**Jan M.
Wisniewski, D.T.**
Pierwsza polska protezownia dentystyczna
2337 Dundas St. W.,
Toronto M6R 1X6
(Bloor/Dundas Square Bldg.)
533-8811

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ
W związku ze
zmianami ka-
nadyjskich przepisów
imigracyjnych
zawładamy wszystkie
osoby pragnące
uzyskać stały pobyt
w Kanadzie
- niezależnie od ich
obecnego statusu - że
nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we
wtorki w godzinach
12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

**TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services**
440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2
189B DUFFERIN ST., TORONTO, ONT. M6K 1Y9
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować
do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

AUDIOFOX Cellular telephones
MITSUBISHI
Panasonic
CANTEL
Canon
SHARP
NEC
MOTOROLA
Bell Cellular

MIKROKOMPUTERY
**TELEFONY BEZPRZEWODOWE
I SAMOCHODOWE**
TELEKOPIARKI
KOPIARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły •
TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba) i 522-6070
MISSISSAUGA 890-4766, FAX 890-6092

Mutual of Omaha Insurance Company

n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku
w razie choroby lub wypadku dla osób
zatrudnionych na własny rachunek
n plany finansowe zabezpieczające dzieci
n plany emerytalne RRSP
n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

**NEW YORK LIFE INSURANCE CO.
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA**

Life Insurance (na życie) • Disability (chorobowe) •
Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP •
Annuity (emerytury)
SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro: 226-6515 dom: 858-0129

INCOME TAX SERVICE

ZOFIA ADAMCZYK M.B.A.

Dla Metro Toronto i Kitchener-Waterloo
Zeznania podatkowe regionu dla osób prywatnych
i małych przedsiębiorstw wg najnowszych przepisów
finansowych w Twoim domu.
Bezpłatne konsultacje i porady.
JEŻELI JESTEŚ NOWO PRZYBYŁYM,
TEŻ NALEŻĄ CI SIĘ KREDYTY!
TEL. (1-519) 749-0842

Fine Pianos
nowo otwarty sklep
oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
Nowy adres i telefon:
2933 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

**POLSKIE BIURO PODRÓŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.**
1592 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7.
TEL. 533-9496-7
(stacja kolejowa Danforth West)
• Podróże indywidualne, grupowe, czarterowe • PEKAO gwarantowane zlecenia wg
katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wiza, tłumaczenia •
Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W.
(wejście od wschodniej strony budynku)
Tel. 762-9523

otwarta
codziennie od 10⁰⁰ do 2³⁰ po poł. i od 7³⁰ do 9⁰⁰ wiecz.
soboty od 10³⁰ do 12³⁰ po poł.

Konta depozytowe...	7 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	6 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	8 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	8 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	8 3/4% rocznie
1-rocne certyfikaty...	10% rocznie
1-rocne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 3/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	10% rocznie
1-rocne Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 % rocznie
R.R.I.F.	10 1/4% rocznie
Pożyczki personalne...	16 1/2% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	13 1/4 % rocznie
Line of Credit...	17% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest
warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

**MIRROR IMAGE
NIBBOB INWCE**

TRANSLATIONS

Jan Weinsberg
Tłumacz przysięgły
296 Bruyere St.
Ottawa, Ont. K1N 3E5
Tel. (613) 233-6570

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**

Niezależnie od tego
jaki masz status
NIE ZWLEKAJ!
nawiąż kontakt z

**IMMIGRATION
CONSULTANTS**

Poprzedni kierownik
rządowego programu
imigracyjnego dla
Polaków w Toronto
LINDA LEVER
240 Richmond St. W.
suite 304
Toronto M5V 1W1

(416) 971-9914

Julia Korpała, L.L.M.

Adwokat z Polski z długoletnią praktyką.
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski, m.in.
małżeństwa przez pełnomocnika,
rozwoły w Polsce, wszelkie notarialne
pełnomocnictwa do Polski, notarialne
sprzedaże, kupna i darowizny domów,
gruntów, udziałów i inne sprawy majątkowe
w Polsce oraz pisma do polskich sądów i
urzędów

3290 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO, M8V 1M4

Przyjęcia po telefonicznym uzgodnieniu
TEL. 255-5954; 259-9234

Wykonujemy
po przystępnych
cenach
**MAŁOWANIE,
TAPETOWANIE**
oraz wszelkie roboty
związane z
**WYKOŃCZENIEM
WNĘTRZ**
TEL. 431-3869

**TLUMACZENIA
NA ANGIELSKI I POLSKI
Z NASTĘPUJĄCYCH
JEZYKÓW:**
• polski • angielski
• rosyjski • francuski
• szwedzki • niemiecki
i hiszpański

RÉSUMÉ
766-9927

PRACA

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie i ryzykownie.

Tel. 747 - 6034

POPIERAJMY SIĘ

Pomóż Polakowi znaleźć pracę. Jeśli wiesz, że twoja firma szuka pracownika, poproszę szefa by zadzwonił do nas. Nasze ogłoszenia są bezpłatne. Dziękujemy.

Echo - 747 - 6034

POTRZEBNA osoba na part-time z własnym samochodem. 8 dol./godz. TEL. 760-7583

ZAJMĘ się prowadzeniem domu starszej osoby z zamieszkaniami lub dochodząc. Proszę pisać na adres: Anna Brudek, 5 Valley Woods Rd. Unit 126, Don Mills, Ont. M3A 2R4

SZUKAM pracy przy pielęgnacji kwiatów i roślin w ogrodach lub drobnych prac porządkowych. Wiadomość na adres redakcji.

KELNERZY lub kelnerki na cały lub pół etatu potrzebne. Rozmawiać z menadżerem. 180 Steeles Ave. W. Swiss Chale.

SZUKAM pracy jako elektryk na przyłączenie. Posiadam pozwolenie na pracę. TEL. 588-7248 od 3 pm-11 pm.

POSZUKUJĘ osób do rozprowadzania kosmetyków (hostess). Przyjemna praca. Blizsze informacje - Lilliana. TEL. 276-1091

KIEROWCA mechanik z własnym samochodem osobowym szuka pracy. Tel. 360-8751

PLASTYCZKA - projektant mody, krawcowa z doświadczeniem w przeróbkach i aplikacjach szuka pracy i przyjmie zamówienia na ekspresowe usługi. TEL. 360-8751

NOWO przybyła z Polski nauczycielka nauki początkowego zapiekuje się dziećmi lub starszą osobą w okolicy Eglinton (w pobliżu West Mall) w Etobicoke. Bez zamieszkania. TEL. 622-9031 Teresa

KRAWCOWA uszyje na miarę. TEL. 251-8158

MASAZYSTA, młody mówiący po angielsku szuka zajęcia. Hamilton, tel. 549-6475 dzwonić po 20

PRZYJEZDNY z Polski elektromechanik z bardzo dużym stażem pracy polskim i amerykańskim i statym pobytem: szuka pracy, tel. 438-7750

BABY sitter z zamieszkaniami na miejscu lub dochodząca potrzebna. Rexdale. Kipling. Tel. 749-4584

MĘŻCZYZNA w wieku 55 lat poszukuje pracy przy remontach domów, czyszczeniu podłóg, malowaniu ścian, zajęciach murarskich. Tel. 255-0577

POTRZEBNA gospodyni domowa. TEL. 738-6907 dzwonić po 6 pm

POSZUKIWANY programista w języku C, albo D-base III. Znajomość angielskiego nie wymagana. Tel. 296-3556

KOBIETA przybyła z Polski, lat 55, poszukuje pracy do dzieł, osób starszych lub chorych. TEL. 255-1963 proszę Olgę

SOLIDNI pracownicy poszukiwani do fabryki bezek papierowych, 8 dol. na start. Pracimy OIHP i dodatkowe ubezpieczenia po trzech miesiącach. 939 Winston Churchill Blvd. Mississauga lub dzwonić 823-1751, Andrew.

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Brampton. Tel. 455-5294 proszę Agnieszka.

KOBIETA poszukuje pracy w weekendy. TEL. 761-9571 proszę Hanę

PIELĘGNIARKA, masażystka podejmie pracę part-time w weekendy. Tel. 781-2600

MATKA 2-letnich bliźniaków zajmie się dzieckiem u siebie w domu. Tel. 251-8158

KRAWCOWA z wieloletnim doświadczeniem poszukuje pracy. Tel. 620-5246

MŁODY mężczyzna poszukuje jakiegokolwiek pracy, doświadczenie kanadyjskie, pobyt stały. Tel. 431-5083 proszę Jacka

NOWO przybyła z Polski lat 38 podejmie każdą pracę. Tel. 251-7312

DONUT Shop requires counter - help part-time Saturday and Sunday evenings and nights. Call 588-2734

POTRZEBNA pomoc domowa do opieki nad czworogłęb dzieł z zamieszkaniami na miejscu. Tel. 738-9794

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. Dundas/ Cawthra, tel. 896-2658

MŁODY mężczyzna ze stałym pobytem z doświadczeniem w pracy na fabrycznych maszynach, znający podstawowy angielski szuka pracy. TEL. 277-4452

WYKWALIFIKOWANA krawcowa szyje na miarę. Bramalea, tel. 792-1573

MATRYMONIALNE

MŁODY, pracowity z kanadyjską praktyką przyjmie każdą pracę. TEL. 438-0894

KOBIETA w średnim wieku uczciwa, bez nałogów chętnie zapiekuje się dziełmi lub starszą osobą. TEL. 828-8735

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Okolica Lakeshore i Royal York. TEL. 253-9985

MŁODY, silny marynarz poszukuje pracy. TEL. 287-1150

SKILLED mailing machine operator - two dye maker, wage to be discussed. Social Insurance number required. 571 Fenmar Dr. Weston, Ont. TEL. 747-5669. TORO-MACHINE-REPAIR.

POSZUKUJĘ pracy - malowanie i tapetowanie. Mam doświadczenie z Polski, Europy Zach. i Kanady. Posiadam pozwolenie i podstawowy angielski. TEL. 253-5420

PRZYJMĘ chatupnictwo, najchętniej dzielnictwo ręczne. Tel. 897-1801 od g. 18 do 23.

PRZYJMĘ każdą pracę po południu od godziny 17. Posiadam SIN. TEL. 279-4826 Maria

TECHNIK - dentystyczny, szkoła krakowska poszukuje pracy. Tel. 338-3362

MŁODA energiczna Pani ze znajomością angielskiego i francuskiego poszukuje pracy. TEL. 848-6720

KOBIETA w średnim wieku zapiekuje się dziełmi i podejmie się pracy domowej. TEL. 896-7933

KOBIETA poszukuje pracy w Brampton lub w Mississauga. Znajomość języka angielskiego. TEL. 453-9051

INŻYNIER mechanik starający się o stały pobyt podejmie każdą pracę, najchętniej w Brampton i okolicy. TEL. 451-4283

NOWO przybyły z Polski poszukuje jakiegokolwiek pracy fizycznej. Tel. 823-0216

MĘŻCZYZNA poszukuje pracy. TEL. 629-9759

ZATRUDNIĘ wykwalifikowanych do układania płytek ceramicznych. Proszę Zbyszka, tel. 821-3337 po 5 wiecz.

POTRZEBNA opiekunka z częściową znajomością języka angielskiego do dziewczynki 9-letniej i domu. Okolica Bayview i Eglinton z zamieszkaniami na miejscu lub dojeżdżającą. Tel. 422-2860 tylko wieczorem

DWIE panie szukają pracy. Chętnie sprzątanie, chatupnictwo. Tel. 792-1573

WENS System Limited zatrudni kierowcę mechanika klasy A do pracy na trasie Kanada-USA ze znajomością języka angielskiego. Możliwość uzyskania klasy A na koszt firmy. Szczegóły: tel. 238-1436

POTRZEBNE osoby do telefonicznego umawiania spotkań. Sława godzinowa + bonus. Znajomość angielskiego przydatna. Można pracować w swoim domu. Tel. 848-2940 w g. 8:30 - 10 rano, 8 wiecz. do 11.

POLKA, zawód kucharka przyjmie pracę na weekendy i niedziele, może być opieką nad starszą i dzieckiem lub sprzątanie. TEL. 767-6854

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu. Dixie/Rathburn, tel. 629-8638

PRZYJMĘ pracę chatupniczą. TEL. 629-8638

PRZYJMĘ sprzątanie. Tel. 261-3286

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do dziecka od poniedziałku do piątku, w godz. od 8 do 16. Tel. 638-7292, Larisa, po 5 pm.

PRACUJ dla siebie w domu. Cały lub pół etatu. Nieograniczony zarobek. Po informacji pisać: W and G Marketing Company Co. Adres: PO AGINCOURT Box 301 MIS-3B9 załączając zaadresowaną kopertę, znaczek 11 dolara za przegolowanie wysyłki.

MŁODY mężczyzna starający się o stały pobyt stały znający podstawowy angielski, posiadający kanadyjskie prawo jazdy, podejmie każdą pracę. TEL. 261-3286

KOBIETA, lat 45, uczciwa przyjmie sprzątanie w okolicy Lakeshore i Royal York lub zapiekuje się dzieckiem. TEL. 253-9182. Dzwonić po godz. 18, proszę Wandę.

NOWO przybyły ze stałym pobytem, nie znający dobrze angielskiego, szuka stałej pracy. Proszę Grzegorz, tel. 7670748

OSOBA będąca na wizycie zapiekuje się dziełmi lub podejmie pracę domową od 15 kwietnia br. na okres 1 roku z zamieszkaniami. Dzwonić collect po 20, tel. (403) 481-0138 proszę Elę.

MŁODY mężczyzna poszukuje jakiegokolwiek pracy, doświadczenie kanadyjskie, pobyt stały. Tel. 431-5083 proszę Jacka

NOWO przybyła z Polski lat 38 podejmie każdą pracę. Tel. 251-7312

DONUT Shop requires counter - help part-time Saturday and Sunday evenings and nights. Call 588-2734

POTRZEBNA pomoc domowa do opieki nad czworogłęb dzieł z zamieszkaniami na miejscu. Tel. 738-9794

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. Dundas/ Cawthra, tel. 896-2658

MŁODY mężczyzna ze stałym pobytem z doświadczeniem w pracy na fabrycznych maszynach, znający podstawowy angielski szuka pracy. TEL. 277-4452

WYKWALIFIKOWANA krawcowa szyje na miarę. Bramalea, tel. 792-1573

42-LETNI, rozwiedziony, uczciwy, samodzielny, bez nałogów i złych przyzwyczajęń pozna panią w wieku zbliżonym, z dużym poczuciem humoru, energiczną. Może być rozwiedziona i z dzieckiem. Cel matrymonialny niewykluczony. Oferty proszę kierować na adres redakcji na hasło "Samotny".

WDOWA, zamieszkała w Kanadzie, energiczna, bez nałogów, pozna mężczyznę w wieku 65-75 lat, rozwiedzeni wykluczeni. Oferty proszę nadsyłać na adres redakcji. Box 33.

MĘŻCZYZNA lat 43, wykształcenie średnie techniczne pozna miłą kobietę w stosownym wieku na wspólną drogę. Oferty na adres Echa. Box 44.

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM bilet lotniczy z Toronto do Calgary na 1 marca godz. 18:55. Cena 70 dol. TEL. 275-0207

TANIO SPRZEDAM dom murowany, stan surowy, niekryty, woda + elektryczność, ogród z drzewami owocowymi, 15 lat, około 1 ha, na działce punkt skupu owoców i warzyw z możliwością pracy, okolica Elektrowni Kozienice, woj. Radom. Wiadomość w redakcji.

M2 WARSZAWA - Stegny, sprzedam. Telefon, 32 m², jasna kuchnia, kafelki, 1 piętro. Bardzo dobra komunikacja. TEL (416) 279-2997

DOM LETNISKOWY do zamieszkania przez cały rok, 3 pokoje, ogrzewanie elektryczne, nad Zalewem Zegrzyńskim, na zamkniętym terenie, 30 km od Warszawy. TEL. (416) 275-2109

SPRZEDAM nowy, murowany dom z ogrodem w Polsce w Lesznie Wielkopolskim. 7 pokoi, 2 łazienki, garaż, z dużym tarasem. Luksusowe wykończenie. Dobry dojazd. TEL. (519) 748-2940 po 16.

SPRZEDAM tanio nowe pianino marki Legnica. TEL. 896-7267

MOKRE beczki po whisky sprzedam. TEL. 218-0259 lub 756-2531

LOKALE

DO WYNAJĘCIA w polskiej dzielnicy trzy samodzielne pokoje na 1 piętrze, z prywatnym wejściem. Używalność kuchni, stołowego, łazienki, parkowania, garażu. Cena \$400. TEL. 921-6778

3 POKOJE z kuchnią i łazienką na parterze z używalnością pralni, parkowania i garażu do wynajęcia w polskiej dzielnicy dla rodziny. TEL. 921-6778

DO SPRZEDANIA bliźniak z cegły (semi-detached), trzy sypialnie, 1 pokój rodzinny, 1 pokój wypoczynkowy, kuchnia, kompletna łazienka, dwie werandy, kompletny apartament w Basemencie z oddzielnym wejściem, w bardzo dobrym stanie. Toronto, ulica Macdonell, cena \$ 234,900. TEL. 537-5854

DO WYNAJĘCIA pokój, używalność kuchni i łazienki. Mississauga, Cawthra/Queensway. TEL. 251-4792

DO WYNAJĘCIA czysty i jasny apartament w basemencie. 700 dol., osobne wejście, blisko sklepów i komunikacji. Mississauga. TEL. 273-5300

1000 dol. NAGRODA za znalezienie 1-lub-2-sypialniowego mieszkania w budynku apartamentowym. TEL. 533-0601

SŁONECZNY pokój w pobliżu polskiej dzielnicy. TEL. 767-8399, 251-2999

MŁODE małżeństwo poszukuje mieszkania 1-sypialniowego, najchętniej w Etobicoke lub Mississauga. TEL. 252-8594

DO WYNAJĘCIA POMIESZCZENIE Roncesvalles Ave. - 700 stóp kw., świetne na biuro, zwłaszcza dla lekarza, nadaje się także na każdy inny byznes; w pobliżu St. Joseph's Hospital. TEL. 449-3362 bądź 485-1400 proszę po angielsku Eve Kirsh

MŁODA osoba, niepaląca poszukuje taniego pokoju w zachodniej Mississauga od 1 kwietnia. TEL. 244-2805 po g. 19.

KUPUJ ROZWAŻNIE: TO SIĘ OPLACA!

NIE KUPUJ KOTA W WORKU - BĄDŹ ŚWIADOMYM KONSUMENTEM.

W Ontario, konsumenci mają szeroki wybór usług i towarów. Ale w miarę jak rośnie wybór, rośnie też i potrzeba informacji o tym wyborze.

W Ontario istnieje wiele praw i regulacji, między innymi tzw. Consumer Protection Act, których celem jest zapewnienie uczciwego traktowania konsumenta przez sprzedawcę.

Niestety, dobre prawo samo w sobie nie wystarcza. Bo o tym, jak ono funkcjonuje - decydują ludzie.

Wiele ludzi nie uważa umiejętnego robienia zakupów za umiejętność, którą można - nabyć. Tymczasem

umiejętnego dokonywania zakupów nauczyć się może każdy kto porówna ceny, zada sprzedawcy kilka pytań, i uważnie przeczyta każdą umowę czy kontrakt przed jego podpisaniem.

Kupując na kredyt, sprawdź zawsze ile ten kredyt Ciebie kosztuje; upewnij się, że sklep zwraca pieniądze za oddany towar; przestudiuj każdą otrzymywaną gwarancję; zaś naprawiając samochód, poproś uprzednio o pisemny kosztorys.

Prawa chroniące konsumenta mogą działać tylko wtedy, gdy konsument wie dobrze co kupuje.

KUPUJ ROZWAŻNIE. TO SIĘ OPLACA!

Ontario

Ministry of
Consumer and
Commercial
Relations

William Wrye
Minister

Ministerstwo
od Spraw
Handlu i
Konsumenta

DOOKOŁA ŚWIATA:

• **Piłka nożna.** Brazylia znów mistrzem świata! Wprawdzie w turnieju weteranów, ale kibice pocieszają się, że może to początek lepszych czasów. W finale turnieju o Puchar Pelego Brazylia pokonała Urugwaj 4:2 (2:0). Bramki: Brazylia - Claudio Adao 6, 45, 49 z karnego oraz Rivelino 75; Urugwaj - Siviero 70 i Cabrera 85 z karnego. Widzów 17 000.

Oto kolejność w tym turnieju: 1. Brazylia, 2. Urugwaj, 3. Włochy, 4. Argentyna, 5. RFN, 6. Anglia.

• Nowym trenerem piłkarskiej reprezentacji Brazylii został Sebastiao Lazaroni. Zastąpił on dotychczasowego trenera Carlosa Alberto Silve. 38-letni Lazaroni jest szkoleniowcem mało znanym. W swej krótkiej karierze trenerskiej prowadził zespoły Flamengo i Vasco da Gama, a ostatnio Al Ahli w Arabii Saudyjskiej. Najpierw odpowiednią propozycję przedłożył pracującemu w Zjednoczonych Emiratach Arabskich Carlosowi Alberto Parreirze, ale ten jej nie przyjął. Zwrócono się więc do Lazaroni.

Nowy trener przedłożył już plan pracy z reprezentacją. Podał skład szerokiej kadry, która będzie się przygotowywać do meczów eliminacyjnych mistrzostw świata Italia '90. Lazaroni powiedział, że nie zamierza rezygnować z zawodników grających w klubach europejskich. W jego kadrze znaleźli się więc m.in. Careca (Napoli), Roma-Rio (PSV Eindhoven), Renato (Roma), Julio Cesar (Montpellier), Moser i Ricardo (obaj Benfica). W eliminacjach mistrzostw świata Brazylia grać będzie w jednej grupie z Chile i Wenezuela. Tylko zwycięzca grupy wystąpi w finałach MŚ. Lazaroni zapewnia, że będzie to oczywiście Brazylia. Trudno zresztą przypuszczać, żeby stało się inaczej, chociaż Chile może być trudniejszym przeciwnikiem, niż to się na pozór wydaje.

• Jeden z najlepszych trenerów świata w latach 70 i 80, trener reprezentacji ZSSR i Dynama

Kijów Walery Łobanowski udzielił obszernego wywiadu znanemu magazynowi RFN - "Kickerowi". Oto część tego wywiadu:

KICKER: - Panie Łobanowski, w jakim kierunku zmierza piłka nożna? Jak będzie wyglądać jej przyszłość?

ŁOBANOWSKI: - Nie jest tajemnicą, że o rozwoju jakiejś dyscypliny świadczy poziom jaki osiąga. Wszystko mierzy się wynikami. I nic nie pomogą romantyzmowi nostalgiczne wspomnienia. Wielu ludzi z żalem wspomina system WM, ale dzisiaj już nie można tak grać. Liczy się sukces. Futbol jest także zależny od widzów, którzy chcą oglądać atrakcyjne akcje. Dlatego piłka nożna musi być jednocześnie skuteczna i piękna.

KICKER: - W takim razie co powinni robić trenerzy?

ŁOBANOWSKI: - Najlepsze idee są z góry skazane na śmierć, jeśli nie znajdzie się dla nich odpowiednich wykonawców. To jeszcze nie wystarczy. W przyszłości należy grać znacznie szybciej niż dzisiaj. Przywiązuję przy tym mniejsze znaczenie do szybkości poszczególnych zawodników niż do ruchliwości całego zespołu. Po naszym zwycięstwie nad Włochami w mistrzostwach Europy, mój włoski kolega, Azeglio Vicini, powiedział, że nasze "tempo 100" jest za wysokie, by je stosować w przyszłych mistrzostwach świata. Odpowiedziałem mu tak: podczas finałów mistrzostw w roku 1990 takie tempo może nie wystarczyć.

KICKER: - Jaka taktyka okaże się najsukceszniejsza?

ŁOBANOWSKI: - Przede wszystkim tempo gry musi być zharmonizowane z techniką. To podstawa. Poza tym trzeba dokonać najlepszego wyboru między kilkoma rozwiązaniami taktycznymi. Rywale są dzisiaj wszechstronnie poinformowani o stanie wytrenowania i możliwościach drużyny, z którą przyjdzie im walczyć. Dlatego zespół pragnący się liczyć w rywalizacji o najwyższe miejsca musi zmieniać taktykę w miarę potrzeb i okoliczności. Zaskoczenie jest bardzo ważne.

KICKER: - Jaki będzie piłkarz przyszłości?

SPORT

ŁOBANOWSKI: - Na boisku będą występować wyłącznie zawodnicy wszechstronni. Obrońca musi mieć także kwalifikacje napastnika i na odwrót.

KICKER: - A więc w roku 2000 piłka nożna nie będzie mogła sobie pozwolić na gwiazdy w swoich szeregach?

ŁOBANOWSKI: - Nieprzeciętne osobowości zawsze wywierają na futbolu ogromne piętno. Zmienia się jednak wymagania w porównaniu z tymi, jakie się dzisiaj stawia. Gwiazda będzie potrzebna, by wzorowo wypełniać polecenia trenera i narzucać je całemu zespołowi. Wielka indywidualność musi dyrygować drużyną na boisku i robić duże wrażenie na widzach. Ani na chwilę jednak nie może zapominać o tym, że jest bardzo ważną częścią całości. Gdy kiedyś Platini zestawiał teoretycznie najlepszą drużynę Europy, zrezygnował z powołania do niej Gullita. Dlaczego? Dlatego, że Gullit wznosi się nad potrzeby zespołu. Zapomina o nim.

KICKER: - Jak reaguje pan na piłkarzy, którzy decydują się na publiczną krytykę?

ŁOBANOWSKI: - W naszych umowach mówi się o tym, że piłkarze mają prawo udzielania wywiadów. Ich wypowiedzi nie mogą jednak godzić w interesy klubu.

KICKER: - Czy piłkarz może skrytykować pana założenia i metody treningu, już po meczu?

ŁOBANOWSKI: - Nie. Zawodnik przed rozpoczęciem meczu ma prawo zgłaszać swoje krytyczne uwagi. Gdy się zgadza z tym, co ustaliliśmy - wszystko przepadło.

• **Lekkoatletyka.** Wydarzeniem halowych zawodów lekkoatletycznych, mających już 30-letnią tradycję, "Sunkist Invitational" w Los Angeles, był rekord amerykańskiego miotacza w pchnięciu kulą, srebrnego medalisty z Seulu - Randy Barnes, który uzyskał 22,66 m i jest to najlepszy w historii wynik w tej konkurencji pod dachem, przewyższający 40 cm poprzedni rezultat Wernera Guenthoera (Szwajcaria) osiągnięty w 1987 r.

"Nie byłem usatysfakcjonowany srebrnym medalem na olimpiadzie w Seulu. Potrzebowałem tytułu i teraz myślę, że ludzie bardziej się mną zainteresują. To mnie zdopinguje i myślę, że to jeszcze nie ostatnie słowo" - powiedział Barnes po rekordowym pchnięciu.

• **Bobsleje.** W Cortina D'Ampezzo zakończyły się mistrzostwa świata dwójek bobslejowych. Złoty medal zdobyli Wolfgang Hoppe i Bogdan Musiol (NRD I) - 3:38,05, srebrny Gustav Weder i Bruno Gerber (Szwajcaria I) - 3:38,11, a brązowy Janis Kipurs i Aldis Intlers (ZSSR I) - 3:39,89.

Załogi NRD I i Szwajcarii I wyraźnie dominowały na torze w Cortinie. Pierwszego dnia górą byli Szwajcarzy, którzy w pierwszym ślizgu ustanowili rekord toru 54,11 sek. W niedzielę Hoppe i Musiol - jedna z najlepszych w historii dwójek bobslejowych - okazali się bezkonkurencyjni z nawiązką odrabiając straty. W mistrzostwach sklasyfikowanych zostało 38 ekip, a ostatnia - załoga Antyli Holenderskich - miała czas gorszy od złotych medalistów o ponad 15 sekund.

• **Ondrej Nepela nie żyje.** W szpitalu w Mannheim zmarł w wieku 38 lat złoty medalista olimpijski w jeździe figurowej na lodzie z 1972 r., czechosłowacki łyżwiarz, Ondrej Nepela. Ostatnio pracował jako trener w RFN, a 21 stycznia, dzień przed jego 38 urodzinami, Claudia Leistner (RFN), którą się opiekował - zdobyła tytuł mistrzyni Europy. Był pełen energii i pomysłów, ale nieuleczalna choroba - rak okazała się silniejsza. Nepela wywalczył pierwszy dla Czechosłowacji złoty medal olimpijski w łyżwiarstwie figurowym, zajmując w Sapporo pierwsze miejsce wśród solistów. W latach 1971-1973 był mistrzem świata, a od 1969 do 1973 r. zdobywał pięciokrotnie tytuły mistrza Europy. Po wieloletnim występie w rewii "Holiday on Ice", od 1986 r. był trenerem w centrum szkolenia łyżwiarstwa figurowego w Mannheimie.

• **Pływanie.** Zankomicie spisał się poznański pływak, Rafał Szukała na międzynarodowym mi-

tyngu "Coca-Coli" w stolicy Francji, zaliczonym do organizowanego po raz pierwszy w tym sezonie halowym Pucharu Świata. Polak wygrał wyścig na 200 m delfinem w świetnym czasie 1:59.91, jako drugi w historii naszego pływania osiągając w tej konkurencji rezultat poniżej 2 minut (rekord Polski Wojciecha Wyżgi z 1985 r. wynosi 1:59.40). Szukała pobił swój rekord życiowy o 1,5 sek., znacznie wyprzedzając na mecie Kanadyjczyka Eddiego Parentiego, który osiągnął 2:01.89 i Francuza Christophe'a Borda - 2:02.36.

Joanna Gierek na 400 m dow. z wynikiem 4:24.37 uplasowała się na 8 miejscu.

• **Tenis.** Jeden z najzdolniejszych młodych tenisistów, 20-letni Tomasz Iwański (MKT Łódź), będzie miał dużą szansę przyspieszonego rozwoju swego talentu. Dzięki poparciu Polskiego Związku Tenisa oraz Polskiego Komitetu Olimpijskiego łódzki tenisista odleciał via Nowy Jork i Dallas do amerykańskiej miejscowości Tyler, gdzie przez najbliższe miesiące będzie się uczył w miejscowym college'u, trenował i grał w turniejach. Ma też propozycję podjęcia studiów na uniwersytecie w Tyler, który jest dużym ośrodkiem tenisowym w USA. Drużyna uniwersytecka tego miasta była sześciokrotnie mistrzem USA, a w ostatnim sezonie zajęła trzecie miejsce. Władze polskiego tenisa zastrzegły sobie, że Iwański przyleci do Warszawy w maju br. na mecz o Puchar Davisa z Grecją.

• **Piłka nożna.** Zurych. Komisja kontroli i dyscypliny UEFA ukarała GKS Katowice i Legię Warszawa grzywnami po 4000 franków szwajcarskich za to, że nie potrafiły stworzyć odpowiednich warunków pracy dziennikarzom, obsługującym mecze pucharowe.

W rozgrywkach o Puchar UEFA w dniu 5 października 1988 r. GKS grał z Glasgow Rangers, a Legia Warszawa z Bayernem Monachium.

HALOWE MISTRZOSTWA POLSKI

• Lekkoatletyka.

Mocno rozczerwiali się sympatycy lekkoatletyki, którzy przybyli na rozegrane w Zabrzu halowe mistrzostwa Polski. Poziom większości konkurencji był niski, w niektórych specjalnościach żeńskich na starcie pojawiło się tylko po 6 zawodniczek (m.in. w sprincie na 60 m).

Pomimo chłodu, panującego tradycyjnie na obiekcie Górnik, z dobrej strony pokazali się skoczkowie i oni przede wszystkim zasłużyli na wyróżnienie. Dawno już nie oglądaliśmy w kraju tak zaciętego pojedynku w skoku o tyczce. Konkurs mocno się przeciągnął za sprawą Mirosława Chmury (Zawisza) i Mariana Kolasy (Bałtyk Gdynia), którzy wszystkie kolejne wysokości zaliczali w tych samych próbach, co w efekcie doprowa-

dziło do dogrywki. Zanim to jednak nastąpiło, obaj pokonali za pierwszym razem 5.40, a potem za drugim - 5.60 i 5.70. Ataki na 5.82 nie powiodły się, wobec czego sędziowie zarządzili skoki dodatkowe, by wyłonić zwycięzcę. Zgodnie z przepisami, Chmura i Kolasa rozpoczęli od ostatniej wysokości, której nie zaliczyli, więc od... 5.82. Bez powodzenia. Nie udało się także następne pojedyncze próby na 5.80 i 5.75, przy czym trzeba sprawiedliwie powiedzieć, że lepiej prezentował się reprezentant Zawiszy. Dwukrotnie stracił poprzeczkę, lekko ją zawadzając. Rozstrzygnięcie zapadło na 5.70. Chmura po swoim szesnastym, skoku (licząc również te z rozgrzewki) triumfalnie podniósł ręce do góry.

- Cieszę się, że zwyciężyłem,

ale trudy konkursu solidnie dały mi się we znaki. Takiej porcji skoków już dawno nie wykonałem. Liczę, że w następnych imprezach halowych skoczę znacznie wyżej. Przy odrobinie szczęścia już dziś mogłem zaliczyć 5.80. Może uda się w Hadzie....

Dobłą formę zaprezentował Mirosław Chmura w międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w skokach w miejscowości Chrudim (CSRS). Nasz zawodnik skoczył o tyczce - 5.65 m i wyprzedził następnego w konkursie Francuza Tailardata o 30 cm. Na drugim miejscu ex aequo z Norweżką Kaugland ukończyła natomiast konkurs skoku wzwyż nasza reprezentantka Małgorzata Orłowska - obie pokonały poprzeczkę zawieszoną na wysokości 1.80. Wygrała zawodniczką gospodarzy Kaszparkowa - 1.87.

Bardzo dobrze spisała się dwójka Polaków, która startowała

w IX międzynarodowym biegu maratońskim w Walencji. Zwyciężył Mirosław Dzienisik z Gwardii Olsztyn. Trudną technicznie

trasę pokonał w czasie 2:19:09. Trzecie miejsce zajął Stanisław Zdunek z LZS Skierniewice - 2:31:33.

UWAGA MIŁOŚNICY NARCIARSTWA!

ZAPRASZAMY NA

ZIMOWY KARNAWAŁ POLONII - 89

KTÓRY ODBĘDZIE SIĘ 5 MARCA (NIEDZIELA) O 9 RANO W MOUNT ST. LOUIS MOONSTONE

ORGANIZATORAMI TEJ NARCIARSKIEJ IMPREZY SĄ:

MACIEJ MURAN, HIGH PARK RACQUET & SKI CENTRE
KULISY SPORTU, POLISH STUDIO, HAGEL INVESTMENTS

PROGRAM IMPREZY:

9:00 - REJESTRACJA
10:00 - ZABAWA NA ŚNIEGU
11:00 - INSTRUKTAŻ NARCIARSKI
11:30 - TRENING NA TRASIE ZAWODÓW ALPEJSKICH
12:00 - KONKURENCJE ALPEJSKIE DLA RÓŻNYCH GRUP WIEKOWYCH
14:00 - DODATKOWY INSTRUKTAŻ NARCIARSKI ORAZ NIESPODZIANKI
16:30 - OGŁOSZENIE WYNIKÓW I ROZDANIE NAGRÓD

ZGŁOSZENIA: HIGH PARK RACQUET "SKI CENTRE" - 2120 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. (416) 766-6757 - SERDECZNIE ZAPRASZAMY